

Møteinnkalling

Utvalg: Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested: Namsskogan hotell, Trones
Dato: 26.02.2015
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på mail tore.todas@fylkesmannen.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Lierne nasjonalparksenter IKS kommer på møtet for å informere om status i bokprosjektet.

Namsskogan 13.02.2015
Stian Brekkvassmo
leder/Sign

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 1/2015	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
ST 2/2015	Referatsaker		
RS 1/2015	Oppnevning av ny representant i nasjonalparkstyret - Byrkije nasjonalpaarhkesthåvroe / Børgefjell nasjonalpark		2014/5575
RS 2/2015	Delegasjon av myndighet til å behandle klagesaker etter naturmangfoldsloven		2015/893
RS 3/2015	Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven § 62 med virkning fra 09.09.2014		2014/5552
RS 4/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 32. - Idar Fagerbakk		2015/140
RS 5/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 32. - Tor Fagerbakk		2015/140
RS 6/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan / Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til Fagertunhytta 28/2 - 149 Eva Fagertun og Sten Nilsskog		2014/7054
RS 7/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til Fagertunhytta gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149 - Birger Sjøvoll		2014/7048
RS 8/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på Nordlandshaugen - Tomas Daniel Børgefjell		2014/7676
RS 9/2015	Dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for å drive ervervsmessig transport med snøscooter til utleiehytter - Jon Åge Tyldum		2015/307
RS 10/2015	Gitt dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde og Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter for transport til hytte ved Vestre Tiplingen 28/2 fnr 6 Sven Ivar Nordmo		2015/216
RS 11/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til ervervskjøring til hytter. - Terje Daleng		2015/590
RS 12/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 41. - Andre		2015/122

Stensland

RS 13/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 41. - Bjørn Øystein Eriksen og Mette Stensland	2015/228
RS 14/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan Diehpell Luvlie landskapsvernområde og Børgefjell Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter til egen hytte ved Vestre Tiplingen Solvor og Kjell Kristiansen	2014/6937
RS 15/2015	Fjellstyrets hjemmelsgrunnlag i Børgefjell Styresak	2015/1195
ST 3/2015	Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark – motorferdsel i forbindelse med overvåking av fjellrev	2014/4416
ST 4/2015	Høring - revidering av vedtekter for nasjonalpark- / verneområdestyrene og stillingsinstruks for forvalter	2015/174
ST 5/2015	Høring - faggrupperapport "Forenkling av utmarksforvaltningen"	2015/372
ST 6/2015	Godkjenning av prosjektplan for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.	2015/413
ST 7/2015	Rapport - gjennomførte tiltak bestillingsdialog 2014	2014/1788
ST 8/2015	Klage på avslag på søknad om dispensasjon for oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.	2014/5192

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 27.10.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/3258

Saksbehandler:
Marit Doseth

Oppnevning av ny vararepresentant i nasjonalparkstyret - Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalpark

Miljødirektoratet har fått oversendt fra Klima- og miljødepartementet brev fra Hattfjelldal kommune datert 18. september 2014 hvor det opplyses at Mirjam Holta er fritatt fra sine verv blant annet som representant i kommunestyret og vararepresentant i nasjonalparkstyret for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre. Bjørg Heidi Finseth foreslås som ny kandidat til nasjonalparkstyret.

Miljødirektoratet fikk ved brev fra Klima- og miljødepartementet datert 14. oktober 2013 delegert myndighet etter naturmangfoldloven § 62 andre ledd tredje punktum til å bestemme at særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kap V. Myndigheten gjelder også oppnevning av styrer og gjenoppnevning av styremedlemmer til eksisterende styrer, i tillegg til godkjenning av knutepunkt.

Miljødirektoratet vil på denne bakgrunn oppnevne Bjørg Heidi Finseth som nytt varamedlem til nasjonalparkstyret, som representant fra Hattfjelldal kommune. Mirjam Holta fratrer som vararepresentant. Oppnevningen gjelder fra dags dato.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Olav Nord-Varhaug
Seksjonsleder

Marit Doseth
Seniorrådgiver

Kopi til:

Hattfjelldal kommune, Sentraladministrasjon
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Nordland

O.T. Olsens vei 3a	8690	HATTFJELLDAL
Postboks 2600	7734	STEINKJER
Moloveien 10	8002	BODØ

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 Trondheim

Deres ref

Vår ref
15/77

Dato
23.01.2015

Delegasjon av myndighet til å behandle klagesaker etter naturmangfoldloven

Vi viser til prop. 1 S (2009-2010) om ny forvaltningsordning for store verneområder, samt til prop. 1S (2014-2015) om lokal forvaltning av verneområder vedrørende klagemyndighet for vedtak fattet av nasjonalparkstyrene og verneområdestyrene.

Klima- og miljødepartementet delegerer med virkning fra dags dato myndigheten til å fatte vedtak i saker som gjelder klager på vedtak fattet av nasjonalpark- og verneområdestyrene til Miljødirektoratet.

Klagesaker oversendt fra nasjonalpark- og vernestyrene adressert til Klima- og miljødepartementet som pr. dags dato ligger i Miljødirektoratet til forberedende klagebehandling avgjøres av Miljødirektoratet som klageinstans med grunnlag i dagens delegeringsvedtak.

Klima- og miljødepartementet har mottatt tilrådning fra Miljødirektoratet om vedtak i flere saker som foreløpig ikke er ferdigbehandlet i departementet. Når det gjelder vedtaksmyndighet i disse sakene har departementet besluttet at følgende saker oversendes direktoratet for endelig klagebehandling:

- Tilskudd til bygging av utekjøkken i Breheimen nasjonalpark, klage på vedtak fattet av Breheimen nasjonalparkstyre 14. november 2012
- Utvidelse av tilbygg i Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde, klage på vedtak fattet av nasjonalparkstyret for Forollhogna nasjonalpark 29. januar 2013
- Bruk av snøscooter til privat hytte i Stabbursdalen nasjonalpark, klage på vedtak fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre 18. mars 2013
- Tilrettelegging for parkering til Haverdalseter turisthytte i Grimsdalen

- landskapsvernområde, klage på vedtak fattet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 21. og 22. mars 2013
- Bruk av snøscooter til transport av utstyr til fiske, klage på vedtak fattet av Rohkunborri nasjonalparkstyre 9. april 2013
  - Bølgebryter i Ytre Hvaler nasjonalpark, klage på vedtak fattet av Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 20. september 2013
  - Bruk av snøscooter til transport av ved og utstyr samt hogst av ved i Rohkunborri nasjonalpark, klage på vedtak i Rohkunborri nasjonalparkstyre av 26. november 2013
  - Sykkelritt i Stabbursdalen nasjonalpark, klage på vedtak fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre 3. januar 2014
  - Organisert ferdsel i Rondane nasjonalpark, klage på vedtak fattet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 31. januar 2014
  - Midler til adkomst fra Fidsel til Kleppe i Flekkefjord landskapsvernområde, klage på verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder 26. februar 2014
  - Bruk av helikopter til lavflyging og landing i forbindelse med filming av blant annet skikjøring i Lyngsalpan landskapsvernområde, klage på vedtak fattet av verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde 19. april 2014.
  - Barmarkskjøring av proviant og utstyr til gjetere, klage på vedtak fattet av Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre 27. august 2014
  - Restaurering og nybygg, klage på vedtak fattet av Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre 27. august 2014

Når det gjelder klagesaker oversendt fra nasjonalpark- og vernestyrene adressert til Klima- og miljødepartementet, hvor sakene fortsatt ligger hos Miljødirektoratet til forberedende klagebehandling, fattes endelig vedtak av Miljødirektoratet med grunnlag i delegeringen.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Øivind Dannevig
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi: Fylkesmennene
Sametinget

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

12/3205

10.09.2014

Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven § 62 andre ledd tredje punktum fra Miljøverndepartementet til Miljødirektoratet vedrørende fastsettelse av vedtekter m.m.

Myndigheten etter naturmangfoldloven § 62 andre ledd tredje punktum til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, ble delegert fra Miljøverndepartementet til Miljødirektoratet 14. oktober 2013. Dette gjaldt i tillegg til oppnevning av eventuelle nye styrer også reoppnevning av styremedlemmer til eksisterende styrer samt myndigheten til å godkjenne lokalisering av nye forvaltningsknutepunkt for verneområder omfattet av forvaltningsmodellen for lokal forvaltning.

Med virkning fra 9. september 2014 delegeres Miljødirektoratet fra Klima- og miljødepartementet også myndigheten til å revidere nasjonalpark-/verneområdestyrenes vedtekter og forvalternes stillingsinstruks.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingunn Iversen
fagdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi: Fylkesmennene, Lovdata, nasjonalpark-/verneområdestyrene

Idar Fagerbakk
8680 Trofors

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/140

DATO: 09.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 32.

Viser til søknad av 2. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til hytte på gnr. 28 bnr. 32 i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Idar Fagerbakk dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til hytte på gnr. 28 bnr. 32.*
- *Det gis dispensasjon for inntil 3 (tre) turer i 2015.*
- *Siste kjøre dato settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- *Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Idar Fagerbakk søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 32. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 3 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker.

Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdsele innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdsele medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Tor Fagerbakk
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/140

DATO: 09.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 32.

Viser til søknad av 2. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til hytte på gnr. 28 bnr. 32 i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Tor Fagerbakk dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til hytte på gnr. 28 bnr. 32.*
- *Det gis dispensasjon for inntil 3 (tre) turer i 2015.*
- *Siste kjøre dato settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- *Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Tor Fagerbakk søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 32. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 3 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker.

Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Eva Fagertun og Sten Nilsskog
Vefsnvn. 68
8660 Mosjøen

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2014/7054

DATO: 16.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til Fagertunhytta gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149

Viser til søknad av 14. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til Fagertunhytta i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgfjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis** Eva Fagertun og Sten Nilsskog dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til Fagertunhytta ved Austre Tiplingen
- Det gis dispensasjon for inntil 2 (**to**) turer i 2015.
- Siste kjøredato settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgfjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Eva Fagertun og Sten Nilsskog søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149 ved Austre Tiplingen. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 2 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Birger Sjøvoll
Vefsnvn. 64
8660 Mosjøen

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2014/7048

DATO: 08.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til Fagertunhytta gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149

Viser til søknad av 4. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til Fagertunhytta i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgfjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Birger Sjøvoll dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjønes og inn til Fagertunhytta ved Austre Tiplingan*
- *Det gis dispensasjon for inntil 2 (to) turer i 2015.*
- *Siste kjøredato settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- *Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgfjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Birger Sjøvoll søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjønes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149 ved Austre Tiplingan. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 2 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Tomas Daniel Børgefjell
Kroken
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2014/7676

DATO: 02.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på Nordlandshaugen.

Viser til søknad av 23. desember 2014 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til hytte på Nordlandshaugen i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Tomas Daniel Børgefjell dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til hytte på Nordlandshaugen ved Langtjønna nord for Vestre Tiplingen.*
- *Det gis dispensasjon for inntil **6 (seks) turer** i 2015.*
- *Siste kjøredato settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- *Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Tomas Daniel Børgefjell søker om dispensasjon fra verneforskriftene for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 2 fnr. 5 på Nordlandshaugen ved Langtjønna nord for Vestre Tiplingen.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdet grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Jon Åge Tyldum
Susendal
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/307

DATO: 12.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til ervervskjøring til hytter.

Viser til søknad av 11. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter til ervervskjøring til hytter i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og bagasje til hytter i verneområdet.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre^v/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Jon Åge Tyldum dispensasjon til å benytte snøscooter for ervervsmessig transport av varer og bagasje etter faste traseer inn til utleiehytter i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde.*
- *Dispensasjonen gjelder for vintersesongen 2014/15.*
- *Dispensasjonen er kun gyldig når leiekjøringen utføres på oppdrag fra oppdragsgiver som har leid hytte i verneområdet*
- *Kjøretillatelsen og bekreftelse på at oppdragsgiver har leid hytte skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Siste kjøredag settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras.*
- *Utfylt kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong, og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Jon Åge Tyldum søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter til ervervsmessig transport av varer og bagasje til hytter i Austre Tiplingan landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret har i sine retningslinjer vedtatt at det kan gis dispensasjon for ervervsmessig transport av varer og bagasje til hytter i området, da på oppdrag fra leietakere av hytter. Ervervsmessig transport til andre formål en transport av varer og bagasje til hytter er det i retningslinjene ikke åpning for.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Her åpnes det for at et begrenset antall personer kan ha dispensasjon fra verneforskriften for på oppdrag foreta transport av varer og bagasje til hytter i området. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og bagasje er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at dispensasjonen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor verneområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Sven Ivar Nordmo
Susendal
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/216

DATO: 09.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde og Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter for transport til hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28 bnr. 2 fnr. 6.

Viser til søknad av 8. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til hytte på gnr. 28 bnr. 2 fnr. 6 «Nordmohytta» i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og Forskrift om vern av Børgefjell nasjonalpark fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre^v/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis** Sven Ivar Nordmo og Finn Thor Torgersen dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sørmoen og inn til Nordmohytta, gnr. 28 bnr. 2 fnr. 6.
- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav b), **gis** Sven Ivar Nordmo og Finn Thor Torgersen dispensasjon for å benytte snøscooter innenfor **Børgefjell nasjonalpark** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sørmoen og inn til Nordmohytta, gnr. 28 bnr. 2 fnr. 6.
- Det gis dispensasjon for inntil 6 (**seks**) turer i 2015.
- Siste kjøre dato settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Sven Ivar Nordmo søker for seg selv og Finn Thor Torgersen om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sørmoen i Susendal inn til *Nordmohytta* på gnr. 28 bnr. 2 fnr. 6. Det søkes om 6 turer som er den totale «kvoten» turer som forvalter administrativt kan gi dispensasjon for. Traseen går gjennom Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde og må derfor behandles etter begge verneforskriftene

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark og gjelder bare innenfor verneområdenes grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Terje Daleng
Kroken
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/590

DATO: 19.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til ervervskjøring til hytter.

Viser til søknad av 18. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter til ervervskjøring til hytter i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og bagasje til hytter i verneområdet.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre v/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Terje Daleng dispensasjon til å benytte snøscooter for ervervsmessig transport av varer og bagasje etter faste traseer inn til utleiehytter i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde.*
- *Som stedfortredere kan Kjetil Sjøvik eller Vidar Daleng benytte dispensasjonen på samme vilkår når Terje Daleng er forhindret fra å utføre oppdraget.*
- *Dispensasjonen gjelder for vintersesongen 2014/15.*
- *Dispensasjonen er kun gyldig når leiekjøringen utføres på oppdrag fra oppdragsgiver som har leid hytte i verneområdet*
- *Kjøretillatelsen og bekreftelse på at oppdragsgiver har leid hytte skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Siste kjøre dag settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras.*
- *Utfylt kjøre bok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong, og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Terje Daleng søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter til ervervsmessig transport av varer og bagasje til hytter i Austre Tiplingan landskapsvernområde. Søknaden omfatter også 2 stedfortredere som skal utføre transportoppdragene når Terje Daleng er forhindret for å utføre oppdraget. Nasjonalparkstyret har i sine retningslinjer vedtatt at det kan gis dispensasjon for ervervsmessig transport av varer og bagasje til hytter i området, da på oppdrag fra leietakere av hytter. Ervervsmessig transport til andre formål en transport av varer og bagasje til hytter er det i retningslinjene ikke åpning for.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Her åpnes det for at et begrenset antall personer kan ha dispensasjon fra verneforskriften for på oppdrag foreta transport av varer og bagasje til hytter i området. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og bagasje er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at dispensasjonen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor verneområdets grenser.

Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tøddås

Nasjonalparkforvalter

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Andre Stensland
Dalavegen 16
8642 Finneidfjord

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/122

DATO: 09.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 41.

Visert til søknad av 6. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til hytte på gnr. 28 bnr. 41 i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte, samt framkjøring av nedfall som skal brukes til ved i hytta.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis Andre Stensland dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til hytte på gnr. 28 bnr. 41. En av turene kan legges om naust ved Austre Tiplingen.**
- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis Andre Stensland dispensasjon til å benytte snøscooter for transport av ved ifb. med vedhogst bak hytta i **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde****
- Det gis dispensasjon for inntil 3 (**tre**) turer i 2015.
- Siste kjøredato settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Andre Stensland søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 41. Det søkes om at en av turene legges om naust ved Austre Tiplingen. Det søkes også om å bruke snøscooter for å transportere nedfall som ligger bak hytta som skal brukes til ved. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 3 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lowerket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeføring bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Bjørn Øystein Eriksen og Mette Stensland
Rynesåsen 12
8665 Mosjøen

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/228

DATO: 09.01.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til hytte på gnr. 28 bnr. 41.

Viser til søknad av 7. januar 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til hytte på gnr. 28 bnr. 41 i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis** Bjørn Øystein Eriksen og Mette Stensland dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til hytte på gnr. 28 bnr. 41.*
- *Det gis dispensasjon for inntil 3 **(tre)** turer i 2015.*
- *Siste kjøredato settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- *Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretiltalsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Bjørn Øystein Eriksen og Mette Stensland søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 41. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 3 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Solvor og Kjell Kristiansen

8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2014/6937

DATO: 12.12.2014

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde og Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter til egen hytte ved Vestre Tiplingen.

Viser til søknad av 11. november 2014 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til egen hytte ved Vestre Tiplingen i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer og utstyr.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og Forskrift om vern av Børgefjell nasjonalpark fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre v/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis** Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer og utstyr etter fast trasé inn til egen hytte ved Austre Tiplingen.
- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav b), **gis** Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for å benytte snøscooter innenfor **Børgefjell nasjonalpark** for transport av varer og utstyr etter fast trasé inn til egen hytte ved Austre Tiplingen.
- Det gis dispensasjon for inntil **6 (seks) turer**.
- Siste kjøredato settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Solvor og Kjell Kristiansen søker om dispensasjon fra verneforskriftene for Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer og utstyr fra Øyum i Susendal inn til egen hytte på gnr. 28 bnr. 33 ved Vestre Tiplingen. Trassen går gjennom Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde og må derfor behandles etter begge verneforskriftene.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet og nasjonalparken. I forbindelse med verneprosessene ble behovet for motorisert ferdsel i landskapsvernområdet og nasjonalparken vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkt formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål tidligere, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet og nasjonalparken ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet/nasjonalparken skal kostnadene med retting og/eller tilbakeføring bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark og gjelder bare innenfor landskapsvernområdet/nasjonalparkens grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune v/Stian Brekkvassmo		7890	Namsskogan
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF Fjelltjenesten		8690	HATTFJELLDAL
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen			

Namsskogan: 22.01.15.

Møtedato: 04.02.15.

Saksbehandler: Jarle Fløan

Sak nr: 4/15

Arkiv nr: 411.4

SAK 4/15: FJELLSTYRETS HJEMMELGRUNNLAG I BØRGEFJELL NASJONALPARK – KJØRETILLATELSER M.V.

Saksdokumenter:

- Fjellogen (ikke vedlagt)
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (ikke vedlagt)
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (ikke vedlagt)
- Forskrift om verneplan for Børgefjell (ikke vedlagt)
- Forvaltningsplan for Børgefjell nasjonalpark (ikke vedlagt)

Saksopplysninger:

I mange år har Namsskogan Fjellstyre søkt vernemyndighetene for Børgefjell nasjonalpark om mange tillatelser til div. gjøremål i nasjonalparken:

1. tillatelse til hogging av ved til fjellstyrehyttene i Namskroken,
2. snøscooterbruk til fremkjøring av ved til hyttene,
3. snøscooterbruk til transport av varer til hyttene,
4. snøscooterbruk til frakting av materiell til vedlikehold av hytter og uthus,
5. ervervsmessig scooterbruk til transport av bagasje og utstyr i forbindelse med utleie av hyttene.
6. bruk av kløvhest til frakt av bagasje og utstyr til jegere og fiskere som leier hyttene.
7. elgjegeres bruk av jernhest o.l. til uttransport av felt elg inne i nasjonalparken.

Det synes imidlertid helt klart at fjellstyret har nødvendig lovhjemler til det meste av ovennevnte aktivitet uten noen særlig tillatelse fra vernemyndighetene. Det viser seg også at det er få om ikke noen fjellstyrer som søker slike tillatelser.

Saksbehandlers vurderinger og begrunnelse:

Saksbehandler mener at fjellstyret/fjelloppsynet har mange direkte hjemmelsgrunnlag for sin aktivitet i statsallmenningene, selv innenfor nasjonalparkens grenser, og vi behøver ikke søke nasjonalparkmyndighetene om tillatelser for alt vi skal foreta oss innenfor nasjonalparkens grenser.

Saksbehandler har nedenfor listet opp mange hjemler for fjellstyrets aktivitet på generell basis:

I. HJEMMELTIL OPPSYN OG TILSYN I STATSALLMENNINGENE.

Fjellovens § 36 gir fjellstyret hjemmel til å opprette en offentligrettslig oppsynsordning og ansette fjelloppsyn til å føre tilsyn med statsallmenningen. I § 36 står det at fjellstyret kan gi instruks for oppsynstjenesten og at instruksjonen skal godkjennes av departementet.

Departementet godkjente en instruks for fjelloppsyn i 2001. Denne instruksjonen ble utarbeidet i samråd med SNO og politiet. Etter § 36 kan fjelloppsynet gis begrenset politimyndighet.

Standard instruks for fjelloppsyn av 2001 (nevnt ovenfor) konkretiserer hva som ligger i fjelloppsynets oppsyns- og tilsynsbegrep etter fjellovens § 36. Fjelloppsynet skal etter instruksen bl.a. bedrive

- informasjon
- skjøtsel
- tilrettelegging
- naturovervåkings-/registrering
- kontroll (med samme lovene som nevnes i SNO-loven).

I begrepet «tilsyn av statsallmenningene» som nevnes i § 36 i fjelloven og begrepet «skjøtsel» i instruksen ligger bl.a. tilsyn og skjøtsel med Statskogs og fjellstyrets eiendeler, herunder fjellstyrehyttene.

Fjelloppsynet i Namsskogan er gitt begrenset politimyndighet av politiet innenfor flg. lover i Namsskogan og Grane kommuner:

- Fjelloven
- Friluftsløven
- Lakse- og innlandsfiskekloven
- Motorferdselsloven
- Forurensningsloven
- Kulturminneløven
- Våpenlovens § 9
- Hundeløvens §§ 6 og 7
- Naturmangfoldlovens §§ 15 og 16, samt kap V.

Under utøvelse av BP er fjelloppsynet underlagt politiet og har da de samme hjemlene som politiet. Politiets oppgaver og ansvar er uavhengig av eiendomsforhold og vernestatus.

Børgefjell nasjonalpark.

I forvaltningsplan for Børgefjell nasjonalpark slås det i pkt 4.4 fast, under overskriften «Naturopsynsaktører», at fjelloppsynet er en av oppsynsaktørene i nasjonalparken. Det slås videre fast at *«Fjelloppsynet har ansvaret for å ivareta rettighetshavers privatrettslige forhold, samt utføre et totaloppsyn for å sikre viktige lokale og nasjonale samfunnsinteresser i statsallmenningene på vegne av Staten som grunneier (jfr. rolleavklaring om naturopsyn i statsallmenningene)».*

Under «Tiltak», pkt a), i forvaltningsplanen står det at *«Den samla oppsynsvirksomheter i området må koordineres mest mulig. I denne sammenheng forstås oppsynsbegrepet i en utvidet forstand; dvs også informasjon, skjøtsel og registrering.....»*

Fjelloppsynet opererer nær sagt daglig med flere hjemler: Når f.eks fjelloppsynet selger tjenester innen oppsyn med vernebestemmelsene m.v. i Børgefjell nasjonalpark, utføres oppsynet med basis i 3 hjemler. Lov om statlig naturopsyn, Fjelloven og Begrenset politimyndighet.

I tillegg kombineres oftest mange oppdrag på samme oppsynstur. Hjemlene for oppsyn kan derfor skifte i løpet av dagen ved at oppdragene skifter.

II. HJEMMEL TIL Å BRUKE MOTORKJØRETØY.

Motorferdselslovens § 4 gir tillatelse med direkte hjemmel i loven rett til å bruke motorferdsel i utmark i forbindelse med polititjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste. Fjellstyrets fjelloppsynsordning er en offentlig oppsynsordning med hjemmel i Fjelloven og går dermed

under denne bestemmelsen. Standard instruks for fjelloppsyn av 2001 angir hvilke oppgaver som inngår i den offentlige oppsyns- og tilsynstjenesten til fjellstyret.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag:

BARMARK:

- § 2a gir tillatelse til å bruke motorkjøretøy på barmark til formål nevnt i § 4 i Lov om motorferdsel i utmark og islagte vassdrag.
- § 2c presiserer at offentlige oppsyns- og tilsynstjeneste kan nytte motorkjøretøy på barmark.
- § 2d gir tillatelse til barmarkskjøring i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i regi av det offentlige.

Ettersom fjellstyrene er et organ opprettet i med hold av lov og er pålagt arbeid etter forvaltningsloven og offentlighetsloven må fjellstyrene regnes som offentlige.

VINTERFØRE:

§ 3 i Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gir en rekke tillatelser til å bruke motorkjøretøy på vinterføre, som f.eks kjøring i forbindelse med

- oppsyn og tilsyn
- vitenskapelige undersøkelser, herunder dyretellinger, utført på oppdrag for forskningsinstitusjon.

Under oppsyn med begrenset politimyndighet gjelder samme hjemler til å nytte motorkjøretøy for fjelloppsynet som for politiet. Politiet har hjemmel direkte i motorferdselloven.

Politiets generalfullmakt gjelder også for fjelloppsyn med begrenset politimyndighet.

Verneforskriftens pkt 6,2 for Børgefjell nasjonalpark hjemler også motorferdsel i forbindelse med «*oppsyns- og forvaltningsoppgaver*». I forvaltningsplanen for Børgefjell slås det fast at fjelloppsynet er en av oppsynsaktørene i parken og at fjelloppsynet også i nasjonalparken utfører et totaloppsyn for å sikre lokale og nasjonale samfunnsinteresser for Staten som grunneier i h.h.t. rolleavklaring om naturoppsyn i statsallmenning. Her må det forstås slik at tilsyn og skjøtsel av Statskog og fjellstyrets eiendeler, herunder også fjellstyrehytter, inngår i oppsyns- og tilsynsbegrepet.

Fjelloppsynet har grunneiers tillatelse direkte i Fjelloven og i tillegg har Statskog gitt en generell tillatelse til forskningsinstitusjoner som bedriver vitenskapelige undersøkelser på statens grunn.

Oppdrag for SNO gir fjelloppsynet direkte hjemmel i Motorferdselloven i utmarks § 4 pkt a.

Med det som er beskrevet ovenfor mener saksbehandler at Namsskogan fjellstyre ikke behøver å søke nasjonalparkmyndighetene om tillatelser til all nødvendig aktivitet på statsallmenningen i Børgefjell nasjonalpark.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Ut i fra det som er sagt i saksutredningen ovenfor mener fjellstyret at vi, uten søknad til nasjonalparkmyndighetene, har tilstrekkelig hjemler til følgende aktivitet i Smalåsen statsallmenning i Børgefjell nasjonalpark:

1. hogging av ved til fjellstyrehyttene i Namskroken,
2. bruk av snøscooter til fremkjøring av ved til hyttene,

3. bruk av snøscooter til transport av varer/utstyr til hyttene,
4. bruk av snøscooter til frakting av materiell til vedlikehold av hytter og uthus

VEDTAK:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rett utskrift.

Namsskogan, 05.02.15.

NAMSSKOGAN FJELLSTYRE

Jarle Fløan

Fjellopsyn/dagl.leder

Sendes:

- Nasjonalparkforvalter Tore Tødås, 7898 Røyrvik – pr e-post.
- NFS, Oslo pr e-post.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2014/4416-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 06.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	3/2015	26.02.2015

3/2015. Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark – motorferdsel i forbindelse med overvåking av fjellrev

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 (Jf. § 4 i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark) har Byrkije Nasjonalpaarkheståvro/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning (NINA) ^v/prosjektleder Nina Elisabeth Eide gis dispensasjon for bruk av snøscooter til vinterfeltarbeid i forskningsprosjektet «økosystem Børgefjell» i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Dispensasjonen gjelder til og med 31. april 2015.

Begrunnelse

Å skaffe mer kunnskapen om naturverdiene i Børgefjell og spesielt fjellreven ansees som viktig. Det har i flere år vært gjennomført registrering av fjellrev og ynglinger av fjellrev i Børgefjell, og området ansees som den mest livskraftige delpopulasjonen i Norge og har derfor spesielt stor verdi både i nasjonal og skandinavisk sammenheng.

Handlingsplanen for fjellrev påpeker et behov for å etablere rutiner som kartlegger bestandssituasjonen. Erfaringer med tidligere bruk av viltkamera i andre områder med fjellrev tilsier at man ved bruk av viltkamera får et godt bilde av bestandssituasjonen.

For å få en effektiv gjennomføring av forskningsprosjektet på vinterstid er bruk av snøscooter et effektivt hjelpemiddel som gir liten belastning på verneverdiene.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Bakgrunn

Norsk institutt for naturforskning (NINA) v/prosjektleder Nina Elisabeth Eide søker om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark for bruk av snøscooter til vinterfeltarbeid i forskningsprosjektet «økosystem Børgefjell»

Alt vinterfeltarbeid utføres av Per A. Lorentzen i Fjelltjenesten som koordinerer dette arbeidet med andre arbeidsoppgaver i nasjonalparken.

Det er tidligere gitt dispensasjon for motorferdsel til dette formålet.

Søknaden omhandler en rekke formål det søkes dispensasjon for ifb med forskningsprosjektet, disse punktene er tidligere behandlet av arbeidsutvalget. Søknadens punkt om bruk av snøscooter til vinterfeltarbeidet er ikke behandlet tidligere, dette fordi styret først skulle utarbeide retningslinjer for behandling av motorferdselssøknader. Disse retningslinjene ble behandlet på forrige styremøte og søknadens punkt om bruk av snøscooter kan derfor nå tas opp til behandling.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i nasjonalparken. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål.

Det er benyttet artskart, naturbase, erfaringer fra andre fjellrevområder og handlingsplanen for fjellrev som kunnskapsgrunnlag for avgjørelsen.

Kunnskapsgrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken (Jf. Nml § 8). Med bakgrunn i ovennevnte, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor nasjonalparken ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen. Motorferdselen vil dessuten bli kombinert med andre oppdrag som fjelltjenesten utfører i området slik at merbelastningen av tiltaket vil bli minimalt.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av nasjonalparken skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

Søknad av 01.07.2014 fra NINA vedr. søknad om nødvendige dispensasjoner for å videreføre forskningsprosjektet «Økosystem Børgefjell» i Børgefjell nasjonalpark

Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref:
Vår ref: 700/2014- 475.1
Stad: Trondheim
Dato: 1. juli 2014

Søknad om nødvendige dispensasjoner for å videreføre forskningsprosjektet «Økosystem Børgefjell» i Børgefjell nasjonalpark

Jeg viser til tidligere korrespondanse rundt vår høyfjellsøkologiske forskning i Børgefjell nasjonalpark, tidligere dispensasjoner, samt statusrapport for den pågående forskningen (2006-2013). Jeg søker med dette om nødvendige dispensasjoner for videreføring av forskningsprosjektet, fra gjeldene dato ut august 2015.

Tekniske installasjoner

Vi søker dispensasjon for at oppsatte temperaturloggere kan få stå der de er satt opp. Temperaturloggere ligger utlagt i seks høydegradienter etter to design; et opplegg med utlegging av loggere på bakken langs høydegradienten og lemengradientene (inntil 20 loggere pr gradient) og et opplegg med oppsett av målestasjoner som også måler lufttemperaturen (2 pr gradient). Se kart 1 i vedlegget for plassering av temperaturloggerene, og statusrapporten for beskrivelse av selve oppsettet og dataene disse loggerene gir.

Vi søker dispensasjon for fortsatt fastmerking av alle vegetasjonstransekt og lemenplott (se kart 2 i vedlegget). Fastmerking er nødvendig for å sikre at vi registrerer de eksakt samme områdene fra år til år. Lemenplottene er merket med små trepinner. Vegetasjonstransektene er merket med små bånd av nedbrytbart materiale. Fra 2014 ønsker vi å bytte båndene med pinner også for vegetasjonstransektene.

Fangst av smågnagere

Vi ønsker å videreføre klappfellesfangsten av smågnagere, og søker med dette om dispensasjon for klappfellefangst av smågnagere (se kart 3 i vedlegget). Smågnagerfangstene gjennomføres av Per A. Lorentzen, Statskog-fjelltjenesten. Sommeren 2015 kan det også bli aktuelt å fange smågnagere med feller for levende fangst. Dette for å registrere atferd og atferdsendring hos lemen, gråsidemus og markmus relatert til stressbelastning (kortisolnivå) gjennom gnagersyklusen. Vi vil da gjøre registrering av atferd ved å slippe gnagerne ut i «en åpen felttest» som består av et temporært lite «gjerde» (labyrint), som vi forflytter med oss. Gnagerne løslates etter et kort opphold innenfor disse testgjerdene. Dispensasjoner for klappfellefangst er hentet inn hos Miljødirektoratet. Dispensasjoner for levende fangst og atferds eksperimenter hentes inn hos Forsøksdyruttvalget (FDU) i forkant av sommeren 2015.

Viltkamera – åteblokker

Vi ønsker å fortsette kartleggingen av fjellrev/rødrev samt andre åtseletere med inntil 14 viltkamera (se kart 4 i vedlegget). Kamera settes ut medio mars og skal være operative i minimum 6 uker. Kamera er montert på en trepåle, 1 m over bakken. Alle kamera merkes med informasjon om formålet. Det etableres et attraksjonspunkt (åte) framfor kamera. Dette er godkjent avskjær fra reinslakteriene. Kamera sjekkes første gang etter 3 uker og andre gang etter 6 uker, hvor det også tas ned. Arbeidet gjennomføres av og i samarbeid med Per A. Lorentzen, Statskog Fjelltjenesten i Nordland. Knyttet til oppsett av disse kamera kjøres det også villtriangler (3x3x3km) for sportaksering på snøen (se kart 4 i vedlegget).

Motorferdsel knyttet til vinterfeltarbeid

Vi søker også dispensasjon for den motorferdsel vinterfeltarbeidet medfører. Alt arbeidet gjennomføres av Per A. Lorentzen som koordinerer dette med andre arbeidsoppgaver han har. Til orientering har vi dispensasjon for motorferdsel fra Hattfjelldal kommune ut 2015. Dispensasjon om helikopterlanding knyttet til sommerfeltarbeid i 2014 sendes i egen søknad.

Avsluttende kommentar

Børgefjell er et særdeles interessant studieområde for økosystem forskning, da den sykliske høyfjellsdynamikken har holdt gående gjennom flere tiår, i motsetning til det man har observert i andre fjellområder, hvor denne dynamikken ser ut til å være mer ustabil. Merk at vi gjennomfører alle komponenter av dette studiet også i Dovrefjell for en komparativ tilnærming. Det gjøres også liknende kartlegging på Varangerhalvøya i regi av Universitetet i Tromsø, og Universitetet i Stockholm, som vi samarbeider tett med. Disse fjellområdene skiller seg vesentlig fra hverandre mht. gnagerdynamikken og forekomst av gnagerspesialister. Det avgjørende å få økt innsikt i hva som skjer under og over snøen mht. temperatur/snødekke/tinging og frysing på landskapsskala. Vi vil i tiden framover jobbe mye med hvordan klima og snø virker på smågnagerne, som er avgjørende for forekomst av smågnagerspesialistene; fjellrev, fjelljo, fjellvåk m.fl. Vi har flere søknader inne til behandling i Norges forskningsrådet. Vi jobber med vitenskapelig bearbeiding av alle deler av det innsamlede materialet (se utdrag i statusrapport). Dataene fra Børgefjell inngår allerede i flere vitenskapelige artikler.

Dersom det trengs ytterligere informasjon, ta kontakt på telefon 95 70 43 83

Med vennlig hilsen,

Nina E. Eide (Sign.)
Seniorforsker ved terrestrisk avdeling, NINA, Trondheim
nina.eide@nina.no, 95704383

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/174-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 13.01.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	4/2015	26.02.2015

4/2015 Høring - revidering av vedtekter for nasjonalpark- / verneområdestyrene og stillingsinstruks for forvalter

Forvalters tilråding

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre stiller seg positive til forslagene til endringer i vedtekter for nasjonalpark- og verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for forvalter. Forslagene til endringer i vedtektene tydeliggjør nasjonalparkstyrets rolle og er ei naturlig oppdatering av at systemet med lokale styrene har blitt etablert og fått satt seg.

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har følgende innspill/kommentarer på utkast til reviderte vedtekter til styret og stillingsbeskrivelse for forvalter:

Vedtekter:

2. Styrets myndighet:

Det er positivt at nasjonalparkstyret i utkast til reviderte vedtekter anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer. Dette gir økt handlingsrom for nasjonalparkstyret, men det er viktig å presisere at styret også må ha økonomisk forutsigbarhet som medfører at styret kan påta seg slike forpliktelser.

4. Nasjonalpark-/verneområdestyrets medlemmer, oppnevning, sammensetning mv

Nasjonalparkstyret er positive til at det tydeliggjøres at valgperioden for de samiske oppnevnte representantene skal følge Sametingets valgperiode.

5. Opprettelse av arbeidsutvalg

Nasjonalparkstyret stiller spørsmål om hvorfor punktet om at «*minst et av medlemmene i arbeidsutvalget skal velges blant de samiske oppnevnte styremedlemmene*» er tatt ut i utkast til reviderte vedtekter. Styret mener det er viktig at også samiske oppnevnte styremedlemmer er representert i arbeidsutvalget.

6. Nasjonalpark sekretariat

Nasjonalparkstyret mener at pkt. 6 er blitt tydeligere ift. oppgavefordeling, ansvar og

grensesnitt. Nasjonalparkstyret mener at det er en fordel at det fremgår tydelig at det er styret som disponerer forvalters arbeidstid og at styret har fått påvirkningsmulighet ved hvem som skal fylle stillingen/vikariat ved langtidsfravær hos tilsatt forvalter.

7. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyrene

For Børgefjell nasjonalparkstyre virker kravet om at det skal være minst 4 møter pr år i overkant av det som er behovet. På dette punktet mener nasjonalparkstyret at eksisterende krav om minimum 2 møter er dekkende. Med delegering av myndighet til arbeidsutvalg og forvalter blir saksmengden i styret redusert, noe som medfører at behovet for flere møter også blir redusert. En del enkeltsaker blir behandlet ved epostmøter, dette er i hovedsak saker som krever behandling før ordinært møte pga. tidsfrister og feltsesong.

Når det gjelder underskrift på protokoll mener styret at dette punktet kan tas ut av vedtektene. Med dagens teknologiske løsninger ligger protokollene elektronisk og godkjennes på det påfølgende styremøte.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Styret er meget positiv til at det nå tas inn i vedtektene at styret som forvaltningsmyndighet kan legge til rette for at verneområdets potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Styret er også enige i presiseringen av at styret ikke skal opptre som næringsaktør.

8.6 Orientering om vedtak

Styret mener at oversendelse av møteprotokoller fra styremøter til Fylkesmann og Miljødirektorat er en kurant sak å ha med i vedtektene. Når det gjelder enkeltvedtak fattet av arbeidsutvalg eller nasjonalparkforvalter oppfordrer styret til å få en ordning hvor dette hentes ut fra Miljøvedtaksregisteret hvor alle slike vedtak blir registrert.

Stillingsbeskrivelse for nasjonalpark-/verneområdeforvalter

1.2 I forhold til fylkesmannen

Nasjonalparkstyret merker seg at fylkesmannen ikke lengre skal kunne benytte ledig kapasitet hos forvalteren til andre oppgaver som ikke ligger under styret for verneområdet. Styret mener at det fortsatt bør være åpning for at fylkesmannen kan disponere ledig kapasitet hos forvalter så lenge dette skjer i samråd med styret. Dette ikke minst for at forvalter skal kunne utvikle seg faglig.

2.5 Behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften

Når det gjelder stillingsbeskrivelsens punkt om at forvalteren skal sende kopi av alle vedtak til fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet oppfordrer styret om at Miljøvedtaksregistret eller andre tekniske løsninger avløser behovet for å sende kopier av vedtak til de ulike instansene.

Delegering fra styret til forvalter

Byrkije Nasjonalparkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre mener at følgende oppgaver kan delegeres til forvalter i tillegg til bestemmelsene om ferdsel:

-
-
-

Begrunnelse

Saksopplysninger

Som en oppfølging av Riksrevisjonens rapport om forvaltning av verneområder fikk Miljødirektoratet i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet å revidere vedtektene for nasjonalpark-/verneområdestyrene slik at forholdet mellom nasjonalpark-/verneområdestyrene, forvalteren og fylkesmannen ble tydeligere.

Vedtektene skulle tydeliggjøre ansvaret til de samisk oppnevnte representantene, og styrets rolle i forbindelse med verdiskapning knyttet til verneområdene. Det ble også bedt om at det ble tydeliggjort at valgperioden for de samisk oppnevnte representantene skal følge Sametingets valgperiode. Videre ble direktoratet også bedt om å vurdere om det kan være aktuelt å åpne for at styrene kan delegerer ytterligere oppgaver til forvalter, samt at stillingsinstruksen for forvalter ble revidert for å tydeliggjøre forvalterens plikter som følge av styrets instruksjonsmyndighet og styringsrett.

Flere av de foreslåtte endringene er rene oppdateringer ut fra endringer i delegasjonsmyndighet departement/direktorat, i tillegg til rene navneendringer.

Miljødirektoratet har nå bedt om at nasjonalparkstyrene/verneområdestyrene kommer med innspill på om utkast til reviderte vedtekter og stillingsbeskrivelse er tydelige, og dekker nødvendige forhold som styrene og forvalter berøres av i forvaltningen av verneområdene.

I oppdraget fra departementet er det også bedt om at det foretas en vurdering av om det i tillegg til bestemmelsene om ferdsel kan være aktuelt å delegerer ytterligere oppgaver fra styret til forvalter. Direktoratet ønsker derfor også innspill på hvilke oppgaver styrene mener kan være egnet og som det eventuelt kan være aktuelt å delegerer til forvalter.

Vedlegg:

- Brev av 18.12.2014 fra Miljødirektoratet om Revidering av vedtekter for nasjonalpark- /verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for forvalter.
- Utkast til reviderte vedtekter for nasjonalpark- verneområdestyrene
- Utkast til revidert stillingsbeskrivelse for forvalter.

Nasjonalpark-/verneområdestyrene

Trondheim, 18.12.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/1300

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Revidering av vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for forvalter.

Som en oppfølging av Riksrevisjonens rapport om forvaltning av verneområder fikk Miljødirektoratet i høst i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet blant annet å revidere vedtektene for nasjonalpark-/verneområdestyrene slik at forholdet mellom nasjonalpark-/verneområdestyrene, forvalteren og fylkesmannen ble tydeligere. Vedtektene skulle også tydeliggjøre ansvaret til de samisk oppnevnte representantene, og styrets rolle i forbindelse med verdiskapning knyttet til verneområdene. Det ble også bedt om at det ble tydeliggjort at valgperioden for de samisk oppnevnte representantene skal følge Sametingets valgperiode. Videre ble direktoratet også bedt om å vurdere om det kan være aktuelt å åpne for at styrene kan delegere ytterligere oppgaver til forvalter, samt at stillingsinstruksen for forvalter ble revidert for å tydeliggjøre forvalterens plikter som følge av styrets instruksjonsmyndighet og styringsrett.

Vi ønsker på bakgrunn av dette at nasjonalparkstyrene/verneområdestyrene kommer med innspill på om vedlagte vedtekter og stillingsbeskrivelse er tydelige, og dekker nødvendige forhold som styrene og forvalter berøres av i forvaltningen av verneområdene.

I oppdraget fra departementet er det også bedt om at det foretas en vurdering av om det i tillegg til bestemmelsene om ferdsel kan være aktuelt å delegere ytterligere oppgaver fra styret til forvalter. Direktoratet ønsker derfor også innspill på hvilke oppgaver styrene mener kan være egnet og som det eventuelt kan være aktuelt å delegere til forvalter.

Det tas videre sikte på at vedtektene og stillingsbeskrivelsen for forvalter blir tatt opp som tema på den planlagte nasjonalparkkonferansen i april 2015, og at vedtekter og stillingsbeskrivelse vedtas endelig etter konferansen.

Frist for å komme med merknader/innspill settes til **15. mars 2015**.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Kopi til:
Fylkesmennene
Klima- og miljødepartem
entet
Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Vedlegg: Utkast til reviderte vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrene
Utkast til revidert stillingsinstruks for forvalter

Vedtekter for X nasjonalparkstyre/verneområdestyre for X nasjonalpark/landskapsvernområde i X fylke

Miljødirektoratet har med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jf Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet i brev av 14. oktober 2014, jf. kongelig resolusjon av 4. juni 2010 fastsatt følgende vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyret:

1. VEDTEKTENES FORMÅL

Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av x nasjonalpark/landskapsvernområde.

Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyre/verneområdestyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. STYRETS MYNDIGHET

Dette verneområdet skal forvaltes av et nasjonalpark-/verneområdestyre, jf. naturmangfoldloven § 62 annet ledd tredje punktum, innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene.

Nasjonalpark-/verneområdestyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

3. GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Nasjonalparkstyre/verneområdestyret skal ha forvaltningsansvaret for følgende

verneområde(r): X

IID	Områdenavn	Verneform
VVxxxxxxxx	xxx	Nasjonalpark
VVxxxxxxxx	xxx	Landskapsvernområde
VVxxxxxxxx	xxx	Naturreservat

4.NASJONALPARK-/VERNEOMRÅDESTYRETS MEDLEMMER, OPPNEVNING, SAMMENSETTING MV

Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 13

Nasjonalparkstyret skal ha X medlemmer med personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall. Nasjonalparkstyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra de berørte kommunene, fylkestinget i X og Sametinget.

Hver kommune skal være representert med X medlemmer og innstiller X kvinner og X menn blant kommunestyrets medlemmer. Fylkeskommunen skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer. Sametinget skal være representert ved X medlem(mer), og innstiller X menn og X kvinner.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for henholdsvis kommunestyret, fylkestinget og Sametinget.

Nasjonalparkstyret velger selv sin leder og nestleder.

5.OPPRETTELSE AV ARBEIDSUTVALG

Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av X personer fra styret.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene.

6.NASJONALPARK/VERNEOMRÅDE SEKRETARIAT

Sekretariatet for nasjonalparkstyret består av en eller flere nasjonalparkforvalter(e) som ansettes av Fylkesmannen i X og i dialog med styret. Fylkesmannen i X har personalansvaret for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren(e).

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdet/verneområdene uavhengig av administrative grenser.

Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og

følge forvaltningslovens bestemmelser. Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet/verneområdene. I tilfeller der styrets vedtak har et annet utfall enn forvalters tilrådning til vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen. Styrets begrunnelse for valg av annet utfall enn tilrådning fra forvalter må komme frem i saksfremstillingen.

Styret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. Dersom vedtak truffet av forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans.

Styret har ikke adgang til å delegerer myndigheten til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven § 48.

Forvalterens vedtak skal treffes i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og eventuell forvaltningsplan. Der det ikke foreligger godkjent forvaltningsplan skal styret vurdere om det skal gis særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Overtid avtales særskilt med fylkesmannen, eventuelt dekkes med midler som styret selv disponerer.

Ved søknader om permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal fylkesmannen i dialog med styret komme til enighet om hvem som skal fylle stillingen inntil ny forvalter er ansatt.

Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen instruks for prosessen knyttet til ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter.

7. OM MØTENE I NASJONALPARK-/VERNEOMRÅDESTYRET

Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende.

Styret trer sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalparkstyret skal skje med 2 ukers varsel. Innkallingen skal inneholde oversikt over de saker som skal behandles. Saksdokumentene sendes samtidig med innkallingen.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og to medlemmer som velges ved møtets begynnelse. Representanter og sekretariatsleder har rett til protokolltilførsel.

For at forvaltningsstyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av

representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

8. STYRETS OPPGAVER

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdet(ene). Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner.

Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdets potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanen som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør.

Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Det skal være en bestillingsdialog mellom styret og Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn, og styret tildeles årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer over budsjettet til Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum.

8.4 Grensemerking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene.

Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkevarestrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom forholdet er straffbart. Kopi av anmeldelse/rapport skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

Fylkesmannen i X og Miljødirektoratet skal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av nasjonalparkstyret, nasjonalparkforvalteren eller arbeidsutvalget. Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene skal sendes til Fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

Vedtak truffet av nasjonalparkstyret, forvalteren eller arbeidsutvalget skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

Dersom forutsetningene for delegeringen av forvaltningsmyndighet endres vesentlig, plikter styret å informere Miljødirektoratet.

9. FAGLIG RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et faglig rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst et årlig dialogmøte med faglig rådgivende utvalg.

10. ADMINISTRATIIVT KONTAKTUTVALG

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

11. TILSYN

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i områdene, jf. lov om statlig naturoppsyn.

12. KLAGEADGANG OG KLAGEMYNDIGHET

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som treffes av styret som forvaltningsmyndighet.

13. INSTRUKSJON, TILBAKEKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Miljødirektoratet kan gripe inn gjennom instruksjon, eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

14. OMGJØRING AV VEDTEKTENE

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Stillingsbeskrivelse for nasjonalpark-/verneområdeforvalter

Denne stillingsbeskrivelsen gjelder for nasjonalpark-/verneområdeforvaltere i utvalgte verneområder som forvaltes av et statlig politisk sammensatt styre. Sekretariatet for styret legges til en nasjonalpark-/verneområdeforvalter. Denne fagpersonen er ansatt hos fylkesmannen, men er underlagt styret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene. Det er styret som disponerer forvalters arbeidstid/prioriteringer.

Verneområdene skal sikre truet og sårbar natur og artenes leveområder. Forvaltningen av verneområdene skal bidra til at det internasjonale og nasjonale målet om å stanse tapet av biologisk mangfold oppfylles.

Forvalteren skal sammen med styret se til at forvaltningen av verneområdene gjennomføres i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for de enkelte verneområdene. Verneområdene skal forvaltes på vegne av hele nasjonen. Forvalteren skal bidra til at statlige retningslinjer for forvaltning av verneområder, rundskriv med mer blir fulgt. (se eget vedlegg for viktige dokument, rundskriv, Håndbøker, m.m.)

1. Forvalterens rolle

1.1 I forhold til styret

Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet/verneområdene. Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Sammen med verneområdestyret skal forvalteren sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdet/verneområdene uavhengig av administrative grenser.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Overtid avtales særskilt med fylkesmannen, eventuelt dekkes med midler som styret selv disponerer.

1.2 I forhold til fylkesmannen

Forvalteren er ansatt hos fylkesmannen med miljøvernavdelingen som faglig og administrativt tilknytningspunkt. Innkjøp av nødvendig kontorutstyr, feltutstyr m.m. skjer over fylkesmannens budsjett innen rammen (prisjustert) som i 2013 ble overført fra kap. 1420 til kap.0525.

Alle skriftlige henvendelser til styret/forvalteren stiles til styret, men sendes til fylkesmannen for journalføring og arkivering. E-poster som må lagres, journalføres i fylkesmannens arkivsystem. Nasjonalparkforvalteren skal ha tilgang til fylkesmannens server og elektroniske journal.

Fylkesmannen utfører ordinære arkivtjenester, herunder mottak og utsending ved innsynsbegjæring. Forvalter vurderer i samråd med styret innsyn i saker som kan unntas offentlighet.

Forvaltningen av verneområdene skal være kunnskapsbasert, jf. naturmangfoldloven § 8. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalteren være en del av, og kunne bruke det samlede kompetansemiljøet hos fylkesmannen.

Forvalteren skal ha tett dialog med fylkesmannen når det gjelder årlig rapportering av forvaltningspraksis, herunder brudd på regler og forskrifter.

Forvalteren har kontorsted på forvaltningsknutepunkt bestemt av Miljødirektoratet. Fylkesmannen er ansvarlig for nødvendig leieforhold.

1.3 I forhold til Miljødirektoratet

Forvalteren skal ha faglig tett kontakt med Miljødirektoratet.

Forvalteren skal kunne bruke naturforvaltningskompetansen i Miljødirektoratet.

Direktoratet er overordnet fagorgan for områdevern og trekker opp de faglige rammene for forvaltningen. Direktoratet skal bistå med avklaring på forvaltningsmessige spørsmål og problemstillinger, og er en viktig faglig ressurs bl.a. når det gjelder tolking av lover og forskrifter.

Forvalteren skal ha tett dialog med Miljødirektoratet for å avklare behovet for skjøtselstiltak og tilrettelegging.

Forvalteren skal ha mulighet til å delta på seminarer og fagsamlinger i regi av bl.a. Miljødirektoratet og fylkesmannen.

1.4 I forhold til rådgivende utvalg

Forvalteren skal bidra til at det legges til rette for et godt samarbeid mellom styret og de ulike aktørene i området, for eksempel offentlige organer, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og samiske interesser der det er relevant. Dette iverksettes gjennom etablering av et rådgivende utvalg der berørte interesser er representert. I områder med slike utvalg må forvalteren sørge for at det etableres rutiner med minst årlige dialogmøter med styret. Forvalteren er sekretær for utvalget.

1.5 I forhold til kommunen og fylkeskommunen

Forvalteren bør holde seg godt orientert om lokale og regionale planprosesser/prosjekt som kan ha betydning/relevans for forvaltningen av verneområdet og dets tilstøtende areal.

Forvalteren skal sikre at det oppnås god kontakt med og kunnskap om lokalmiljøet. Forvalteren må derfor sørge for å ha god kontakt med de berørte kommunene og fylkeskommunen. Der det opprettes administrativt fag-/kontaktutvalg for å formalisere forvalterens administrative kontakt mot kommunene og fylkeskommunen, skal forvalteren være sekretær for utvalget.

2. Forvalterens oppgaver

2.1 Sekretariat for styret

Forvalteren skal være sekretariat for verneområdestyret og skal kan fremme innstillinger overfor styret om saker som gjelder forvaltning av verneområdet.

2.2 Utarbeiding av forvaltningsplan/bevaringsmål

Forvalteren skal sørge for at arbeidet med forvaltningsplan iverksettes og at framdriften i prosessen følges iht. til gjeldende frister.

Forvalteren skal bidra til at planen utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene og at den konkretiserer hvordan formålet med vernet skal nås. Forvaltningsplanen skal inneholde flerårige tiltaksplaner og en besøksstrategi som skal beskrive behovet for informasjons- og tilretteleggingstiltak.

Best mulig forvaltning oppnås ved å definere og bruke bevaringsmål som er mer konkrete enn det overordnede verneformålet. Forvalteren skal sammen med styret sørge for at det gjennom forvaltningen av verneområdet utvikles og etableres konkrete bevaringsmål. Bevaringsmål skal innarbeides i forvaltningsplaner.

Forvalteren skal bidra til at det legges opp til prosesser med god dialog og medvirkning fra lokale og regionale myndigheter, grunneiere, rettighetshavere og andre brukere av verneområdet i utarbeidelsen av forvaltningsplan/bevaringsmål.

Forvalteren skal sammen med styret ha tett faglig dialog med Miljødirektoratet fra oppstart av arbeidet med forvaltningsplan til godkjenning av planen i direktoratet. Miljødirektoratet har det faglige veiledningsansvaret ved utarbeiding av forvaltningsplaner, informasjonsmateriell m.m..

Direktoratet har ansvaret for å godkjenne forvaltningsplaner.

Forvalteren skal sammen med styret sørge for at planer for eventuell skjøtsel og tilrettelegging inngår i forvaltningsplaner.

2.3 Planlegging og iverksetting av skjøtsel

Forvalteren skal bidra til at det ift. bevaringsmålene (i de områder det er utarbeidet slike) vurderes om det er behov for, eller nødvendig å gjennomføre skjøtels- eller tilretteleggingstiltak, f. eks. hvis verneverdiene trues, eller det er nødvendig for å opprettholde verneverdiene. Der det er utarbeidet skjøtelsplan eller annen skjøtelspraksis skal den følges.

Forvalteren skal sammen med styret etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Forvalteren skal i samarbeid med styret utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene. Forvalteren skal bistå styret i den årlige bestillingsdialogen mellom styret og Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn.

2.4 Grensemerking

Førstegangsmerking utføres av Jordskifteverket på oppdrag fra forvalter. Forvalteren skal sammen med styret videreføre arbeidet med merking og skal om nødvendig iverksette ny grensemerking og vedlikehold av eksisterende merking i verneområdene.

2.5 Behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften

Forvalteren skal forberede saker for styret. Tilrådinger forvalteren legger fram for styret skal ligge innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvalteren må sørge for at miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert, og at øvrige krav til saksbehandling ved dispensasjoner er fulgt jf. forvaltningsloven, naturmangfoldloven og Miljødirektoratets veileder M106-2014 «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter».

Forvalteren skal på vegne av styret sende kopi av alle vedtak til fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

Ved oversendelsen skal det kommenteres spesielt dersom fattede vedtak vurderes å være i strid med lov og forskrifter gjeldende for det aktuelle verneområdet.

Dersom styrets vedtak ikke er i samsvar med forvalters innstilling til vedtak, skal dette og styrets begrunnelse fremgå av saksfremstillingen.

Forvalteren skal fortløpende registrere vedtak truffet av styret, forvalteren eller arbeidsutvalg i Miljøvedtaksregisteret. Registrering skal skje senest innen tre virkedager etter at partene er varslet om vedtaket, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3.

2.6 Klagebehandling

Forvalteren behandler innkomne klager i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven. Dersom vedtaket fra styret opprettholdes i klagebehandlingen, oversendes klagen til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling. Forvalteren skal påse at klagesaken og alle saksdokumenter oversendes med det førtse etter at styret har behandlet klagen.

Dersom klagen helt eller delvis blir tatt til følge må forvalteren sørge for at fylkesmann, fylkeskommunen, Statens naturoppsyn, kommunen og andre berørte parter varsles om vedtaket.

2.7 Oppfølging av brudd på verneforskriften

Selv om Statens naturoppsyn eller annen kontrollinstans er etablert som kontrollmyndighet i verneområder har styret et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på reglene i verneforskriften enten blir rapportert/anmeldt til politiet eller blir rapportert til fylkesmannen for eventuelle administrative sanksjoner, jf. Naturmangfoldloven kap. IX.

Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at dette gjennomføres, og at det sendes kopi av rapport/anmeldelse til fylkesmannen, lokal kontakt for Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

2.8 Rapportering om forvaltningen

Forvalteren skal på vegne av styret påse at det blir gjennomført rapportering om forvaltningen til fylkesmannen og Miljødirektoratet etter maler fastsatt av Miljødirektoratet.

Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at Miljødirektoratet informeres dersom forutsetningene for delegering av forvaltningsmyndigheten endres vesentlig.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/372-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 13.01.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	5/2015	26.02.2015

5/2015. Høring - faggrupperapport "Forenkling av utmarksforvaltningen"

Forvalters tilrådning

1. Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar rapporten «Forenkling av utmarksforvaltningen» til orientering med følgende kommentarer:
2. Nasjonalparkstyret er positive til at det gjøres et arbeid med å få forenklet utmarksforvaltningen med fokus på brukerne og at dette arbeidet også omfatter større verneområder. Dette under forutsetning av at verneverdiene ivaretas på en god måte.
3. Store sammenhengende verneområder må fortsatt forvaltes helhetlig på tvers av administrative grenser for å ivareta verneverdiene best mulig. Nasjonalparkstyret støtter rapportens konklusjon om at sekretariatet må ivaretas av en verneområdeforvalter som formelt sett er ansatt hos fylkesmannen. Men at det er utmarksstyret/verneområdestyret som disponerer forvalters arbeidstid. Dette for å sikre ressurser til verneområdeforvaltningen som er uavhengig av kommunalt ressurs.
4. For å sikre legitimitet til styre og for å skape god samhandling er det viktig at alle kommunene er representert i styret til enhver tid, da med politiske oppnevnte representanter. Styret er derfor uenig i rapportens konklusjon om at ikke alle kommunene kan være representert i styret til en hver tid. Dersom en modell med utmarksstyret velges må også samiske (ikke bare reindrift) interesser være representert i styret.
5. En gjennomgang av oppsynstjenesten for verneområdene med tanke på forenkling og rolleavklaring anses som positivt. Eksisterende fjelloppsyn må brukes fordi dette er effektivt og bidrar til at verneområdeoppsynsoppgaver gis lokal forankring og legitimitet. Nasjonalparkstyret støtter også rapportens forslag om at utmarksstyret bør ha tydeligere ansvar for forvaltningsoppsynet ved å prioritere tydelig de oppgaver de ønsker gjennomført.

6. Når det gjelder verneområdeforvaltningen er det i dag gode samhandlingsrutiner mellom nasjonalparkstyret v/forvalter og kommunalt nivå. Søknadsbehandling blir samordnet der søknader først blir behandlet ihht. verneforskriften før den sendes kommunalt nivå for behandling etter annet lovverk. Søknader om tiltak i verneområdene som kommer direkte til kommunen blir sendt til nasjonalparkforvaltningen. Ut fra at dette er velfungerende rutiner er det usikkert om overføring av førstelinjeansvar for saker i verneområdene til kommunalt nivå vil gi noen gevinst for brukerne og forvaltningen. Det bør heller utvikles nettbaserte IKT-løsning for søknader om tiltak i utmark med fokus på brukerne.

7. Det er positivt med en fullføring av en nasjonal kartlegging av naturverdier og naturmangfold i verneområdene. Arbeidet må finansieres av Staten gjennom bestillingsdialog. Dette vil gi et bedre beslutningsgrunnlag for forvaltningsmyndigheten.

Byrkjje Nasjonalparkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har behandlet faggruppens forslag til endringer innenfor de områdene som berører styrets arbeid direkte. Flere av endringene som er foreslått i forvaltningen for øvrig vil naturligvis også kunne berøre nasjonalparkstyrets arbeid, men er ikke vurdert av styret.

Saksopplysninger

En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt en rapport med forslag til tiltak for forenklet utmarksforvaltningen.

Gruppens mandat ble utarbeidet i samarbeid mellom de tre departementene. Mandatet framgår av kap. 1 i rapporten "Forenkling av utmarksforvaltningen"

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender nå denne rapporten på høring, med høringsfrist **27. februar 2015**.

Faggruppen foreslår en lang rekke tiltak som de mener skal føre til en forenkling av utmarksforvaltningen. Kommunene skal få større ansvar og myndighet i utmarksforvaltningen. Gruppens arbeid bygger på prinsippene som er fastsatt for den planlagte kommunereformen. Rapporten må derfor sees i lys av dette.

Faggruppen mener at utmarksforvaltningen er kompleks og til dels utilgjengelig for brukerne. Utmarksforvaltningen fremstår som sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig.

- Det er en rekke særorganer i utmarksforvaltningen i tillegg til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn.
- Den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert.
- Det er uklar fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer.
- Det er uklare og ofte lite forenlige mål på nasjonalt nivå.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Kommunene bør tillegges flest mulige oppgaver. De må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak. Det foreslås følgende:

- Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.

- Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

En del tiltak har en mer overordnet karakter:

- Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig.
- Det bør utvikles mer kunnskap om naturressurser.
- Det bør igangsettes et lovarbeid for å revidere forvaltningen i statsallmenninger.
- Det bør nedsettes et lovutvalg for utmarka.

Faggruppen mener at tiltakene samlet vil gi både en vesentlig forenkling for brukerne og et større kommunalt handlingsrom for å utvikle en helhetlig utmarksforvaltning.

Når det gjelder forvaltning av større verneområder som er **nasjonalparkstyrets ansvarsområde** sier rapporten følgende:

Enkelte ressurser i utmarksområdene befinner seg i store sammenhengende naturområder og må forvaltes helhetlig på tvers administrative grenser på kommune- og fylkesnivå. Dette gjelder særlig større verneområder, villrein og reindrift. Slike forvaltningsoppgaver er i dag lagt til verneområdestyrer, villreinnemnder og fylkesmennene. Fylkeskommunene har etter plan- og bygningsloven ansvar for regionale planer for villreinens leveområder og for regionalt friluftsliv.

Faggruppen mener at slike ressurser bør forvaltes av ett organ på nivå over enkeltkommuner. Dette vil gjøre det mulig å foreta en helhetlig avveining av viktige vern- og bruksinteresser.

Gruppen foreslår følgende:

- Verneområdestyrene erstattes av utmarkstyret. Verneområdestyrer og villreinnemnder (der det er villreinområder) bør slås sammen til utmarksstyret og overta de oppgavene som i dag hører til begge disse organene.
- Utmarksstyrene bør ha en strategisk rolle med avklarte oppgaver og kunne delegerer myndighet til sekretariatet og kommunene.
- Utmarksstyret skal utarbeide nye forvaltningsplaner for de oppgaver og det området de har ansvar for.
- Utmarksstyret bør ha tydeligere ansvar for forvaltningsoppsynet ved å prioritere tydelig de oppgaver de ønsker gjennomført. Se pkt. 6.7.
- Utmarksstyret bør være bredt sammensatt med et begrenset antall medlemmer. Grunneiere, næringsinteresser samt miljø- og friluftinteresser bør være representert i samtlige styret. Villreininteresser eller reindrift bør være representert der dette er relevant. De fleste utmarksstyrene vil ha forvaltningsansvar for områder som ligger i mange kommuner. Siden styrene skal ha et begrenset antall medlemmer, vil dette trolig innebære at ikke alle kommuner er representert til enhver tid.
- Styret bør oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag fra kommunene.
- Sekretariatet bør legges til fylkesmannen, som også bør ivareta det formelle arbeidsgiveransvaret til styrets sekretær/forvalter. En slik løsning vil gi utmarksstyrene tilgang til den kapasitet og kompetanse som fylkesmannens stab har innen miljø, areal, juss og landbruk. Utmarksstyrene bør ha ansvaret for utlysning, ansettelse og stillingsinstruks for sekretariatet.

Faggruppen er klar over at dagens verneområdestyrer er av relativt ny dato, og at villreinnemndene nylig er blitt omorganisert. Det kan derfor reises innvendinger mot de foreslåtte organisatoriske endringene etter så kort tid. Faggruppen mener likevel at det vil være store fordeler forbundet med å samle ansvar og myndighet for forvaltningen av større områder i ett regionalt organ.

For Børgefjell nasjonalpark vil forslaget bety at det oppnevnes et utmarksstyre som overtar de oppgavene som i dag hører til nasjonalparkstyret. Sekretariatet skal fortsatt ivaretas av en forvalter som formelt sett er ansatt hos fylkesmannen. Dette er under forutsetning av at nasjonalparken fortsatt vil ligge i flere kommuner/fylker. Hvis kommunereformen medfører en kommunesammenslåing av alle «børgefjellkommunene» til en felles kommune er det rimelig å anta at myndigheter blir overført den nye kommunen.

Austre Tiplingen landskapsvernområde ligger i sin helhet i Hattfjelldal kommune, rapporten foreslår at kommunene bør gis ansvar for forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunens grenser. Ut fra dette er det rimelig å anta at forvaltningsansvaret for Austre Tiplingen landskapsvernområde overføres til kommunalt nivå.

Nasjonalparkstyret for Børgefjell avgir i utgangspunktet sin uttalelse kun på de områdene i rapporten som omfatter verneområdeforvaltning og som derigjennom er nasjonalparkstyrets myndighetsområde. Tema utenfor nasjonalparkstyrets myndighetsområde er ikke berørt i høringsuttalelsen.

Vedlegg:

- Rapport fra faggruppe – Forenkling av utmarksforvaltningen – Desember 2014
- Høring – faggrupperapport «Forenkling av utmarksforvaltningen», Det Kongelige Kommunal- og Moderniseringsdepartement, 15.12.2014

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Til:
Høringsinstanser (se vedlagt liste)

Deres ref

Vår ref

Dato

14/3982-30

15.12.2014

Høring – faggrupperapport ”Forenkling av utmarksforvaltningen”

En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, (KMD) i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt sin rapport med forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. Gruppens mandat ble utarbeidet i samarbeid mellom de tre departementene. Mandatet framgår av kap 1 i rapporten ”Forenkling av utmarksforvaltningen”

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender nå denne rapporten på høring. I høringsperioden kan uttalelser leveres elektronisk på departementets hjemmesider: <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/horing--faggrupperapport-forenkling-av-utmarksforvaltningen/id2353189/>.

Rapporten ligger vedlagt, og kan også lastes ned hentes på KMDs nettsider: http://www.regjeringen.no/upload/KMD/REGA/Rapporter_2014/Rapport_faggruppe_Utmarksforvaltning_2korr.pdf.

Faggruppens rapport

Faggruppen ble bedt om å ta utgangspunkt i regjeringserklæringen fra Sundvollen, punkt 8 «Levende lokaldemokrati». Forslagene fra faggruppen skulle legge til grunn at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Forslagene er samlet i rapportens kapittel 6.

Departementene har ikke tatt stilling til forslagene, eller gjort en prioritering av hvilke tiltak en vil ta fatt på. Det vil bli gjort etter at høringen er gjennomført. Vi ønsker at høringsinstansene gir synspunkter på de foreslåtte tiltakene i rapporten.

Vi ber spesielt om synspunkter på:

- Vil de foreslåtte tiltakene bidra til forenkling i utmarksforvaltningen?
- Er det andre tiltak som er viktige å få belyst og gjennomført?

Vi ber høringsinstansene gi synspunkter på positive og negative konsekvenser som de ulike forslagene vil ha for deres ansvarsområder. Legg merke til avgrensningene som er gjort for arbeidet i faggruppen. Dette er omtalt i faggruppens rapport kap 1.4.

Åpent høringsmøte

Departementet vil invitere til et åpent høringsmøte i forbindelse med denne saken. Formålet med høringsmøtet er å åpne for dialog og innspill til det videre arbeidet med forenkling i utmarksforvaltningen. Høringinstansene vil motta en invitasjon per epost. Mer informasjon vil for øvrig legges ut på departementets hjemmesider.

Ny løsning for høringsuttalelser

For å avgi høringsuttalelser, gå til høringen på <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/horing--faggrupperapport-forenkling-av-utmarksforvaltningen/id2353189/> og bruk den digitale løsningen for å levere høringsuttalelse. Her kan høringsinstanser registrere seg, lagre og mellomlagre en uttalelse og laste opp vedlegg.

Hvis høringsuttalelsene er lengre enn det som er mulig å legge inn i tekstfeltet, bør høringinstansen legge inn et sammendrag. Den lengre versjonen av høringsuttalelsen kan lastes opp som vedlegg.

En liste over høringsinstanser ligger vedlagt. Denne høringen er også åpen for andre som ikke står på listen. Merk at uttalelser er offentlige etter Offentlighetsloven, og blir publisert sammen med øvrige høringsuttalelser.

Frist for å levere innspill er fredag **27. februar 2015**.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Regionalpolitisk avdeling i Kommunal og moderniseringsdepartementet ved Julie Nåvik Hval (julie-navik.hval@kmd.dep.no) eller Judith Kortgård (judith.kortgard@kmd.dep.no).

Med hilsen

Lise Hauge (e.f.)
avdelingsdirektør

Julie Nåvik Hval
rådgiver

Vedlegg:

- Liste over høringsinstanser
- Rapport: Forenkling av utmarksforvaltningen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Rapport fra faggruppe

Forenkling av utmarksforvaltningen

Desember 2014

SAMMENDRAG

Rapporten er utarbeidet av en faggruppe med mandat til å foreslå tiltak slik at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling, og at kommunene får større ansvar og myndighet i utmarksforvaltningen. Faggruppen mener at utmarksforvaltningen er kompleks og til dels utilgjengelig for brukerne. Utmarksforvaltningen fremstår som sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig.

- Det er en rekke særorganer i utmarksforvaltningen i tillegg til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn.
- Den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert.
- Det er uklart fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer.
- Det er uklare og ofte lite forenlige mål på nasjonalt nivå.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Kommunene bør tillegges flest mulige oppgaver. De må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak. Det foreslås følgende:

- Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.
- Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

En del tiltak har en mer overordnet karakter:

- Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig.
- Det bør utvikles mer kunnskap om naturressurser.
- Det bør igangsettes et lovarbeid for å revidere forvaltningen i statsallmenninger.
- Det bør nedsettes et lovutvalg for utmarka.

I tillegg har gruppen foreslått igangsetting av kompetanseutviklingstiltak for kommunene og avklaring av eiendomsforhold i utskiftede bo.

Faggruppen mener at tiltakene samlet vil gi både en vesentlig forenkling for brukerne og et større kommunalt handlingsrom for å utvikle en helhetlig utmarksforvaltning.

FORENKLING AV UTMARKSFORVALTNINGEN

---

*RAPPORT FRA FAGGRUPPE OPPNEVNT AV KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET*

Innhold

Kapittel 1 Mandat og faggruppens arbeid	3
1.1 Mandat	3
1.2 Faggruppens sammensetning	4
1.3 Faggruppens forståelse av oppdraget	4
1.4 Avgrensing av faggruppens arbeid	5
1.5 Faggruppens arbeid	6
Kapittel 2 Definisjoner og aktører	6
2.1 Hva menes med utmark?	6
2.2 Hva menes med forenkling?	7
2.3 Hvem er brukere og interessenter i utmarka?	8
2.4 Hvem er myndighetene?	10
2.5 Lovverk i utmarka	11
Kapittel 3 Forvaltningssystemer i utmarka	13
3.1 Arealplanlegging	13
3.2 Forvaltning av store verneområder	14
3.3 Villreinforvaltning	15
3.4 Reindriftsforvaltning	15
3.5 Forvaltning av statsallmenninger	16
3.6 Landbruksforvaltning	17
3.7 Utvikling av naturbasert næringsliv	17
3.8 Fiske	17
3.9 Viltforvaltning	18
3.10 Forvaltning av friluftsliv	18
3.11 Naturoppsyn	18
3.12 Finnmarkseiendommen	19
Kapittel 4 Innspill fra aktørene: Hva er utfordringene?	20
4.1 Innspill fra kommuner	20
4.2 Innspill fra fylkeskommunene	21

4.3	Innspill fra fylkesmennene.....	21
4.4	Innspill fra aktører innen landbruket.....	22
4.5	Innspill fra næringslivsaktører	23
4.6	Innspill fra miljø- og friluftsansjoner	24
4.7	Innspill fra samiske interesser.....	25
Kapittel 5 Prinsipper og forutsetninger for forenklingstiltak		25
Kapittel 6 Forslag til tiltak		27
6.1	Større ansvar og myndighet til kommunene	27
6.2	Førstelinjansvar for kommunene.....	28
6.3	Kapasitet og kompetanse i kommunene.....	28
6.4	Utmarksstyrer.....	29
6.5	IKT-løsninger for utmarksforvaltning	30
6.6	Rapportering og dokumentasjon	30
6.7	Naturoppsyn.....	31
6.8	Statsallmenninger.....	32
6.9	Kunnskap om naturressurser.....	33
6.10	Uskiftet bo og fragmenterte eierforhold	33
6.11	Mer tydelig og samordnet nasjonal politikk i utmark	34
6.12	Det bør oppnevnes et lovutvalg for utmark	35
6.13	Tiltak– en oppsummering	35

Kapittel 1 Mandat og faggruppens arbeid

1.1 Mandat

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) oppnevnte 7. juli 2014 en faggruppe med mandat å foreslå tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. I følge mandatet skal faggruppen ta utgangspunkt i regjeringserklæringen fra Sundvolden punkt 8 «Levende lokaldemokrati». Gruppen skal legge til grunn at:

- Brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling.
- Kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen.

Arbeidet skal avgrenses mot arbeidet med kommunereformen og arbeidsdelingen mellom forvaltningsnivåer.

Faggruppen skal utarbeide en kortfattet rapport. Utredningen skal inneholde:

- En definisjon av utmarksbegrepet. Det legges til grunn at det fokuseres på innlandsområder, slik at det gjøres en avgrensning blant annet mot strandsoneproblematikk, akvakultur med mer. Utredningens beskrivelser og forslag skal skille mellom areal innenfor verneområder, areal i verneområdenes randsoner og øvrige arealer. Faggruppen bes vurdere om utredningens beskrivelser og anbefalinger skal skille mellom statseiendom, allmenninger og privat grunn.
- En oversikt over nå-situasjonen: lovverk, forvaltning og aktører.
- En beskrivelse av reelle problemer/utfordringer som dagens organisering av utmarksforvaltningen skaper for viktige interessegrupper.
- Forslag til tiltak som kan bidra til å forenkle dagens forvaltningspraksis med sikte på forenkling i utmarksforvaltningen uten lovendring. Det skal beskrives hvordan og hvor raskt tiltakene skal gjennomføres. Konsekvenser av tiltakene for ulike brukergrupper og interesser skal beskrives, herunder også eventuelle negative konsekvenser for naturmangfoldet. Med forvaltningspraksis menes både forvaltningens organisering, saksbehandling og skjønnsutøvelse.
- Kort omtale av tiltak, forvaltningspraksis og ansvarsforhold som kan endres på *lengre sikt*, og som vil kreve lovendring. Det skal gis en kort begrunnelse for forslaget.

Utredningen skal overleveres KMD innen 3. desember 2014.

De berørte departementene skal som underlag for faggruppens arbeid framskaffe relevant materiale om blant annet aktører, forvaltning, lovverk, tidligere og pågående utredninger, erfaringer og tidligere foreslåtte forenklinger/endringer. Faggruppen står fritt mht hvordan den vil bruke materialet. Gruppen kan innhente opplysninger og supplerende kunnskap fra forskningsmiljøer, forvaltning, brukere og andre relevante parter. Gruppen skal tilstrebe god dialog med alle relevante parter og arbeide uavhengig av departementene.

1.2 Faggruppens sammensetning

Faggruppens medlemmer har vært:

- Eva Irene Falleth, professor Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), gruppens leder
- Jørgen Hoffmann, pensjonist. Tidligere fast ansatt, nå engasjert på deltid i Statskog SF
- Nikolai K. Winge, førsteamanuensis i rettsvitenskap, NMBU

Gruppens leder har hatt hovedansvaret for framdrift i faggruppens arbeid og ivaretatt kontakten med KMD som oppdragsgiver.

Faggruppen har hatt til rådighet et sekretariat som har bestått av følgende personer som har vært engasjert av KMD:

- Arne G. Arnesen
- Øystein Imset
- Jon Kveine

Kontaktpersoner fra de involverte departementene har utgjort en ressursgruppe for faggruppen og sekretariatet.

1.3 Faggruppens forståelse av oppdraget

Etter faggruppens vurdering fremstår utmarksforvaltningen som fragmentert og sektorisert med mange offentlige forvaltningsorganer. Utmarka er beskrevet som «regimenes slagmark»¹ der sektorinteresser i stor grad bestemmer forvaltningen av området. Dette forvaltningssystemet har gradvis vokst frem. Det er blitt vedtatt nye lover og opprettet nye organer som har fått oppgaver og myndighet tilpasset spesifikke utfordringer og politiske prioriteringer. Dette har skjedd uten at de nye oppgavene er blitt tilstrekkelig vurdert og samordnet med eksisterende forvaltning. Den offentlige forvaltningen i et sammenhengende utmarksområde kan bestå av flere kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn i tillegg til villreinnemnd, verneområdestyre og rovviltnemnd. Dertil er det tre organer med ansvar for naturoppsyn på statsgrunn. I statsallmenningene er det fjellstyret og allmenningstyret. Faggruppen mener at dagens utmarksforvaltning ikke er hensiktsmessig organisert.

Faggruppen har som oppdrag å foreslå tiltak med sikte på at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling. Brukere og andre interessenter skal møte et mest mulig enkelt, oversiktlig og effektivt forvaltningssystem. De skal oppleve at deres interesser blir forstått og vektlagt.

Faggruppen har mottatt en rekke utsagn om at brukere opplever forvaltningen som kompleks, uoversiktlig og til dels utilgjengelig. De synes det er vanskelig å vite hvilket offentlig organ som har ansvar for hva, og forskjellige organer kan treffe motstridende vedtak i samme sak. Dette kan føre til en tidkrevende og lite forutsigbar søknadsbehandling for brukerne, men også svekket tillit til offentlig forvaltning. For borgerne kan den komplekse forvaltningen

---

¹ <http://www.tfou.no/default.asp?publikasjon=74>

representere et demokratisk underskudd i og med at det kan oppfattes som vanskelig å stille et myndighetsorgan til ansvar for dets vedtak.

Faggruppens mandat går også ut på å foreslå tiltak som innebærer at kommunene skal få større ansvar og myndighet i utmarksforvaltningen. Gruppens arbeid bygger på prinsippene som er fastsatt for den planlagte kommunereformen. Sundvolden-erklæringen sier at:

«Regjeringen vil styrke lokaldemokratiet og gjennomføre en kommunereform. Større og mer robuste kommuner kan få større oppgaver og ta mer ansvar enn dagens kommuner. Fylkesmannens mulighet til å overprøve lokale folkevalgte forsamlinger må begrenses.»

Kommunene har allerede i dag en rekke oppgaver etter for eksempel plan- og bygningsloven, motorferdselloven, viltloven og lakse- og innlandsfiskekloven. De kan i tillegg forvalte små verneområder. De deltar i forvaltningen av nasjonalparkene gjennom sin representasjon i verneområdestyrene. Kommunene er representert i villreinnemndene, og de oppnevner fjellstyrene i statsallmenningene. Faggruppen har to perspektiver på dette punkt:

- Gruppen vil vurdere om det er andre utmarksoppgaver som ikke ligger til kommunene i dag som kan overføres til kommunene.
- Øke kommunenes handlingsrom i utmarksforvaltningen gjennom styrket kompetanse, en mer samordnet statlig politikk og mindre statlig detaljregulering.

1.4 Avgrensning av faggruppens arbeid

I forståelse med KMD som oppdragsgiver er noen oppgaver av geografisk og tematisk karakter holdt utenfor gruppens arbeid. Årsakene er enten at oppgavene er knyttet til helt bestemte geografiske områder, eller at det pågår prosesser som kan komme til å endre oppgavene eller forvaltningen av dem. Dette gjelder følgende oppgaver:

- Strandsonen definert som 100-metersbeltet langs kysten.
- Finnmark. Gruppen vil likevel gi en kort omtale av Finnmarkseiendommen og erfaringer fra denne styringsmodellen.
- Oslomarka. Med hjemmel i lov om Oslomarka er det etablert et eget styringsregime som er av forholdsvis ny dato.
- Rovviltforvaltningen. Denne bygger på rovdyrforlikene i Stortinget i 2004 og 2011. Den nåværende forvaltningsmodellen skal evalueres i 2016. Det vil bli aktuelt å vurdere eventuelle større endringer i modellen på bakgrunn av denne evalueringen. Faggruppen har derfor ikke gått inn i temaet.
- Motorferdsel i utmark. Dette er et forvaltningsområde med mange bruker- og interessekonflikter. Det foreligger forslag til endring i motorferdselloven som vil gi flere oppgaver og økt ansvar til kommunene. Faggruppen tar derfor ikke opp dette spørsmålet i sin rapport.

Faggruppen vil peke på andre temaer som ikke tas opp i rapporten, men som kan være vanskelige tema i utmarksforvaltningen. Energiutbygging, spesielt småkraftverk og vindkraftparker samt mineralutvinning, er aktualisert som følge av fokus på fornybar energi og økte metallpriser i verdensmarkedet. Det gjelder egne sektorlover for disse sektorene. Forvaltningen av kulturminner og kulturmiljøer i utmarka reiser særskilte spørsmål.

Faggruppen har imidlertid ikke hatt anledning til å ta opp disse temaene innenfor fastsatt tidsfrist for gruppens arbeid.

Dette innebærer at faggruppen har konsentrert seg om følgende områder:

- Forvaltning av verneområder
- Arealforvaltning utenfor verneområdene
- Naturoppsyn
- Samisk reindrift
- Fiske- og viltforvaltning (utenom rovdyrforvaltning)
- Villrein
- Friluftsliv
- Næringsutvikling
- Statsallmenninger

1.5 Faggruppens arbeid

Faggruppen har hatt fem arbeidsmøter. Gruppen har lagt to av disse møtene til henholdsvis Hedmark/Oppland og Nordland. Gruppen har her hatt dialogmøter med regionale representanter for brukere, næringsliv og verneinteresser, fylkeskommunale og kommunale myndigheter samt fylkesmannen. Gruppen har ønsket å få disse aktørene direkte i tale og få deres vurderinger og konkrete forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen.

Gruppen har i tillegg hatt dialogmøte med landsdekkende interessegrupper og organisasjoner for å få innspill og forslag til bruk i gruppens arbeid. Gruppen har dessuten hatt separate møter blant annet med følgende organisasjoner og institusjoner:

- Fylkesmannskollegiet
- Fylkeskommuner
- Landbruks- og skogeierorganisasjoner
- Sametinget
- Finnmarkseiendommen
- Fjellstyresambandet

Vedlegg 1 inneholder en samlet oversikt over de organisasjoner og myndigheter som faggruppen har vært i dialog med.

Kapittel 2 Definisjoner og aktører

2.1 Hva menes med utmark?

Om lag 95 prosent av landets areal kan betegnes som «utmark». Med dette menes udyrket og ubebygde areal som ikke er definert som innmark. Utmark omfatter dermed det meste av landets myr, skog- og fjellområder, samt innsjøer og vassdrag.

Det brukes flere begreper for denne typen areal, f.eks. kultur- og naturlandskap, villmark og inngrepsfrie områder. Det kan også legges en landskapsforståelse til grunn for definisjon av utmarka der kultur, bruk og rettigheter skaper identitet og tilhørighet. Felles for begrepene er at de er knyttet til ulike fagtradisjoner og at de i ulik grad har formell og faglig status.

Formelt har utmarksområder ulik arealstatus. Det meste av utmarksområdene er i kommuneplanene angitt som landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsformål (LNFR). Dette er en arealkategori der kommunene ikke ønsker eller ikke står overfor konkrete tiltak som vil båndlegge areal til annen arealbruk.

Utmarka omfatter også hoveddelen av de 17 prosentene av landets areal som er vernet gjennom naturmangfoldloven. Områder som grenser opp til verneområder, omtales ofte som randsoner eller buffersoner. Dette er områder hvor tiltak vil kunne påvirke verneinteressene, og hvor det skal foretas en bred avveining av bruks- og vernehensyn. Gjennom kommunenes arealplaner kan det fastsettes arealbruksrestriksjoner i randsoner.

Faggruppen vil bruke et mest mulig entydig utmarksbegrep. Friluftslovens § 1a angir hva som er å anse som innmark og utmark. I første ledd nevnes hva som regnes som innmark, mens det av annet ledd framgår at arealer utenom dette er å anse som utmark. Loven trekker således en tydelig grense mellom inn- og utmark. Denne definisjonen er godt etablert, og det foreligger i økende grad en rettsavklaring av begrepet. Gruppen har derfor valgt å legge friluftslovens definisjon av utmark til grunn for sitt arbeid med rapporten.

Hva som forstås med innmark og utmark

Som innmark eller like med innmark reknes i denne lov gårds plass, hustomt, dyrket mark, engslått og kulturbeite samt liknende område hvor allmenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensel for eier eller bruker. Udyrkete, mindre grunnstykker som ligger i dyrket mark eller engslått eller er gjerdet inn sammen med slikt område, reknes også like med innmark. Det samme gjelder område for industrielt eller annet særlig øyemed hvor allmenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensel for eier, bruker eller andre.

Med utmark mener denne lov udyrket mark som etter foregående ledd ikke reknes like med innmark.

Lov om friluftslivet § 1a

2.2 Hva menes med forenkling?

Faggruppen har mottatt mange uttalelser fra brukere som møter en fragmentert utmarksforvaltning. Det kan være vanskelig for brukerne å forstå hvordan forvaltningssystemet er bygget opp og fungerer samt hvem som skal gjøre vedtak i en sak som fremmes. Et tiltak kan kreve tillatelse fra flere organer etter ulikt lovverk. For brukerne vil dette kunne oppleves som problematisk, og det kan bidra til å svekke deres tillit til offentlig forvaltning og det folkevalgte demokratiet.

Faggruppen mener at det må gjennomføres flere typer forenklingstiltak for å bedre forholdene for brukerne i utmark. Tiltakene skal føre til at brukerne opplever at

- forvaltningsapparatet blir mer tilgjengelig
- forvaltningsprosessen blir enklere å forstå
- det blir lettere å få fremmet søknad
- bedre mulighet til å delta i beslutningsprosesser
- søknadsbehandling tar kortere tid

Faggruppen mener at organiseringen av den offentlige forvaltningen i utmarka må endres hvis en skal oppnå reelle forbedringer for brukerne. Forenklingstiltak bør også bidra til et mer forutsigbart, oversiktlig og enhetlig forvaltning i utmark. Det vil gi mulighet for at saksbehandlingen kan bli mer effektiv og dermed tids- og kostnadsbesparende for brukerne. Aktuelle forenklingstiltak kan innebære at

- beslutningsmyndighet legges nærmere brukerne, for eksempel til kommunene
- forvaltningsoppgaver konsentreres til færre organer
- det fastlegges en tydeligere rolle- og ansvarsfordeling mellom forvaltningsorganer
- samordningen av ulike organers forvaltningsvirksomhet bedres
- dobbeltbehandling fjernes

Faggruppen mener at slike forenklingstiltak vil føre til at utmarksforvaltningen blir mer effektiv både sett fra et brukerståsted og fra forvaltningen. Faggruppen legger vekt på at det må være et tillitsforhold mellom brukerne og offentlig forvaltning ved at forvaltningen er åpen og inkluderende.

Faggruppen er klar over at forenklingstiltak noen ganger kan virke imot sin hensikt. Et redusert krav til utredninger og høringsprosesser vil isolert sett kunne oppfattes som et forenklingstiltak med mål om raskere beslutningsprosesser. Men det vil kunne føre til lavere kvalitet i utredningene og at færre aktører får anledning til å delta i prosessene. Dette vil da kunne øke sannsynligheten for at beslutninger ikke tar tilstrekkelig hensyn til dem som blir negativt berørt, og at beslutningene blir møtt med klage eller innsigelse. Det som i utgangspunktet var ment som et tiltak for økt effektivitet, kan dermed føre til flere konflikter, lengre saksbehandlingstid, høyere kostnader og mindre forutsigbarhet.

Det kan noen ganger være vanskelig å finne en god balanse mellom demokrati, kvalitet og effektivitet. Det er viktig at forenklingstiltak ikke gjennomføres slik at de reduserer brukernes muligheter til å få informasjon, delta i behandlingsprosesser og påvirke saksutfallet. Ofte kan det å investere mer tid i oppstarten av en forvaltningssak gi en betydelig effektiviseringsgevinst senere i saksgangen.

2.3 Hvem er brukere og interessenter i utmarka?

Det er mange aktører og interesser i utmarksområdene. Utmarksområdene er eksistensgrunnlaget for reindrift-, skog- og landbruksnæringen samt naturbaserte næringer som for eksempel reiseliv. Utmarka er også viktig for rekreasjon i form av jakt, fiske, friluftsliv og andre naturopplevelser. I tillegg er det ofte betydelig press for gjennomføring av ulike utbyggingstiltak i utmarksområder. Dette gjelder både store tiltak som vindkraftanlegg, kraftlinjer, samferdselstiltak, større hyttefelt og anlegg for mineralutvinning, samt mindre tiltak som enkeltstående hus og fritidsboliger. Utmarksområdene er også viktig for biologisk mangfold.

Faggruppen har følgende kategorisering av brukere:

Grunneiere og andre rettighetshavere

Grunneiere og rettighetshavere er viktige aktører i utmarka. Grunneiere i utmark er imidlertid ikke en ensartet gruppe. Det kan være alt fra en enkeltborger, sameiere, foretak og selskaper til større grunneierlag slik som bygdeallmenninger. I tillegg eier staten og kommunene store deler av utmarksområdene. I Finnmark er Finnmarkseiendommen eier av det meste av fylkets

areal. $\frac{3}{4}$ av Norges areal er landbrukseiendommer og Norges største eiendom er AS Meraker Brug som 1 330 500 dekar eller tre ganger Oslos areal.² I noen tilfeller er eierstatusen uregistrert, uklar eller omtvistet.³ Statskog SF er grunneier til 20 % av fastlands Norge.

Store deler av utmarka består av ulike former for allmenninger der grunneirollen og bruksrettigheter har stor betydning. I statsallmenninger i Midt- og Sør-Norge er staten v/Statskog SF grunneier. Fjellogen og statsallmenningsloven regulerer grunneier- og bruksrettighetene til eiendommene.

Samisk reindrift

Den samiske befolkningen har rett til å utøve reindrift innenfor de delene av fylkene Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark hvor reindriftssamene fra gammelt av har drevet slik virksomhet. Reindriftutøvere driver sin virksomhet på tvers av både kommune- og fylkesgrenser. I tillegg er reindriften arealkrevende. Dette skaper særskilte utfordringer med å sikre en helhetlig forvaltning av reindriftsareal. I NOU 2007: 13 (Samerettsutvalget II) er det fremmet en rekke forslag når det gjelder den samiske befolkningens rett til land og vann fra og med Troms fylke og sørover. Det videre arbeidet med denne utredningen er uavklart.

Interesseorganisasjoner

Faggruppen ser på interesseorganisasjoner som representanter både for ulike brukerinteresser og de mer allmenne interessene. Disse organisasjonene har forskjellig geografisk utbredelse, og de er i ulik grad organisert på lokalt og regionalt nivå. Grunneier- og landbruksorganisasjonene er vesentlig bedre organisert lokalt gjennom egne lag, sammenlignet med miljø- og friluftorganisasjonene. Ett unntak fra dette er jeger- og fiskerforeningene, som har mange lokale lag. Velforeninger og idrettslag er også brukere av utmarka, men de har i mindre grad deltatt i forvaltningen.

Næringsaktører

Med næringsaktører menes her virksomhet, selskaper eller foretak som driver aktiviteter eller planlegger tiltak i utmarksområder, og som har økonomisk fortjeneste som primærformål. Dette kan være alt fra en enkeltperson som driver landbruksvirksomhet eller guidet turvirksomhet, til store næringsaktører som driver reiselivsanlegg, hyttefelt, vindkraftanlegg, utvinne mineraler etc. Næringsaktører utgjør slik sett en heterogen gruppe av brukere med ulik grad av lokal tilknytning.

Allmennheten

Allmennheten omfatter alle som ferdes i og bruker naturområdene, og de er derfor en betydelig aktør i utmarka. Personer som ferdes i utmark, vil være interessert i å få enkel tilgang til informasjon om pågående planprosesser og planlagte utbyggingstiltak. De ønsker også å finne ut av hvilket forvaltningsorgan man kan ta kontakt med. Allemannsretten reguleres av friluftsløven.

Offentlige organer og foretak

Offentlige organer og foretak er også brukere av utmarka. Eksempler på dette er statlige foretak innen energisektoren som forvalter og har oppsyn med store vannkraftanlegg og

² Gundersen, Geir Inge (2014): Landbruket eier tre fjerdedeler av Norge. PLAN 2014 (3/4).

³ For nærmere oversikt kan det vises det til; «Arealstatistikk: Eiendommer og utmark», Skog og landskap, SSB, rapport 14/2012.

kraftlinjer. Faggruppen definerer offentlig sektor som bruker når den er eier av eller rettighetshaver i et område.

2.4 Hvem er myndighetene?

Nasjonale myndigheter:

På nasjonalt nivå er det spesielt Landbruks- og matdepartementet (LMD), Klima- og miljødepartementet (KLD) og Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) som har nasjonalt ansvar for viktige oppgaver i utmarka.

LMD forvalter landbrukslovgivningen, statsallmenningsloven og fjelloven, med unntak av den sistnevnte lovens kapitler om jakt og fiske. Departementets myndighet som grunneier i utmark er delegert til Statskog SF. Landbruksdirektoratet ble opprettet 1. juli 2014 gjennom en sammenslåing av Statens landbruksforvaltning (SLF) og Statens reindriftsforvaltning (SRF).

KLD forvalter mye av miljølovgivningen, blant annet områdevern, herunder barskogvern, viltforvaltning, vannforvaltning, innlandsfiskeforvaltning, motorferdsel og naturoppsyn, kulturminneområdet samt fjellovens kapitler om jakt og fiske. Miljødirektoratet hører under KLD. Statens naturoppsyn (SNO) hører under direktoratet og har mer enn 60 lokalkontorer.

KMD er ansvarlig myndighet for kommunesektoren, plan- og bygningsloven som blant annet hjemler arealplanlegging, samt regional- og distriktpolitikken.

Regionale myndigheter og organer:

På regionalt nivå er fylkeskommunen, fylkesmannen, villreinnemndene og verneområdestyrene de mest sentrale offentlige organene innenfor utmarksforvaltningen. Villreinnemndene og verneområdestyrene er omtalt i avsnitt 3.2 og 3.3.

Fylkeskommunen har ansvar for følgende utmarksrelaterte oppgaver som behandles i denne rapporten:

- Forvaltning av innlandsfisk, bortsett fra sårbare og truede arter og anadrome laksefisk
- Viltforvaltning: Jaktbare arter, unntatt villrein
- Regionale planer og handlingsprogram, herunder for villreinstammen
- Friluftsliv

Ved forvaltningsreformen iverksatt fra 1. januar 2010 fikk fylkeskommunen overført flere utmarksoppgaver fra fylkesmannen. Dette var først og fremst vilt- og fiskeoppgaver som ble sett i sammenheng med andre fylkeskommunale oppgaver som næringsutvikling, kulturminneforvaltning og regional planlegging.⁴

Fylkesmannen har ansvar for en rekke oppgaver innen landbruk og miljøvern som har betydning i utmarka, herunder følgende oppgaver som behandles i denne rapporten:

- Kontroll- og klageinstans for en rekke lover innen utmarksforvaltning.
- Forvaltning av visse bestander av innlandsfisk.
- Områdevern etter naturmangfoldloven.
- Områdeforvaltning av villrein.

---

⁴ Ot.prp. nr. 10 (2008–2009)

Kommunene:

Kommunen er viktigste lokalmyndighet og har ansvar for en rekke utmarksrelaterte oppgaver innen miljø, landbruk og arealplanlegging. De viktigste oppgavene som behandles i denne rapporten, er:

- Planlegging og byggesak
- Tilrettelegging for friluftsliv
- Lokal næringsutvikling
- Oppnevning av lokale fjellstyrer og forslag til representanter i regionale villreinnemnder og verneområdestyrer
- Deltakelse i utformingen av regionale planer, forvaltningsplaner og forskrifter
- Forvaltning av anadrome laksefisk og innlandsfisk

2.5 Lovverk i utmarka

Utmarksforvaltningen er underlagt et komplekst reguleringsregime.⁵ I takt med nye miljøutfordringer og samfunnsoppgaver, flere internasjonale forpliktelser og politiske satsningsområder er det blitt vedtatt nye lover og opprettet særskilte forvaltningsorganer. Etter hvert har vi fått så mange lover og organer innenfor utmarksforvaltningen at systemet i seg selv skaper unødvendig byråkrati og treghet i beslutningsprosessene. Dette ble første gang påpekt av Ressursutvalget i NOU 1972: 1. I utredningen heter det blant annet at:

«En svakhet ved lovverket tør være at de forskjellige lover ikke er tilstrekkelig koordinert og at de ikke alltid har hensiktsmessig sammenheng med det eksisterende forvaltningsapparat. Med den stigende tendens til å vedta nye lover, uten samtidig å vurdere de forvaltningsmessige konsekvenser, er lovverket etter hvert blitt så vidt komplisert at det i seg selv er blitt en hindring for en rasjonell planlegging og ressursutnytting.»

Siden den gang har kompleksiteten økt ytterligere, og spørsmålet om harmonisering av lover og forvaltningsregimer har vært et stadig tilbakevendende tema. Det har imidlertid aldri vært gjennomført en samlet gjennomgang av lover og forskrifter innenfor utmarksforvaltningen.

Den rettslige reguleringen av utmarka kan karakteriseres som fragmentert og sektorbasert, med en kompleks myndighetsfordeling på tvers av sektorer og mellom beslutningsnivåer. Sektorisering og ansvarsfordeling er i utgangspunktet ikke et problem så lenge myndighetene kan ivareta sine forvaltningsinteresser side om side. I utmarksforvaltningen vil imidlertid beslutninger truffet av ett organ, ofte berøre eller gripe inn i andre myndigheters ansvarsområder.

Et eksempel er behandling av et utbyggingstiltak som dispensasjonssak etter plan- og bygningsloven. Dersom tiltaket hører inn under sektorlovgivningen, vil det også være nødvendig med særskilt konsesjonsbehandling av det ansvarlige sektororgan. Dette gjelder blant annet energitiltak og mineralutvinningsanlegg. I tillegg kan tiltakets art og plassering nødvendiggjøre tillatelse fra jordloven, kulturminneloven og forurensningsloven. Dersom tiltaket lokaliseres innenfor et verneområde, vil dispensasjon etter naturmangfoldloven også

---

⁵ Winge, N (2013): Kampen om arealene: rettslige styringsmidler for en helhetlig utmarksforvaltning. Universitetsforlaget.

være påkrevet. Flere av disse lovene håndheves av forskjellige organer på ulikt nivå. Lovene er mer eller mindre avgrenset til bestemte forvaltningsoppgaver, og beslutningsorganene vil derfor kunne ha ulikt syn på spørsmålet om, og eventuelt hvordan, tiltaket skal gjennomføres. På denne måten kan det oppstå en rekke koordineringsproblemer og konflikter. Dette gjelder både horisontalt på tvers av forvaltningssektorer og vertikalt mellom statlige, regionale og lokale beslutningsnivåer.

Et annet særtrekk ved utmarksforvaltningen er at interesser og hensyn ikke alltid kan avveies ut fra en felles målestokk. En konsekvens av dette er at lovgivningen åpner for brede, skjønsmessige vurderinger. Dette gir grunnlag for en bred avveining av kryssende interesser. Faren er imidlertid at enkelte sektororganer kan legge så stor vekt på å fremme "sine" interesser at det skjer på bekostning av andre viktige hensyn som skal ivaretas etter annen lovgivning.

Planlegging etter plan- og bygningsloven er ment som en felles arena for avveining av ulike interesser knyttet til arealbruk. Det er flere forhold som begrenser planleggingens rolle som styringsmiddel i utmarksforvaltningen. Mens enkelte sektorlover er fullt ut integrert i plansystemet, slik som veiloven, gjelder andre forvaltningssystemer parallelt med, eller ved siden av, plansystemet, f.eks. energisektoren. I tillegg vil forslag om nye tiltak kunne endre forutsetningene i vedtatte planer. Gjennom dispensasjoner eller omregulering kan kommunene godkjenne tiltak i strid med arealformålet i eksisterende planer. Planer kan dermed bli oppfattet og praktisert som et utgangspunkt for, snarere enn et resultat av, forhandlinger.

Figur 1: I tillegg til plan- og bygningsloven har en rekke lover betydning for utmarksforvaltningen. Listen er ikke uttømmende.

Kapittel 3 Forvaltningssystemer i utmarka

3.1 Arealplanlegging

Plan- og bygningsloven er et viktig lovgrunnlag for kommunenes utmarksforvaltning. Loven hører inn under KMD og håndheves i all hovedsak på regionalt og kommunalt nivå. Gjennom arealplaner, enkeltsaksbehandling og dispensasjonssaker fatter kommunene vedtak som berører utmarka. I den sammenheng skal en rekke hensyn vurderes og vektlegges. Ifølge plan- og bygningsloven § 3-1 skal planer blant annet

- sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer
- sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv
- legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling

Plan- og bygningsloven er sektornøytral og sektorovergripende. Det er ingen særskilte hensyn som skal prioriteres fremfor andre, men loven fastsetter bærekraftig utvikling som overordnet målsetting.

Plan- og bygningsloven er en prosesslov som ikke fastsetter hva som skal være løsningen på arealkonflikter. Gjennom regler om planprosessen, herunder regler om offentlighet, høringer og vedtak, legges det til rette for samordnede og kunnskapsbaserte beslutninger. Det er klare regler for åpenhet, innsyn og medvirkning i planprosessen. I tillegg gir loven grunnlag for klager og innsigelser.

Utmarksområder er i hovedsak lagt ut til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift i kommuneplanens arealdel. I slike områder er det tillatt med landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet. Det kan også avsettes areal til spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv. Det kan i planen også avsettes hensynssoner med restriksjoner på arealbruken.

Plandelen i plan- og bygningsloven er i dag under evaluering.⁶ Hovedspørsmålet er om lovens plandelen fungerer etter intensjonene og hva som eventuelt er forbedringspunkter. Det siste året er det foreslått og delvis gjennomført flere endringer i byggesaksdelen for å sikre forenkling og mer effektiv byggesaksbehandling. Blant annet er det innført fritak fra søknadsplikt for mindre frittliggende bygg, som for eksempel garasjer og lignende, som er i overensstemmelse med plan og regelverk for øvrig.⁷

Riksrevisjonen har undersøkt arealutvikling og arealplanlegging.⁸ Riksrevisjonen konkluderer blant annet med at arealutviklingen i Norge på flere områder er i strid med Stortingets mål om en bærekraftig arealdisponering. Strandsonen, vassdragsbeltene, snaufjellet og store sammenhengende naturområder bygges fortsatt ned. Byggingen av fritidshus er sterkt økende i fjellområdene. Dagens nedbygging har konsekvenser for viktige verdier som friluftsliv, kulturminner og kulturmiljøer, produktive jordressurser og det biologiske mangfoldet.

---

⁶ <http://www.nibr.no/prosjekt/680>

⁷ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/Horing-Forslag-til-forenklinger-og-endringer-i-forskrift-om-byggesak/Horingsbrev.html?id=764986>

⁸ <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter/Sider/areal.aspx>

3.2 Forvaltning av store verneområder

Store verneområder forvaltes etter naturmangfoldloven og omfatter nasjonalparker og landskapsverneområder.⁹ Verneområder med verneforskrift opprettes ved kongelig resolusjon. Nasjonalparkplanen fra 1993 har resultert i mange nye og store verneområder.¹⁰ Dette har ført til flere konflikter og diskusjoner om hvordan ansvars- og oppgavefordelingen i verneområder bør være.¹¹ Det har i økende grad skjedd en overføring av forvaltningsmyndighet i verneområder til kommunene. Fra 2010 ble det etablert verneområdestyrer for store verneområder.

Forvaltningen av store verneområder skal oppfylle nasjonale og internasjonale forpliktelser, være kunnskapsbasert, lokalt forankret og så enhetlig som mulig. Forvaltningen er delegert til nasjonalpark-/verneområdestyrer. Styrene er sammensatt av politiske representanter foreslått av berørte kommuner, fylkeskommuner og Sametinget der dette er relevant. Styrene blir oppnevnt av Miljødirektoratet. Styret kan nedsette et arbeidsutvalg.

Styret skal sørge for en helhetlig og samlet forvaltning av verneområdet på tvers av administrative grenser. Dette skal skje på bakgrunn av bestemmelsene i naturmangfoldloven, verneforskriftene og forvaltningsplanen. Forvaltningsplaner godkjennes av Miljødirektoratet. Disse planene skal gi retningslinjer for utøving av skjønn i enkeltsaker og medvirke til at forvaltningsmyndighetenes praksis blir mer konsekvent og forutsigbar. Styret skal oppnevne faglig rådgivende utvalg for verneområdet med representanter for viktige brukerinteresser, grunneiere, næringsliv, natur- og miljøorganisasjoner osv.

Sekretariatet for styret består av en eller flere forvaltere. Forvalteren blir tilsatt av fylkesmannen, men er underlagt styret i alle forhold knyttet til forvaltningen av verneområdet. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning er forvalteren en del av det samlede kompetansemiljøet hos fylkesmannen.

Styret kan delegere myndighet for de spesifiserte unntaksbestemmelsene om ferdsel til arbeidsutvalget eller forvalter.¹² KLD har i brev av 8. september 2014 gitt Miljødirektoratet oppdrag om å revidere vedtektene for verneområdene innen utgangen av 2014. Målet er en forenkling av forskriftene.

Fylkesmannen har klagerett på vedtak gjort av styret. Klagesaker er til nå blitt avgjort av KLD etter forberedende behandling av Miljødirektoratet. KLD kan gripe inn gjennom instruksjon eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven, verneforskriftene eller forvaltningsplanen.

Riksrevisjonen har undersøkt de nye områdestyrene.¹³ Deres konklusjon er at områdestyrene er opprettet i tråd med hensikten, men at det er for tidlig å evaluere områdestyrenes forvaltning. Det er gjennomført en rekke evalueringer og undersøkelser av kommunal

⁹ Multiconsult har på oppdrag fra KLD evaluert praktiseringen av naturmangfoldloven, se rapport av 30. september 2014.

¹⁰ St. meld. nr. 62 (1991–1992): Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.

¹¹ I Revidert nasjonalbudsjett for 2003 åpnet regjeringen Bondevik gjennom den såkalte Fjellteksten for større grad av lokal verdiskaping og kommersiell reiselivsvirksomhet i nasjonalparkene.

¹² Brev fra Miljøverndepartementet 17.12.12. Ref. 12/3205. Det er ikke anledning til å delegere myndighet etter naturmangfoldlovens § 48.

¹³ Nasjonalparkforvaltningen ble evaluert av Riksrevisjonen i 2014, jf. Administrativ rapport 1 2014 (2013–2014).

forvaltning og ulike lokale og regionale forvaltningsmodeller i store verneområder. I en oppsummering av forsøket med fire ulike modeller, er konklusjonen at de fleste lokale forvaltningsmyndigheter ivaretar de formelle krav og oppgaver som ligger til en forvaltningsmyndighet. Forvaltning vektlegger brukerinteresser, og dette skaper i enkelte områder problemer i forhold til verneformål og internasjonale avtaler om villrein og samisk reindrift.¹⁴

3.3 Villreinformvaltning

Norge er underlagt en internasjonal forpliktelse etter Bern-konvensjonen om å verne villreinstammene og deres leveområder. Villreinen er som følge av dette en nasjonal ansvarsart. Villreinens arealbruk er arealkrevende og strekker seg på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Som vilt er villrein ikke underlagt noens eiendomsrett, men jaktretten tilligger grunneier.

Villreinnemndas medlemmer oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag fra kommuner som har villreinareal. Nemndene skal blant annet godkjenne bestandsplaner og fastsette årlige fellingskvoter for villrein. Nemndene skal også delta i arealplanleggingen i fylker og kommuner (etter plan- og bygningsloven), med sikte på bærekraftig forvaltning av villreinens leveområder. Det er i dag ni villreinnemnder. En evaluering av villreinnemndene viser at nemndene fungerer godt.¹⁵

Fylkeskommunene har etter plan- og bygningsloven utarbeidet syv regionale planer for fjellområder som er viktige for villrein. Arbeidet ble slutført i 2014. Planarbeidet har skjedd i tett dialog med berørte kommuner og andre interessenter. Planene har som formål å ivareta både villreinens levevilkår og lokal næringsutvikling. Erfaringer fra denne planleggingen har vist at det knytter seg til dels store konflikter til avveiningen mellom bruk og vern i villreinens leveområder og fastsetting av planenes geografiske grenser. Det er imidlertid store regionale forskjeller og ulike konfliktgrader. Regionale villreinplaner har i ulik grad har bidratt til omforente regionale løsninger.¹⁶

Rettighetsinteressene til villrein forvaltes av et villreirutvalg. Utvalget utarbeider bestandsplaner og årlige avskytingsplaner som vedtas av nemnda.

3.4 Reindrifftsforvaltning

Reindriften hører under LMD og er organisert etter reindrifftsloven av 2007. Loven regulerer både privatrettslige forhold og den offentlige forvaltningen av næringen og dens rettigheter. Reindrifftsamenes bruksrett til land og vann er en kollektiv rett, mens eiendomsretten til reinen er individuell. Reindriften forestås av siidaer, som inngår i et reinbeitedistrikt. Disse følger tradisjonelle bruksgrenser som ikke faller sammen med kommunegrenser eller fylkesgrenser. Mange reinbeitedistrikter favner over flere kommuner, mens reindrifftsutøverne selv bor i bare en av kommunene.

¹⁴ Falleth, E.I og S. Hovik (2008): Lokal forvaltning av store verneområder. Erfaringer fra fire forsøk. www.utmark.no. 2008 (1).

¹⁵ Bråttå, H.O. mfl. (2011): Villreinnemndene – en evaluering av deres struktur og funksjon, Østlandsforskning rapport nr. 2011/11.

¹⁶ Hongslo, E. og Lundberg, A.K. (2012): Regional planlegging i villreinområder – arealplanlegging som nytt virkemiddel. *Vil* 74, pp 255-265. Singsaas, M (2014): Villrein i politisk landskap. Regional planlegging i Rondane. Vol. 74, pp 246-265. Falleth, E.I og Hovik, S (2013): Regional planlegging i villreinens rike i Setesdalsheiene. Utmark.org 2013/2.

Den offentlige reindriftsforvaltning utgjøres av Landbruksdirektoratet, avdeling reindrift (i Alta), og seks reindriftsavdelinger under fylkesmannen i Finnmark (øst og vest), Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag og Hedmark. I tillegg oppnevner departementet et sentralt reindriftstyre. Plan- og bygningsloven har flere verktøy som gir kommunene og fylkeskommunene mulighet til å ivareta reindriftens arealbehov, det er bl.a. laget en egen veileder om reindrift og planlegging.¹⁷

3.5 Forvaltning av statsallmenninger

Statskog SF er grunneier og hjemmelshaver til statsallmenningene. I tillegg har Statskog gjennom delegasjon fra LMD oppgaver som offentlig myndighet i statsallmenningene. Statskogs oppgaver har sitt grunnlag i lov eller forskrift som gjelder eiendommer som Statskog har grunnbokshjemmel til. Disse lovene er fjelloven og statsallmenningsloven.

Fjellevens § 3 sier at det skal være fjellstyre i hver kommune der det er statsallmenning. Samme paragraf sier at

«Fjellstyret skal administrere bruken og rettigheter og lunnende (herligheter) i statsallmenningene så langt ikke er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftinteressene.»

Fjellstyrene forvalter bruksrettighetene og har ansvaret for administrasjon av all jakt og fiske i statsallmenningene. Administrasjon av jakt og fiske skiller mellom tildeling av rettigheter til innenbygds- og utenbygdsboende. Fjellstyrene er juridisk selvstendige forvaltningsorganer og har normalt fem medlemmer som blir valgt av kommunestyret. Minst to medlemmer skal ha allmenningsrett som jordbrukere, alternativt representere reindriftsnæringen. Fjellstyrene forvalter bruksretter og herligheter som ikke er lagt til andre. De viktigste av disse bruksrettene knytter seg til seterdrift, beite og utvisning av dyrkingsjord. Fjellstyrene gjennomfører også offentlig oppsyn på oppdrag av Statens naturoppsyn gjennom sitt eget Fjellopsyn.

Det er til sammen 94 fjellstyresområder med ulik størrelse. Fjellstyresområdene følger i stor grad kommunestrukturen fra 1956. Det kan derfor være flere fjellstyresområder i en kommune, men et fjellstyre kan også dekke statsallmenning i flere kommuner. Det kan være flere fjellstyresområder i et verneområde. I noen kommuner utgjør statsallmenning over 50 % av arealet. Statsallmenningene ligger i Sør- og Midt-Norge og omfatter mange store fjellområder. Alle nasjonalparker i Sør-Norge ligger helt eller delvis i statsallmenning.

Som viktige aktører i forvaltningen av statsallmenningene må fjellstyrene og Statskog ha et godt fungerende samarbeid. Samarbeid er også nødvendig for å ivareta natur- og miljøverdier og for å utnytte det økonomiske potensialet i statsallmenningene. Partene har inngått en samarbeidsavtale med dette formål.

Norges fjellstyresamband er en fellesorganisasjon for fjellstyrene som arbeider for å samordne og ivareta fjellstyresområdenes interesser. Alle fjellstyrene er tilsluttet denne organisasjonen.

¹⁷ Se ”Temaveileder: Reindrift og planlegging etter plan- og bygningsloven” 1. september 2009.

Det har vært uenighet mellom Norges Fjellstyresamband og Statskog om fordelingen av grunneierinntektene i statsallmenning. Fjellstyrene har ønsket en ny fordelingsnøkkel der grunnlaget for fordelingen skal være alle grunneierinntektene, ikke bare festeinntektene som i dag. Av de inntekter som staten har fra tomtefeste for hytter og hotell, skal vedkommende fjellkasse ha halvparten, mens den andre halvparten går inn i Grunneierfondet som forvaltes av Statskog. Fjellstyrene har ønsket en annen fordelingsnøkkel som gir dem andel av alle grunneierinntekter, ikke bare festeinntekter. Det har også vært uenighet om hva som skal regnes som grunneierrettigheter og bruksrettigheter.

3.6 Landbruksforvaltning

LMD har det overordnede ansvaret for en rekke lover innen utmarksforvaltningen: Fjellogen, jordloven, konsesjonsloven, lov om bygdeallmenninger, skogbruksloven, granngjerdeloven og beiteloven. Landbruksdirektoratet har ansvaret for forvaltning av en rekke tilskuddsordninger i landbruket. I regionalt miljøprogram (RMP) som forvaltes av fylkesmannen, kan fylkene gjøre egne vurderinger av hva de ønsker å prioritere i sitt fylke. Satsingene klassifiseres under tre hovedtemaer: kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner (seterdrift).

Utvalgte kulturlandskap er en felles satsing for LMD og KLD. Det er valgt ut 22 kulturlandskaper, og landbruksutøvere i disse områdene mottar støtte for å sikre langsiktig skjøtsel og kulturmiljø i de respektive områdene. Tilskuddene forvaltes gjennom fylkesmannen.

3.7 Utvikling av naturbasert næringsliv

Det er fastsatt regelverk og opprettet en rekke tilskuddsordninger fra landbrukssektoren og miljøsektoren med sikte på å tilrettelegge og utvikle naturbasert næringsliv. Disse ordningene kommer i tillegg til de generelle regionale utviklingstiltakene. En del av ordningene er landsdekkende. Andre gjelder i det distriktpolitiske virkeområdet som omfatter mange kommuner med store utmarksområder. I tillegg finnes en rekke programsatsinger med mer avgrensede formål, målgrupper, tema og geografiske nedslagsfelt.

Det offentlige virkemiddelapparatet for næringsutvikling omfatter en rekke aktører på ulike forvaltningsnivåer. Virkemidler hører under flere departementer og Innovasjon Norge. Blant annet overfører KMD midler til fylkeskommunene for næringsutvikling regionalt. Fylkeskommunene overfører en del av midlene videre til Innovasjon Norges distriktskontor i fylket. En mindre del midlene går til regionale samarbeidsorganer og distriktskommuner i form av kommunale næringsfond.

3.8 Fiske

Forvaltningssystemet for innlandsfisk er nedfelt i lakse- og innlandsfiskeloven. Lovens formål er å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere.

Miljødirektoratet har, sammen med KLD, det overordnede ansvaret for utformingen av regelverk innen forvaltningen av fisk og utøvelsen av fiske og fangst. Fylkesmannen og

fylkeskommunen har det regionale ansvaret, mens kommunene har fått delegert ansvar for enkelte områder. I forbindelse med forvaltningsreformen i 2010 ble ansvaret for forvaltningen av de fleste arter innlandsfisk overført fra fylkesmannen til fylkeskommunen.

Fylkesmannen har det regionale ansvaret for anadrome laksefisk og truede og sårbare arter av innlandsfisk. Fylkesmannen skal bistå i arbeidet med å ivareta et godt kunnskapsgrunnlag og bistå i arbeidet med oppfølging av handlingsplan for bekjempelse av *gyrodactulus salaris*. Fylkesmannen er klagemyndighet for kommunens vedtak etter lakse- og innlandsfiskeloven.

3.9 Viltforvaltning

Forvaltningssystemet for vilt er fastsatt i lov om jakt og fangst av vilt (viltloven). Miljødirektoratet har, sammen med KLD, det overordnede ansvaret etter loven. Fylkesmannens oppgaver er blant annet knyttet til forvaltningen av truede arter, herunder rovviltforvaltning. I tillegg er fylkesmannen klageinstans for kommunale vedtak som omfatter høstbare arter. I forbindelse med forvaltningsreformen i 2010 ble ansvaret for mye av viltforvaltningen lagt til fylkeskommunen. Fylkeskommunens ansvar er knyttet til oppgaver som går på tvers av kommunegrenser, herunder forvaltning av høstbare, ikke truede viltarter. Hovedansvaret for forvaltningen av arter det er lov å jakte på, ligger hos rettighetshaver og kommunen.

3.10 Forvaltning av friluftsliv

Forvaltningssystemet for friluftslivet er fastsatt i lov om friluftslivet (friluftsløven). KLD har, sammen med Miljødirektoratet, det overordnede ansvaret for å sikre naturgrunnlag og for å fremme friluftsliv. Den utøvende forvaltningen er delt mellom fylkesmann, fylkeskommune og kommune. Fylkeskommunen skal blant annet medvirke i behandlingen av saker som gjelder sikring av friluftsområder, ivareta friluftsliv i plansaker og samarbeide med frivillige organisasjoner og kommuner om stimulering til friluftsliv. Kommunene skal legge til rette for ferdsel i utmarka.

Innen friluftsliv er det en rekke organisasjoner og idrettslag som bidrar aktivt i tilrettelegging og forvaltning av friluftsområder, som Den Norske Turistforening, Norges Jeger- og Fiskerforbund og Skiforeningen.

3.11 Naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) ble opprettet i 1996 gjennom lov om statlig naturoppsyn. SNO er organisert som egen enhet i Miljødirektoratet. Formålet med oppsynet er å ivareta nasjonale miljøverdier og forebygge miljøkriminalitet. SNO er et operativt feltorgan med 60 regionale kontorer. Etter naturoppsynsloven

- skal SNO føre kontroll med overholdelsen av flere lover i utmarka (§ 2 første ledd). I dette ligger også et ansvar for å forebygge miljøkriminalitet.
- kan SNO drive veiledning og informasjon i tillegg til skjøtsel, registrering og dokumentasjon (§ 2 tredje ledd).

SNO har oppsyn med gjennomføring av friluftsløven, motorferdselloven, kulturminneløven, viltloven, laks- og innlandsfiskeløven, naturmangfoldloven, markaløven, deler av

forurensingsloven og småbåtloven. I dette inngår oppsyn med de over 2700 verneområdene i Norge og oppsyn av arter (rovdyr, laks og villrein). Veiledning og informasjon om vernebestemmelser er en viktig del av oppgavene. Samtidig utfører SNO registrering, overvåking, tiltak og skjøtsel på oppdrag fra forvaltningsmyndighetene. I praksis utføres flere av disse oppgavene som ledd i et helhetlig oppsyn.

SNO har inngått samarbeidsavtaler med Statskog Fjelltjenesten i Troms og Nordland og med Fjellstyresambandet på vegne av fjellstyrenes Fjelloppsyn. SNO kjøper oppsynstjenester av Fjelltjenesten i Troms og Nordland. I statsallmenningene i Midt- og Sør-Norge kjøper SNO tjenester av fjellstyrene. Det har vært uenighet om roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene. Rollene ble regulert gjennom felles brev av 25. november 2010 fra Miljøverndepartementet og LMD til Norges Fjellstyresamband, SNO og Statskog SF. Også andre bidrar med salg av tjenester til SNO. Dette tjenestekjøpet kommer i tillegg til den oppsynsvirksomheten som SNOs regionale personale utfører.

SNO ble evaluert i 2005.¹⁸ Konklusjonen var at SNO har gitt økt fokus på nasjonale natur- og miljøverdier, bidratt til et profesjonalisert oppsyn og i hovedsak utviklet gode samarbeidsforhold med forvaltningsmyndigheter, politi og lokale oppsyn.

3.12 Finnmarkseiendommen

Finnmarkseiendommen Finnmarkkuopmodat (FeFo) er grunneier i Finnmark fylke og har etter Finnmarksloven av 17. juni 2005 grunnbokhjæmmel til 95 % av arealet i Finnmark fylke. Finnmarksloven gir samer og andre finnmarkinger rettigheter til land og vann i Finnmark fylke. Innbyggerne har fått den eiendomsretten til grunn som Statskog forvaltet tidligere.

FeFo er et eget rettssubjekt i Finnmark som forvalter grunn og naturressurser det eier i samsvar med Finnmarkslovens bestemmelser. Finnmarkseiendommen ledes av et styre på seks personer, hvor tre styremedlemmer oppnevnes av Sametinget og tre velges av Finnmark fylkesting. FeFo står i samme forhold til offentlige myndigheter som andre grunneiere.

Finnmarksloven er blitt til i samarbeid mellom Sametinget og Finnmark fylkesting. Formålet med loven er å legge til rette for at grunn og naturressursene i Finnmark forvaltes på en balansert og økologisk bærekraftig måte, til beste for innbyggerne i fylket og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, bruk av utmark, næringsdrift og samfunnsliv.

Gjennomføringen av Finnmarksloven har hittil ikke vært evaluert. Faggruppen har fått tilbakemelding om at FeFo har bidratt til en mer helhetlig forvaltning av grunn og ressurser i Finnmark. I tillegg har SNOs eneansvar for å gjennomføre naturoppsyn i fylket ført til en mer effektiv ressursbruk.

---

¹⁸ Falleth, E. og Saglie, I-L. (2005) Evaluering av Statens naturoppsyn. NIBR rapport 2005:5. Oslo; Norsk Institutt for by- og regionforskning.

Kapittel 4 Innspill fra aktørene: Hva er utfordringene?

Faggruppen har lagt stor vekt på trekke brukere, interesseorganisasjoner, rettighetshavere og myndigheter på ulike nivåer inn i arbeidet med rapporten. Faggruppen har fått skriftlige og muntlige innspill om deres erfaringer og meninger om utmarksforvaltningen. I dette kapitlet oppsummeres og systematiseres disse. Innspillene er kategorisert etter aktører og deres rolle i utmarksforvaltningen.

4.1 Innspill fra kommuner

Kommunene er opptatt av at forvaltningen i realiteten skal være lokal. De ønsker flere oppgaver dersom handlingsrommet blir større. Større ansvar og myndighet til kommunene vil sikre at beslutningene blir forankret i lokal kunnskap om lokale forhold. Kommunene er den eneste arenaen som kan lytte til og samordne de ulike interessene i utmarka. En vellykket kommunal forvaltning forutsetter at statlige og fylkeskommunale organer har større tillit til kommunale avgjørelser. I dag overprøves for mange kommunale beslutninger og planer gjennom klager og innsigelser. Det er også et problem at klagesaksbehandlingen tar for lang tid.

Kommunene har nær kontakt med brukere som søker om ulike tillatelser og dispensasjoner. Kommunene erfarer ofte at brukerne ikke vet hvor de skal henvende seg i forvaltningssystemet, hvem de skal kontakte og i hvilken rekkefølge. Brukere får forskjellige svar fra kommunen og andre instanser som Statskog eller fjellstyret. Dette gir stopp i prosessen og forvirrer brukeren. Kommunene mener at de bør være den eneste døren for brukeren inn i utmarksforvaltningen, og det er kommunen - og ikke brukeren - som må samordne de ulike organenes kommentarer og konklusjoner.

Kommunene opplever at randsoner har en uavklart status. Det oppleves som om vernet utvides geografisk, og at det blir ”vern på vern”. Flere kommuner med geografisk store verneområder mener at de har for lite areal igjen til utvikling av kommunen.

Forvaltningsoppgavene må gjennomgås med sikte på en tydeligere arbeids- og rollefordeling. Eksempelvis bør verneområdestyrene overta ansvaret for skjøtsels-, informasjons- og tilretteleggingstiltak, mens naturoppsynet bør få en mer rendyrket tilsynsfunksjon.

Med vekt på samarbeid

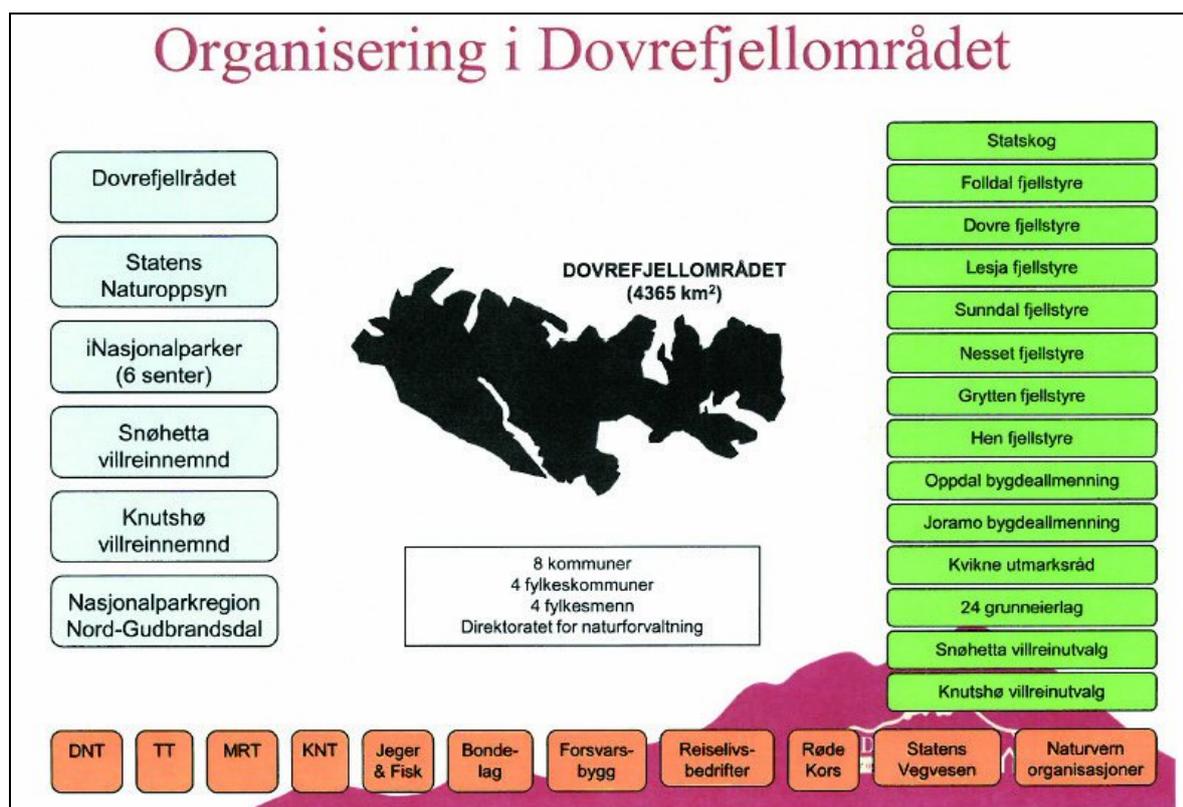
Saltdal kommune og Fylkesmannen i Nordland samarbeidet om en koordinert kommunalplan- og verneplanprosess. Det ble lagt stor vekt på samarbeid og medvirkning. Kommunen klarte å utnytte samarbeidet til å videreutvikle plankompetansen. Det pekes også på at i vernesaker er personlige egenskaper og ferdigheter innen kommunikasjon og tillitsbygging avgjørende. Hovedpersonene i denne prosessen hadde slike egenskaper.

Bay – Larsen og Sandersen (2005): Medvirkningsorientert partnerskap i verneplanprosesser - Eksempel Junkerdal Nasjonalpark. www.utmark.no

4.2 Innspill fra fylkeskommunene

Fylkeskommunene påpeker at det er for mange organer med til dels overlappende oppgaver i utmarksforvaltningen, noe oversikten over alle organene i Dovrefjellområdet illustrerer. Det bør bli færre organer med bredere representasjon. I forsøket med lokal forvaltning i store verneområder var Dovrefjellrådet et godt eksempel på et slikt organ. Det hadde tilstrekkelig bred representasjon i et stort geografisk område som gjorde samordning lettere. Det poengteres at modellen bør hentes fram igjen.

Figur 2: Organisering i Dovrefjellområdet.

Det er til dels overlappende ansvar mellom fylkeskommunen og fylkesmannen. Diskusjonen om ansvarsfordelingen innenfor eksempel fisk og vilt (jf. forvaltningsreformen i 2010) er blant annet en diskusjon om bruk og vern. Fylkesmannen vil ta mer vernehensyn enn fylkeskommunen. Det handler også om en klar ansvarsfordeling og å se et forvaltningsområde i sammenheng.

Fylkeskommunene peker på at de har planfaglig kompetanse og at denne kompetansen har vært viktig for utarbeidelsen av de regionale planene for villreinområder. Planprosessene har samlet ulike interesser om felles kunnskapsutvikling og har bidratt til å avveie bruk kontra vern.

4.3 Innspill fra fylkesmennene

Fylkesmennene mener at det er for mange organer i utmarksforvaltningen. Situasjonen medfører unødvendig ressursbruk og skaper konflikter. Det brukes mye tid på å veilede brukerne og gi informasjon om fortolkning av lover.

En hovedutfordring er uklar nasjonal politikk. Mange ulike sektormål som ikke blir samordnet på nasjonalt nivå, presses nedover i forvaltningssystemet og gir betydelige konflikter på regionalt og lokalt nivå.

Fylkesmennene oppgir at kommunene av og til prøver å ta politiske omkamper. Relativt små saker blir gjort til forsøk på å endre overordnet politikk.

Verneområdestyrene har gått seg til, men de må få en mer strategisk rolle. Gjengse dispensasjonssaker bør avgjøres administrativt. Det er svært tidkrevende bestillingsdialoger mellom forvaltningsmyndigheter og oppsyn. For mange forvaltningsmyndigheter med mange og ulike ønsker om oppsyn medfører at oppsynet i stor grad selv kan prioritere hvilke oppgaver de gjennomfører.

Byråkratisk...?

Ved Spranget, den mest brukte innfallsporten til Rondane, skulle det anlegges en informasjonstavle og kultursti. Det ble etablert en arbeidsgruppe som besto av grunneierne v/Statskog og fjellstyret, fylkesmannen som forvaltningsmyndighet for landskapsvernområdet, Statens naturoppsyn (SNO) som finansør og ansvarlig for gjennomføring, fylkeskonservatoren som kulturminnemyndighet, kommunen som planlovmyndighet, et privat veiselskap som drivere av vegen og DNT som representant for friluftinteressene og samtidig eier av parkeringsplassen. Prosessen med å få utført tilsynelatende enkle oppgaver med å etablere skilting og tilrettelegge parkeringsplassen tok flere år.

(Notat fra Fylkesmannen i Oppland, 2014)

Kommunene har allerede mye makt, særlig gjennom plan- og bygningsloven. Det kan virke som kommunens handlingsrom er større enn det kommunene selv opplever. Mellom en tredel og halvparten av innsigelsene skyldes formelle feil, ikke overprøving av skjønnsutøvelse.

I distriktsområder med stor fraflytting er fragmenterte eiendomsforhold og uoppgjorte dødsbo en stadig større utfordring for mange myndigheter. Dette skaper problemer med å definere og finne eiere, eventuelt å finne hvem som representerer eier, noe som igjen forsinker utbyggingstiltak og verneprosesser. Samtidig sliter jordskifteretten med for lav kapasitet.

4.4 Innspill fra aktører innen landbruket

Utmarka har ressurser som gjør det lønnsomt å drive landbruk. Landbrukets organisasjoner er generelt bekymret for nye begrensninger på bruk av ressursene gjennom vern. De mener at det må bli enklere å utnytte mulighetene for vekst i naturbasert reiseliv. Det er behov for endret regelverk og praksis som gir større muligheter for å bygge ut seterområder. Man savner en raskere og mer fleksibel forvaltning. For å følge opp beitedyr er det eksempelvis av og til nødvendig å få rask tillatelse til motorferdsel.

Man ønsker også en utvidet fortolkning av bruksrettigheter i statsallmenninger slik at fjellstyrene kan drive med kraftproduksjon og mineralutvinning. Det pekes på at det er uklare roller og oppgaver mellom fjellstyrer og Statskog. Det er også understreket at fortolkningen

av ”innenbygdsboende” må forholde seg til gamle kommunegrenser ved eventuelle større kommuner.

Generelt oppleves lover og forskrifter som detaljerte og praksis som restriktiv. Flere av landbrukets organisasjoner oppgir at det finnes medlemmer som blir anmeldt på grunn av små lovbrudd. En bør ha tillit til at grunneiere er lojale innenfor nasjonale rammer. Ambisjonen bør være mer mål- og rammestyring i stedet for detaljert forskriftsutforming. Eksempelvis er seterforskriftene i statsallmenninger altfor detaljert.¹⁹ Det reises spørsmål om begrunnelser for å redusere antallet kjøreturer med snøskuter i verneområder, når rammen for å hente fisk skal begrenses av antall vann det er fisket i.

Organisasjonene har også uttalt at det er forvirring om oppgavefordelingen mellom fylkesmannen og fylkeskommunen når det gjelder vilt, fiske og friluftsliv. De anbefaler at det bør ses nærmere på hvordan oppgaver kan samles. For organisasjonene er samling av oppgavene viktigere enn hvem som skal ha ansvaret.

Fikst fiske...?

Miljødirektoratet fastsetter fisketider for anadrome laksefisk i vassdrag, fylkesmannen fastsetter bestemmelser for fiske etter innlandsfisk i vassdrag som har oppgang av anadrome laksefisk og fylkeskommunen kan regulere fiske etter innlandsfisk ovenfor anadrom strekning. Kommunen bestemmer grensen mellom vassdrag og sjø, mens fylkesmannen fastsetter munningssoner med egne fiskebestemmelser utenfor disse grensene.

(Innspill fra Nordland, 2014)

4.5 Innspill fra næringslivsaktører

Reiselivet er avhengig av turister som ønsker å oppleve vakker, uberørt natur, men også av organiserte grupper som vil ta seg inn i og bruke vernede områder. Ulike deler av reiselivet kan ha ulike interesser. Generelt er reiselivet opptatt av utvikling av reiselivsnettverk i randsoner til vernede områder. Man er dessuten bekymret for at særlig mindre kommuner har for liten kapasitet og kompetanse på byggesaksbehandling. I tillegg opplever bedriftene at kommunene har for liten kunnskap til å veilede dem gjennom forvaltningssystemet. Reiselivsbedriftene er ofte små bedrifter med begrenset kapasitet og kunnskap om plan- og forvaltningssystemer. Det blir derfor vanskeligere for dem å delta i plan- og beslutningsprosesser. De som ønsker å involvere reiselivsaktørene, snakker i for liten utstrekning ”brukernes språk”.

Aktører som gir tilbud om organiserte aktiviteter i utmarka, opplever at forvaltningssystemet er lite forutsigbart og lite fleksibelt. Lang saksbehandlingstid skaper problemer i planleggingen av utbyggingsprosjekter og virker fordyrende. Når turistgrupper kommer på relativt kort varsel, er det behov for rask avklaring av for eksempel motorisert ferdsel eller

¹⁹ Det er gjennomført et utredningsarbeid om denne forskriften.
<http://www.regjeringen.no/nb/dokumentarkiv/stoltenberg-ii/lmd/rapporter-og-planer/rapporter/2006/revisjon-av-seterforskriften.html?id=450745>

organisert ferdsel i verneområder. Det er vanskelig å få raske svar i dagens utmarksforvaltning.

Filmindustrien etterlyser raskere og mer fleksibel saksbehandling. De ønsker seg rammetillatelse og mer forutsigbar forvaltningspraksis. Befaring for internasjonale filmprosjekter kan ofte komme på kort varsel. Filmindustrien etterlyser også spesialkompetanse om bruk av utmark.

4.6 Innspill fra miljø- og friluftsansjasjoner

Disse organisasjonene mener at kunnskapen om naturverdier og naturgrunnet er for svakt og spredt på ulike databaser. Disse databasene er heller ikke oppdatert. For mange avgjørelser blir dermed basert på manglende og delvis irrelevant kunnskap. Dette gjelder særlig kommunene. Kunnskapsmangel forsinkes av og til plan- og beslutningsprosesser. Kunnskapsutvikling om naturen kan bidra til felles virkelighetsoppfatning og dermed redusert konfliktpotensial. Det er behov for forsterket innsats for innsamling av data og samordning av eksisterende databaser.

Det savnes klarere retningslinjer fra sentralt nivå for planlegging og forvaltning. I dag skaper sentral uklarhet konflikter, og uklare kompromisser på regionalt og lokalt nivå gir grunnlag for stadige omkamper.

Enklere utmarksforvaltning må ikke innebære kvalitativt sett dårligere forvaltning. Organisasjonene er opptatt at kommunene må ha tilstrekkelig kompetanse, og at man systematisk søker å ivareta allemannsretten. En ide er å etablere et miljø- og friluftsråd i kommunene.

Organisasjonene oppgir at de har en svak lokal organisering, og arbeidet gjennomføres på fritiden. Det medfører at de ikke kan være til stede alle steder, de får ofte ikke informasjon om prosesser og tiltak og taper dermed en del kamper. Kommunene må bli flinkere til å involvere slike svakt organiserte interesser.

Utbyggingstiltak i utmarka behandles ofte uavhengig av hverandre uten at samlede og samvirkende miljøeffekter vurderes. Ofte reduserer slike tiltak opplevelsene og landskapskvalitetene. Befolkningens kunnskap om bruken av landskapet og syn på utvikling når sjelden opp mot utbyggerinteressene.

Allemannsretten er en unik bærebjelke for friluftslivet i Norge. Det er viktig at ikke utmarksbegrepet blir endret slik at allemannsretten kan bli innskrenket.

Pragmatisk...!

Faggruppen har i sine møter hørt flere eksempler på at forvaltningsorganer som skaper omforente løsninger gjennom dialoger. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane og Fylkesmannen i Hedmark brukte dialogbaserte befaringer systematisk i vanskelige saker. Slike befaringer bidro til bredt aksepterte løsninger.

Falleth, E. og S. Hovik (2008): **Lokal forvaltning av store verneområder. Erfaringer fra fire forsøk.** NIBR-rapport 2008: 11. Oslo: Norsk institutt for by- og regionforskning

4.7 Innspill fra samiske interesser

Sametingets administrasjon og Norske reindriftsamers landsforbund er særlig opptatt av reindriftens situasjon. Store verneområder innenfor reindriftsarealene byr på utfordringer, men har i sum vært til fordel for reindriften fordi vernestatus gir det mest effektive vern mot inngrep. Dette vernet er det viktig å beholde så lenge det ikke erstattes av noe bedre. Beskyttelse av reindriftsarealer mot inngrep ellers er for dårlig. Dagens situasjon med sektorvis forvaltning og bit-for-bit inngrep er et stort problem, og en mer helhetlig utmarksforvaltning vil trolig hjelpe.

Økt myndighet til kommunene møtes med skepsis fordi det store flertallet av kommuner med reindrift i utmarka helt mangler kompetanse på reindrift. De fleste av disse kommunene har heller ikke reindriftsutøvere boende i kommunen. Noen form for kommunal reindriftsforvaltning finnes ikke i dag og er heller ikke realistisk.

Kapittel 5 Prinsipper og forutsetninger for forenklingstiltak

Endringer i utmarksforvaltningen må bygge på de samme prinsipper og kriterier som gjelder for utvikling av offentlig sektor for øvrig. Faggruppens anbefalinger bygger på utredningen fra Oppgavefordelingsutvalget (NOU 2000: 22) og rapport av mars 2014 fra Ekspertutvalget for kriterier for god kommunestruktur.²⁰

Oppgavefordelingsutvalget behandler fordeling av oppgaver mellom stat, region og kommune. I utredningen pekes det blant annet på at statlig detaljstyring svekker kommunenes handlingsrom. Det må være klare prinsipper for oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåer og mellom folkevalgte organer og statlige organer.

Ekspertutvalget definerer kriterier basert på kommunenes oppgaver som tjenesteyter, myndighetsutøver og samfunnsutvikler. Ekspertutvalget legger stor vekt på kriterier som kompetanse og distanse i forvaltningen, funksjonelle samfunnsområder, effektivitet, levende lokaldemokrati og politisk og økonomisk handlingsrom.

Faggruppen legger følgende prinsipper til grunn for sine forslag til forenkling av utmarksforvaltningen:

1. Saksbehandlings- og beslutningssystemet i utmark skal være oversiktlig, demokratisk og effektivt for brukerne.
2. Relaterte utmarksoppgaver bør i størst mulig grad samles i samme forvaltningsorgan.
3. Kommunene bør tillegges flest mulig oppgaver under forutsetning av tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Roller og oppgaver må være avklart.
4. Viktige ressurser som dekker flere kommuner, bør forvaltes helhetlig på regionalt nivå, i tråd med nasjonale og internasjonale forpliktelser.
5. Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom. Sentrale statlige myndigheter må redusere sin detaljstyring av kommunene og samordne sektorpolitikken.
6. Samiske interesser, samt miljø- og friluftinteresser med svak lokal organisering, må inkluderes i beslutningsprosessene.

²⁰ Delrapport fra ekspertutvalg: «Kriterier for god kommunestruktur», mars 2014.

7. Fylkesmannen skal ha ansvaret for samordning av statlige sektorers virksomhet overfor kommunene, inneha nødvendig spisskompetanse i utmarkssaker og utføre legalitetskontroll.

Faggruppen anbefaler at flest mulig utmarksoppgaver overføres til kommunene. Gruppen mener at dette kan bidra til en mer helhetlig, demokratisk og effektiv utmarksforvaltning. Å legge flere oppgaver til kommunene, vil samtidig innebære en forenkling ved at kommunene i større utstrekning kan bli døren inn til andre deler av utmarksforvaltningen.

Faggruppen anbefaler at fylkesmannen ivaretar kontrollfunksjonene og har ansvaret for spisskompetanse som kommunene har bruk for. I tillegg mener faggruppen at fylkesmannens overprøving ved innsigelser bør begrenses til legalitetskontroll.

Faggruppen konstaterer at det i hovedsak synes å være enighet om dagens forvaltningsmodell for reindriften. Gjennom gruppens arbeid har det ikke fremkommet oppfatninger om at denne forvaltningen bør endres. Gruppen foreslår derfor at organiseringen av reindriften forblir som i dag.

Faggruppen legger følgende forutsetninger til grunn for overføring av oppgaver til kommunene:

- Kommunenes kompetanse og kapasitet må være tilfredsstillende. Ekspertutvalget for god kommunestruktur og Riksrevisjonen påpeker at svært mange kommuner har små fagmiljøer og mangler kapasitet og relevant kompetanse.²¹ Andre undersøkelser om plankompetanse peker i samme retning.²²
- Kommunene må sørge for at det er tilstrekkelig distanse mellom behandlende instans og brukerne. Ekspertutvalget trekker frem at inhabilitet kan være et problem, spesielt i små kommuner, og at dette kan bidra til å svekke rettssikkerheten.
- Viktige og sårbare ressurser av nasjonal betydning må forvaltes på en tilfredsstillende måte. Det må være best mulig samsvar mellom naturressursen og administrasjonens geografiske område.
- Minoritetshensyn og svakt organiserte interesser må ivaretas på en god måte.
- Kommunene må ha tilstrekkelig handlingsrom til å utføre oppgavene med avklarte roller og oppgaver.

Faggruppen mener at en overføring av flest mulig oppgaver til kommunene bidrar til at kommunene kan ta en mer aktiv rolle i utmarka. Kommuner med betydelige utmarksressurser får flere oppgaver og virkemidler til å utvikle utmarka, slik at de kan legge til rette for vekst i næringslivet, styrke friluftslivet og bevare naturverdiene.

---

²¹ Delrapport fra ekspertutvalg: "Kriterier for god kommunestruktur", mars 2014 og Riksrevisjonen Dok. nr 3:11 (2006-2007).

²² NIVI Rapport 2014:1, "Kartlegging av plankapasitet og plankompetanse i kommunene" og NIBR-notat 2008:121, "Planleggings- og stedsutviklingskompetanse i kommuner og fylker".

Kapittel 6 Forslag til tiltak

Det er ulike vurderinger blant brukere og interesseorganisasjoner når det gjelder tiltak som bør iverksettes for å forenkle utmarksforvaltningen. Innspill fra brukere, undersøkelser og forskning viser at kommunal forvaltning har bred oppslutning. Dessuten viser det seg at gode beslutnings- og planprosesser som er gjennomført av både kommuner og fylkesmenn, kan redusere konflikter. Miljø- og arealforvaltning er kontroversielt. Forvaltningen vil derfor være kontroversiell for noen interesser, uavhengig av hvem som er myndighet. Faggruppens forslag nedenfor er basert på en faglig vurdering av hvilke tiltak som kan gi ønsket effekt, og dermed oppfylle faggruppens mandat.

6.1 Større ansvar og myndighet til kommunene

Faggruppen konstaterer at kommunene allerede har mange oppgaver i utmarksforvaltningen, blant annet gjennom plan- og bygningsloven, vilt- og fiskelovgivningen, landbrukslovgivningen og miljølovgivningen. Likevel blir kommunenes handlingsrom begrenset av økonomi, statlig regelverk, kontrollordninger og lite samordnet sektorforvaltning. Samtidig bruker ikke alltid kommunene sitt handlingsrom fullt ut.

Faggruppen mener at flere oppgaver bør overføres til kommunene. Dette vil bidra til at kommunenes rolle blir mer synlig og at de ansvarliggjøres i utmarksforvaltningen. I tillegg bør kommunenes handlingsrom økes gjennom en tydeligere nasjonal utmarkspolitik. Etter gruppens vurdering vil dette være avgjørende tiltak for at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling av utmarksforvaltningen.

Faggruppen viser til at utmarksforvaltningen er preget av mange og delvis konkurrerende interesser. Denne situasjonen krever grundig avveining blant annet mellom ulike bruks- og vernehensyn. Gruppen konstaterer at forskjellige interessegrupper har ulike ressurser, nettverk, tradisjoner og ulik grad av organisering. Dette kan ha konsekvenser for deres evne til å fremme sine interesser overfor kommuner og andre organer i utmarksforvaltningen.

Følgende oppgaver bør overføres til kommunene:

- Forvaltning av verneområder:
  - Kommunene bør gis ansvar for forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunens grenser. Oppgaver som ligger til myndigheten må avklares.
  - Vernemyndigheten bør få vedta et delegasjonsreglement for alle unntaks- og dispensasjonsbestemmelser i verneforskriften. Et slikt reglement bør inneholde muligheten for delegasjon til kommunene.
  - Hensyn til naturbasert næringsutvikling bør i større grad integreres i forvaltningsplaner.
- Kommunene bør være førstelinjetjeneste for alle brukerhenvendelser innen forvaltning av utmark, se avsnitt 6.2.
- Fylkeskommunens oppgaver med bestandsforvaltning etter innlandsfiskeoven og jaktbare arter etter viltloven bør overføres til kommunene.

- Randsoner er områder som forvaltes etter plan- og bygningsloven gjennom kommunale eller regionale planer. For randsonene til nasjonalparker og landskapsvernområder kan kommunen fastsette bestemmelser for å hindre vesentlig forringelse av verneverdiene i verneområdet. I planlegging og byggesaksbehandling i slike områder må det foretas en mer grundig avveining mellom bruk og vern enn i utmarka for øvrig.

Faggruppen har fått klare tilbakemeldinger fra brukerne om at det er svært viktig å samle fiske- og viltoppgavene i en myndighet. Faggruppen foreslår derfor at fylkeskommunenes fiske- og viltoppgaver overføres til kommunene. Dersom oppgavene på kort sikt ikke kan overføres til kommunene, tilbakeføres oppgavene til fylkesmannen til betingelser for kommunal forvaltning er tilstede.

6.2 Førstelinjeansvar for kommunene

Faggruppen har hatt brukerperspektivet som viktigste premiss for sine forslag om forenkling av utmarksforvaltningen. I tråd med dette premisset bør brukerne bare forholde seg til ett forvaltningsorgan. Faggruppen foreslår at kommunene skal være førstelinje for alle brukerhenvendelser som gjelder forvaltning av utmark. Det innebærer at kommunene blir bindeleddet mellom brukerne og andre deler av forvaltningen.

Førstelinjeprinsippet vil innebære at kommunene får følgende ansvar:

- *Mottak og videreformidling av søknader.* Kommunene bør være adressat for enhver søknad om tillatelse til tiltak i utmark og sørge for at søknadene blir videreformidlet til rette instanser. Kommunene skal også være kanal for meddelelse av beslutning til søker.
- *Mottak og videreformidling av klager.* Kommunene skal være adressat for enhver forvaltningsklage fra brukerne. Kommunene bør videreformidle klager til rett instans. Videre skal kommunene meddele beslutning i klagesaker til vedkommende brukere.
- *Veiledning.* Kommunene skal gi brukerne veiledning om rettsregler, søknadsprosesser og arealstatus i kommunen. Det er kommunens ansvar å innhente opplysninger fra andre forvaltningsorganer og videreformidle informasjon til brukerne.

Førstelinjeansvar for kommunene vil således gi brukerne en dør inn og en dør ut av forvaltningsapparatet.

6.3 Kapasitet og kompetanse i kommunene

Faggruppen ser det som viktig at kommunenes utmarksforvaltning er kunnskapsbasert. Kommunene bør ha generell kompetanse innen utmarksforvaltning, herunder i miljø- og landbruksspørsmål. Fylkesmannen bør ha nødvendig supplerende spisskompetanse innen de samme fagområdene, slik at kommunene kan benytte seg av denne ekspertisen når de har behov for det. Faggruppen foreslår to tiltak for å styrke kommunenes kompetanse:

- Det bør organiseres et systematisk opplæringstilbud for kommunene innenfor utmarksforvaltning. Dette tilbudet bør omfatte alle relevante og viktige temaer som kommunene vil få befatning med.
- Det bør utarbeides en særskilt veileder for kommunenes arbeid med utmarksforvaltning.

Ekspertutvalget for kommunereformen trekker frem rettsikkerhet og habilitet som viktige kriterier for ny kommunestruktur. Faggruppen er enig i dette og ser det som viktig at behandling av utmarksaker skjer med tilstrekkelig distanse til brukerinteresser, slik at nødvendig habilitet og rettsikkerhet ivaretas. Faggruppen antar at dette vil være enklere for større enn mindre kommuner.

Førstelinjeansvaret vil forutsette at kommunene har oversikt over lover, forskrifter og utfyllende bestemmer for forvaltning av utmarka, også de som gjelder utover egne kommunale oppgaver. Faggruppa foreslår at kommunene legger inn standardiserte hørings-, søknads- og klageskjemaer på sine nettsider, se avsnitt 6.5. Dette vil bidra til å redusere belastningen på den kommunale administrasjonen.

6.4 Utmarksstyrer

Enkelte ressurser i utmarksområdene befinner seg i store sammenhengende naturområder og må forvaltes helhetlig på tvers administrative grenser på kommune- og fylkesnivå. Dette gjelder særlig større verneområder, villrein og reindrift. Slike forvaltningsoppgaver er i dag lagt til verneområdestyrer, villreinnemnder og fylkesmennene. Fylkeskommunene har etter plan- og bygningsloven ansvar for regionale planer for villreinens leveområder og for regionalt friluftsliv.

Faggruppen mener at slike ressurser bør forvaltes av *ett* organ på nivå over enkeltkommuner. Dette vil gjøre det mulig å foreta en helhetlig avveining av viktige vern- og bruksinteresser.

Gruppen foreslår følgende:

- Verneområdestyrene erstattes av utmarkstyrer. Verneområdestyrer og villreinnemnder (der det er villreinområder) bør slås sammen til utmarksstyrer og overta de oppgavene som i dag hører til begge disse organene.
- Utmarksstyrene bør ha en strategisk rolle med avklarte oppgaver og kunne delegerer myndighet til sekretariatet og kommunene.
- Utmarksstyret skal utarbeide nye forvaltningsplaner for de oppgaver og det området de har ansvar for.
- Utmarksstyret bør ha tydeligere ansvar for forvaltningsoppsynet ved å prioritere tydelig de oppgaver de ønsker gjennomført. Se pkt. 6.7.
- Utmarksstyret bør være bredt sammensatt med et begrenset antall medlemmer. Grunneiere, næringsinteresser samt miljø- og friluftinteresser bør være representert i samtlige styrer. Villreininteresser eller reindrift bør være representert der dette er relevant. De fleste utmarksstyrene vil ha forvaltningsansvar for områder som ligger i mange kommuner. Siden styrene skal ha et begrenset antall medlemmer, vil dette trolig innebære at ikke alle kommuner er representert til enhver tid.
- Styret bør oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag fra kommunene.
- Sekretariatet bør legges til fylkesmannen, som også bør ivareta det formelle arbeidsgiveransvaret til styrets sekretær/forvalter. En slik løsning vil gi utmarksstyrene tilgang til den kapasitet og kompetanse som fylkesmannens stab har innen miljø, areal, juss og landbruk. Utmarksstyrene bør ha ansvaret for utlysning, ansettelse og stillingsinstruks for sekretariatet.

Faggruppen er klar over at dagens verneområdestyrer er av relativt ny dato, og at villreinnemndene nylig er blitt omorganisert. Det kan derfor reises innvendinger mot de

foreslåtte organisatoriske endringene etter så kort tid. Faggruppen mener likevel at det vil være store fordeler forbundet med å samle ansvar og myndighet for forvaltningen av større områder i ett regionalt organ.

6.5 IKT-løsninger for utmarksforvaltning

Det finnes mange gode nettsider for saksbehandlere i kommunene (www.miljokommune.no) og for brukere av utmarksressurser (for eksempel www.inatur.no og www.ut.no). I tillegg finnes mye informasjon på hjemmesidene til forvaltningsmyndighetene og interesseorganisasjonene.

Lett tilgjengelig kunnskap og elektroniske søknadsprosedyrer er en viktig forutsetning for at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling av utmarksforvaltningen. Faggruppen foreslår:

- Det bør etableres et felles elektronisk søknadssystem for tillatelser og dispensasjoner i utmarksforvaltningen.
- Det bør etableres en nasjonal portal for utmarksforvaltning. Denne kan kobles til blant annet kommunenes egne hjemmesider. Portalen bør inneholde standardiserte hørings-, søknads- og klageskjemaer. Det bør opprettes lenker til andre hjemmesider med relevant informasjon og offentlige databaser.

Faggruppen er klar over at mange kommuner allerede har velfungerende nettsider. Gruppen mener likevel at det er et betydelig potensial for å gjøre nettsidene mer tilgjengelig for brukerne.

Etter faggruppens vurderinger vil en portal med et standardisert elektronisk søknadssystem bidra til forenkling, både for forvaltningen og for brukerne. En samlet portal vil kunne føre til en mer effektiv forvaltning og avbyråkratisering. Nettsidene vil også redusere antall skriftlige og muntlige henvendelser som kommunen må besvare. Bedre tilgang på informasjon kan også virke preventivt for konflikter og klager.

6.6 Rapportering og dokumentasjon

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjonen skal blant annet omfatte kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder. Informasjonen skal gi bedre grunnlag for analyse, planlegging og styring i kommuner samt gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås og bidra til kunnskapsbasert forvaltning. I tillegg skal enkeltpersoner, interessegrupper, media og andre kunne finne informasjonen om kommuners og fylkeskommuners tjenester og ressursbruk.

I dag rapporterer kommunene aktivitet etter blant annet motorferdselloven, friluftsløven, kulturminneloven og plan- og bygningsloven. Nye kommunale oppgaver etter nytt lovverk er i liten grad tatt inn i KOSTRA.

- Faggruppen anbefaler at kommunene skal rapportere all sin forvaltningsvirksomhet i utmark, inkludert de nye oppgavene, til KOSTRA.

6.7 Naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) har det overordnede ansvaret for oppsynet i hele landet. Det utvidede oppsynsbegrepet omfatter både kan- og skal-oppgaver. Etter lov om statlig naturoppsyn

- *skal* SNO føre kontroll med overholdelsen av flere lover i utmarka (§ 2 første ledd). I dette ligger også et ansvar for å forebygge miljøkriminalitet.
- *kan* SNO drive veiledning og informasjon i tillegg til skjøtsel, registrering og dokumentasjon (§ 2 tredje ledd).

I dag utfører SNO begge typer oppsyn gjennom sitt eget feltapparat eller gjennom kjøp av tjenester. SNO har inngått samarbeidsavtaler med Statskog Fjelltjenesten og Fjellstyresambandet på vegne av fjellstyrenes Fjellopsyn. SNO kjøper oppsynstjenester av Fjelltjenesten i Troms og Nordland og av Fjellopsynet i statsallmenningene i Midt- og Sør-Norge. Faggruppen har fått tilbakemelding om at samarbeidet om tjenestekjøp har fungert tilfredsstillende, og at det operative samarbeidet gjennom tjenestekjøp er i positiv utvikling. Faggruppen er likevel av den oppfatning at tre naturoppsynsordninger på statens grunn er en uhensiktsmessig organisering vurdert opp mot samlet ressursbruk. Dagens ordning krever ressurser til samarbeid, bestillingsdialoger og oppfølging av avtaler. Faggruppen mener at det er potensial for forenkling for brukerne, og at forvaltningsmyndighetene gjennom en enklere organisering får en tydeligere bestillerrolle av kan-oppgaver.

I dag finansieres det offentligrettslige oppsynet gjennom både KLD (SNO) og LMD (Fjellopsynet og Fjelltjenesten). Det er dermed to oppsynsordninger som driver offentligrettslig oppsyn på statens grunn i hhv Nordland og Troms, og to i statsallmenningene. Fjellopsynet ivaretar samtidig privatrettslige oppgaver for fjellstyret i statsallmenningene. Da SNO ble etablert var det en forutsetning at velfungerende oppsynsordninger skulle videreføres. Alle oppsynsordningene er i dag velfungerende.

I Finnmark ble Fjelltjenesten overført til SNO da Finnmarkseiendom ble etablert. Finnmarkseiendom kjøper i dag privatrettslig oppsyn av SNO. Faggruppen mener at på bakgrunn av gode erfaringer fra Finnmark bør Fjelltjenesten overføres til SNO i Nordland og Troms.²³ I Finnmark er oppsynet blitt enklere for brukerne som nå kun møter ett oppsyn. Dessuten er bestillingsdialogen mindre ressurskrevende.

For statsallmenninger i Sør- og Midt Norge er det også to oppsyn: SNO og Fjellopsynet. En overføring av Fjellopsynet til SNO får økonomiske konsekvenser for fjellstyrene, og faggruppen mener at en slik overføring ikke kan vurderes isolert fra resten av forvaltningen av statsallmenningene.

SNO har i dag en kompleks modell med 60 lokalkontor. Faggruppen mener at SNO bør ha et regionalt nivå for å forenkle samarbeid med forvaltningsmyndigheter, forenkle organisering av utmarksforvaltning og styrke samordningen i forbindelse med operativt oppsyn. SNO har et feltapparat som tilsier en nasjonal organisering. Faggruppen anbefaler likevel at SNO også får en regional organisering, enten som et eget regionalt kontor eller med en tilknytning til fylkesmannen. Hvordan dette kan løses, har ikke faggruppen tatt stilling til. Det må utredes nærmere.

²³ Dette er utredet, men stoppet opp i forbindelse med arbeidet med Samerettsutvalget 2.

Det er behov for å skille tydelig mellom kan- og skal-oppgaver etter oppsynsloven. Oppsynet utfører selv skal- oppgaver. Faggruppen ønsker imidlertid å styrke forvaltningsmyndighetene ansvar og roller når det gjelder kan - oppgavene. Disse oppgavene bør utføres med utgangspunkt i en bestillingsdialog mellom forvaltningsmyndigheter og oppsyn. Det er mange forvaltningsmyndigheter med langt flere oppsynsbehov enn SNO kan gjennomføre. Faggruppen har fått tydelige tilbakemeldinger om at bestilling av kan-oppgavene er komplekst og ressurskrevende. I praksis er det vanskelig for både myndighet og oppsyn å prioritere oppgaver gjennom bestillingsdialoger. Oppsyn gjennom tjenestekjøp fra andre oppsynsordninger på statsgrunn bidrar til at bestillingsdialogen blir ytterligere kompleks. Faggruppen mener derfor at det er behov for en forenkling av oppsynsvirksomheten, tydeliggjøring av roller og koordinering av ønskede oppsynsoppgaver.

Faggruppen foreslår at følgende tiltak vurderes nærmere:

- Det bør utvikles en tydeligere rollefordeling mellom SNO og forvaltningsmyndighetene ved at forvaltningsmyndighetene får tydeligere ansvar og mer myndighet til å prioritere kan-oppgavene.
- Fylkesmannen har ansvaret for koordinering av bestillinger fra samtlige forvaltningsmyndigheter. SNO utfører kan-oppgaver etter bestilling fra fylkesmannen.
- SNO bør ha ansvar for oppsyn og kontroll i utmarksområder, blant annet med sikte på å forebygge miljøkriminalitet (skal-oppgaver).
- SNO bør ha en sterkere regional organisering, og dette leddet bør være part i bestillingsdialogen med fylkesmennene. Det bør utredes nærmere om mulige løsninger på regional nivå.
- De offentligrettslige oppsynsoppgavene som ligger under Fjelltjenesten, bør overføres til SNO, jf. sammenslåingen av Fjelltjenesten i Finnmark og SNO.
- I forbindelse med en foreslått gjennomgang av fjelloven i pkt 6.8 bør de offentligrettslige oppsynsoppgavene som Fjelloppsynet utfører i medhold av fjelloven, vurderes lagt til SNO.

Faggruppen mener at tiltakene vil bidra til en vesentlig forenkling av organiseringen av naturoppsynet, at forvaltningsmyndighetens ansvar klargjøres og at bestillingsdialogen forenkles. For brukerne blir det kun ett oppsyn å forholde seg til. Forslagene kan få negative konsekvenser for fjellstyrenes driftsgrunnlag. Det må derfor gjøres en utredning av disse konsekvensene som del av et framtidig beslutningsgrunnlag.

6.8 Statsallmenninger

Faggruppen konstaterer at vi har et komplekst forvaltningssystem i statsallmenningene. Statskog er grunneier på vegne av staten, mens fjellstyrene forvalter viktige private bruksrettigheter og allmenne rettigheter. Både Statskog og fjellstyrene utøver oppgaver av privatrettslig og offentligrettslig karakter.

Faggruppen skal foreslå tiltak med sikte på forenkling for brukerne og overføring av flere oppgaver i utmarka til kommunene. Dette er utgangspunktet for å vurdere om offentligrettslige myndighetsoppgaver (ikke oppsyn) i statsallmenningene som i dag er tillagt Statskog og fjellstyrene, kan overføres til kommunene.

De privatrettslige bruksrettighetene i allmenningene ligger fast og vil ikke berøres av faggruppens forslag.

Faggruppen anbefaler at det settes i gang et særskilt lovarbeid for å revidere forvaltningen av statsallmenninger. Dette arbeidet bør ta sikte på å avklare ansvars- og oppgavefordelingen mellom forvaltning etter fjellov og allmenningslov, og kommunal utmarksforvaltning etter gjeldende lovverk. Faggruppen vil trekke frem noen punkter som bør vurderes:

- Statskogs offentligrettslige myndighetsoppgaver etter fjelloven.
- Fjellstyrenes offentligrettslige forvaltningsoppgaver etter fjelloven.
- Fjellstyrenes offentligrettslige oppsynsoppgaver etter fjelloven.
- Det bør foretas en gjennomgang av ansvarsfordelingen mellom Statskog og fjellstyrene (disponering av grunn og forvaltning av bruksrettigheter).
- Allmennhetenes tilgang til jakt og fiske i statsallmenning, spesielt når det gjelder villreinjakt og småviltjakt med hund.

6.9 Kunnskap om naturressurser

I faggruppens møter med interesseorganisasjoner og andre brukere er det påpekt mangel på kunnskap om naturtilstanden som en vesentlig årsak til konflikter i utmarksforvaltningen. Særlig miljøorganisasjonene og landbruksorganisasjonene har påpekt dette. I de senere år har kravet til kunnskapsbasert forvaltning fått sterk forankring i lovverket. Til tross for dette fremstår mangel på kunnskap fortsatt som en viktig årsak til konflikter i utmarksforvaltningen.

Miljødirektoratet har siden 2003 hatt ansvaret for et nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold. Riksrevisjonen har i en undersøkelse fra 2006 uttalt at, med unntak av Artsdatabanken, er dette programmet ikke gjennomført som forutsatt.²⁴ Miljø- og landbruksorganisasjonene har fremholdt at dette arbeidet må styrkes vesentlig dersom slik kunnskap skal kunne inngå som relevant informasjon i myndighetenes beslutningsgrunnlag.

Faggruppen foreslår:

- En nasjonal kartlegging av naturverdier og naturmangfoldet i Norge bør fullføres. Dette vil kunne bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av utmarka. I tillegg vil en større grad av felles kunnskapsforståelse virke konfliktdempende.

6.10 Uskiftet bo og fragmenterte eierforhold

Faggruppen har mottatt synspunkter fra både forvaltningen og brukerorganisasjoner om at uklare eierforhold bidrar til ineffektiv utmarksforvaltning. Problemet er spesielt aktuelt i Nord-Norge. Mange eiendommer eies av flere i fellesskap etter uoppgjorte dødsbo. Det kan være opptil 40–50 eiere av en enkelt eiendom. Kommuner og andre myndigheter opplever det som svært krevende å finne frem til rette eier når det skal varsles om planer eller tiltak i utmark. Pålegg om skjøtsel er også krevende ved fragmenterte eierforhold. Uklare eierforhold er en utfordring også for private aktører når disse planlegger bruk som krever tillatelse fra grunneier, for eksempel jakt og fiske.

Faggruppen er enig i at uklare eierforhold begrenser mulighetene for en forenkling av utmarksforvaltningen. Det er uheldig at offentlige myndigheter er nødt til å bruke store

²⁴ Riksrevisjonen Dok. nr. 3:12 (2005-2006): Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med kartlegging og overvåking av biologisk mangfold og forvaltning av verneområder.

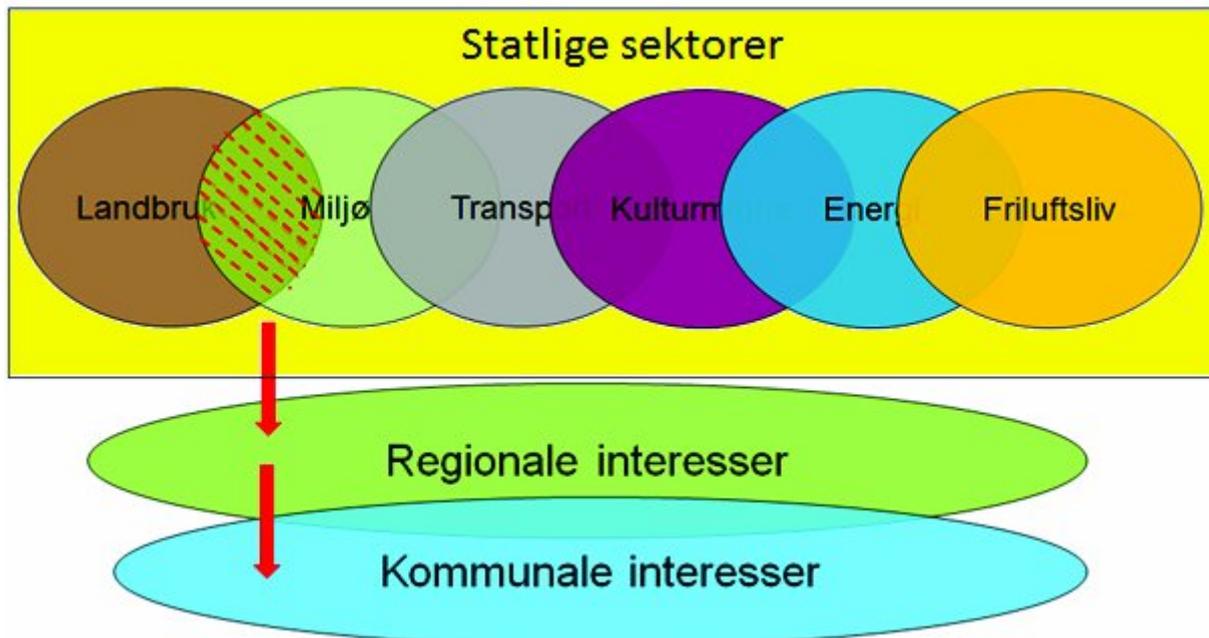
ressurser på å finne frem til rettmessig eier ved tiltak i utmarka. I mange tilfeller kan små tiltak kreve uforholdsmessige mye tidsbruk. Faggruppen har ikke hatt mulighet til å gå dypere inn i denne problemstillingen, men anbefaler at det arbeides videre med spørsmålet om opprydding i eierforholdene i utmarka. For eiendommer med mange eiere kan en mulig løsning være å innføre en ordning hvor det oppnevnes én person pr eiendom som representerer samtlige eiere. Gruppen kjenner til at en tilsvarende ordning har fungert bra i Sverige. For å tilrettelegge for oppfølging av slike eiendommer, kan det være aktuelt å innføre en tidsfrist for skifte av dødsbo.

6.11 Mer tydelig og samordnet nasjonal politikk i utmark

Mange tilbakemeldinger viser til at den nasjonale politikken i utmarka er sektorbasert, og at ulike organer har overlappende oppgaver (jf kap 4). De ulike politikkområdene har uklare eller lite forenlige mål. Offentlige myndigheter på lokalt og regionalt nivå opplever at nasjonale myndigheter ikke tar stilling til hvilke verdier og hensyn som skal prioriteres i utmarka.

Tilbakemeldingene tilsier at manglende avklaring på nasjonalt nivå fører til at konflikter skyves nedover i forvaltningssystemet. Se figur 2. Dette gjør det vanskelig å forvalte utmarksområdene på en effektiv og demokratisk måte i kommunene. Når løsningen ligger utenfor kommunens myndighet, kan det oppstå omkamper og grunnlag for innsigelser. Dermed blir ikke konflikter alltid løst av kommunene.

Figur 3: Uavklarte prioriteringer og konflikter på nasjonalt nivå (skravert) skyves ned til regionalt og kommunalt nivå for avklaring.

Faggruppen mener at det bør utformes en tydeligere politisk strategi for den nasjonale utmarkspolitikken. Formålet med en slik strategi bør være å samordne den nasjonale politikken bedre i utmarka. Da blir politikken enklere å håndheve for regionale og lokale myndigheter og mer forutsigbar for brukerne. Dette kan bidra til færre konflikter og klarere rammer for samarbeid og interesseavveining.

Faggruppen mener at:

- Regjeringen bør utforme en mer tydelig nasjonal utmarkspolitik. Dette må gjenspeiles i lovgivningen som omhandler utmark.
- Ansvar for dette bør ligge hos KMD som har ansvar for kommunene.
- Faggruppen anbefaler at den kommende versjonen av «De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging» blir mer presis med hensyn til kommunenes prioriteringer i utmarksforvaltningen.

6.12 Det bør oppnevnes et lovutvalg for utmark

Etter faggruppens oppfatning er det behov for en mer grunnleggende gjennomgang av utmarkslovgivningen. Avsnitt 2.5 viser at utmarksforvaltningen er underlagt et komplekst lovregime med et stort antall sektorlover. Disse lovene er blitt forberedt av de respektive fagdepartementer med sikte på å ivareta deres spesifikke formål og ambisjoner. Det betyr at lovene ikke alltid er blitt sett i sammenheng med andre tilgrensende lover. Resultatet er at lovverket bidrar til det fragmenterte systemet av oppgaver, ansvar og myndighet som rapporten har behandlet i tidligere avsnitt.

Faggruppen mener at denne tilstanden ikke bør vedvare. Gruppen foreslår:

- Det bør oppnevnes et utvalg som får i oppdrag å foreta en samlet gjennomgang av offentligrettslige lover og forskrifter innen utmarksforvaltningen. Formålet med en slik gjennomgang er at det legges et lovmessig grunnlag for en langt mer samordnet og effektiv forvaltning av utmarka.

Utvalget bør ha som mandat å gjennomgå lovgivningen innen utmark med tanke på en større lovrevisjon. Det bør vurderes om det vil være tilstrekkelig med en bedre harmonisering og samordning av lover og rettsregler, uten at det foretas større og mer inngripende endringer i lovgivningen. Utvalget bør alternativt vurdere om det vil være hensiktsmessig å ha en særskilt lov for forvaltning av utmarksareal og -ressurser. Slike lover finnes i andre land som Sverige og New Zealand. Utvalget bør uansett foreta en særskilt gjennomgang av forholdet mellom plan- og bygningsloven og de forskjellige sektorlovene i utmarksforvaltningen. Siktemålet bør være å foreslå lovendringer som bidrar til bedre harmonisering og forenkling for både forvaltningen og brukerne.

6.13 Tiltak– en oppsummering

Nedenfor følger en oversikt over alle foreslåtte tiltak, kategorisert etter om det er behov for lovendring eller ikke og hvilket departement som er ansvarlig.

Tiltak	Uten lovendring	Med lovendring	Ansvarlig
6.1 Flere oppgaver til kommunene			
Ansvar for verneområder i kommunene.	X		KMD/KLD
Delegasjonsreglement/revisjon forskrift		X	KLD
Mer hensyn til naturbasert næringsutvikling	X		KMD/LMD
Fiske- og viltoppgaver til kommunen	X		KLD

Avklare randsoner	X		KMD/KLD
6.2 Førstelinjeansvar for kommunene			
Mottak, videreformidling tilbakemelding på søknader	X		KMD
Mottak, videreformidling tilbakemelding på klager	X		KMD
Veiledning til brukerne	X		KMD
6.3 Kapasitet og kompetanse i kommunene			
Systematisk opplæringstilbud	X		KMD/KLD
Veileder utmarksforvaltning	X		KMD
6.4 Utmarksstyrer			
Etablere utmarksstyrer	X		KLD
Styrene bør ha en strategisk rolle/delegasjon	X	X	KLD
Utarbeide ny forvaltningsplan	X		KLD
Fokus på alle forvaltningsoppgaver	X		KLD
Styrets og sekretariatets oppgaver	X		KLD
6.5 IKT-løsninger for utmarksforvaltning			
Etableres et elektronisk søknadssystem	X		KMD
Etableres en nasjonal portal	X		KMD
6.6 Rapportering og dokumentasjon			
Utvikle utmarksforvaltning i KOSTRA	X		KMD
6.7 Naturoppsyn			
Forvaltningsmyndighetene tydeligere rolle	X		KLD
Fylkesmannen samordner og bestiller oppsyn	X		KLD
SNO regionale enheter til fylkesmannen	X		KLD
Fjelltjenesten til SNO	X		KLD/LMD
Utrede Fjelloppsynet til SNO	X	X	KLD/LMD
6.8 Statsallmenninger			
Lovarbeid forvaltning statsallmenning		X	LMD
6.9 Kunnskap om naturressurser			
Samordne databaser og fullføre kartlegging	X		KLD
6.10 Uskiftet bo og fragmenterte eierforhold			
Tiltak for å definere rettmessige eiere		X	JD
6.11 Nasjonal utmarkspolitik			
Samordnet nasjonal politikk		X	KMD
Veileder	X		KMD
6.12 Lovutvalg utmarksforvaltning			
	X		KMD

VEDLEGG 1: ORGANISASJONER, FORVALTNINGSENHETER OG INTERESSEGRUPPER MED INNSPILL TIL FAGGRUPPEN.

Organisasjonene og interessegruppene nedenfor har enten vært invitert til dialogmøter med faggruppen, selv tatt initiativ til møter eller kommet med skriftlige innspill.

Bodø kommune
Bodø og omegn Turistforening
Den norske Turistforening
Den norske økoturismeforening
Dovrefjell nasjonalparkstyre
Finndalen Fjellstyre
FNF Nordland
Forum for natur og friluftsliv i Nordland
Friluftslivets fellesorganisasjon
Friluftsrådernes Landsforbund
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannskollegiet
Grane næringsutvikling
Hedmark fylkeskommune
Jotunheimen nasjonalparkstyre
KS
Langsua nasjonalparkstyre
Lesja Bondelag
Lom Tamreinlag
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møysalen Nasjonalparkstyre
Nasjonalparkriket Reiseliv
Natur Opplevingar AS
Naturvernforbundet
Naturvernforbundet, Nordland
NHO Reiseliv
Nord-Fron kommune
Nordland Bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland reindriftssamers fylkeslag
Nordland utmarkslag
Nordlandsforskning
Norges Bonde- og småbrukarlag
Norges Bondelag
Norges Jeger- og fiskerforbund
Norges skogeierforbund
Norsk Fjellstyresamband
Norsk friluftsliv
Norsk jeger- og fiskeforbund, Nordland
Norske reindriftssamers Landsforbund
Norskog
NRL, Nordland

Oppland Bondelag
Oppland fylkeskommune
Ordfører- og rådmannsutvalget i Valdres
Rondane nasjonalparkstyre
Samarbeidsrådet for biologisk mangfold (SABIMA)
Sametinget
Sel Bonde- og småbrukarlag
Sel Fjellstyre
Sel og Vågå Bondelag
Sjåk kommune
Statens Naturoppsyn (SNO)
Statskog
Statskog, Salten
Styringsgruppa for kommunemodernisering i Valdres
Utmarkskommunenes sammenslutning
Vestnorsk filmkommisjon
Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten
Vågå Tamrein
Vågå Tamreinlag
World Wildlife Fund (WWF)

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/413-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.01.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	6/2015	26.02.2015

6/2015 Godkjenning av prosjektplan for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.

Forvalters tilrådning

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre godkjenner prosjektplan for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.

Begrunnelse

Ihht. retningslinjer for utarbeidelse av forvaltningsplan for verneområder skal det utarbeides en prosjektplan som beskriver aktiviteter med framdriftsplan og budsjett. Dette for å sikre en god prosess på forvaltningsplanarbeidet.

Saksopplysninger

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.

Saksopplysninger

I verneforskriftens § 4 står følgende

*«Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet. Det **skal utarbeides en forvaltningsplan** med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.»*

Miljødirektoratet har utarbeidet retningslinjer for hvordan forvaltningsplanarbeidet bør gjennomføres for at planprosessen skal bli god med involvering/medvirkning.

Nasjonalparkforvalter har laget utkast til prosjektplan ihht. retningslinjer som nå framlegges nasjonalparkstyret for godkjenning.

I prosjektplanen er det lagt inn en realistisk framdriftsplan som tar høyde for de aktiviteter som må gjennomføres i planprosessen. Prosjektplanen forelegges nå styrebehandling for godkjenning.

Vedlegg:

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.
- Miljødirektoratets retningslinjer for utarbeidelse av forvaltningsplaner

Prosjektplan

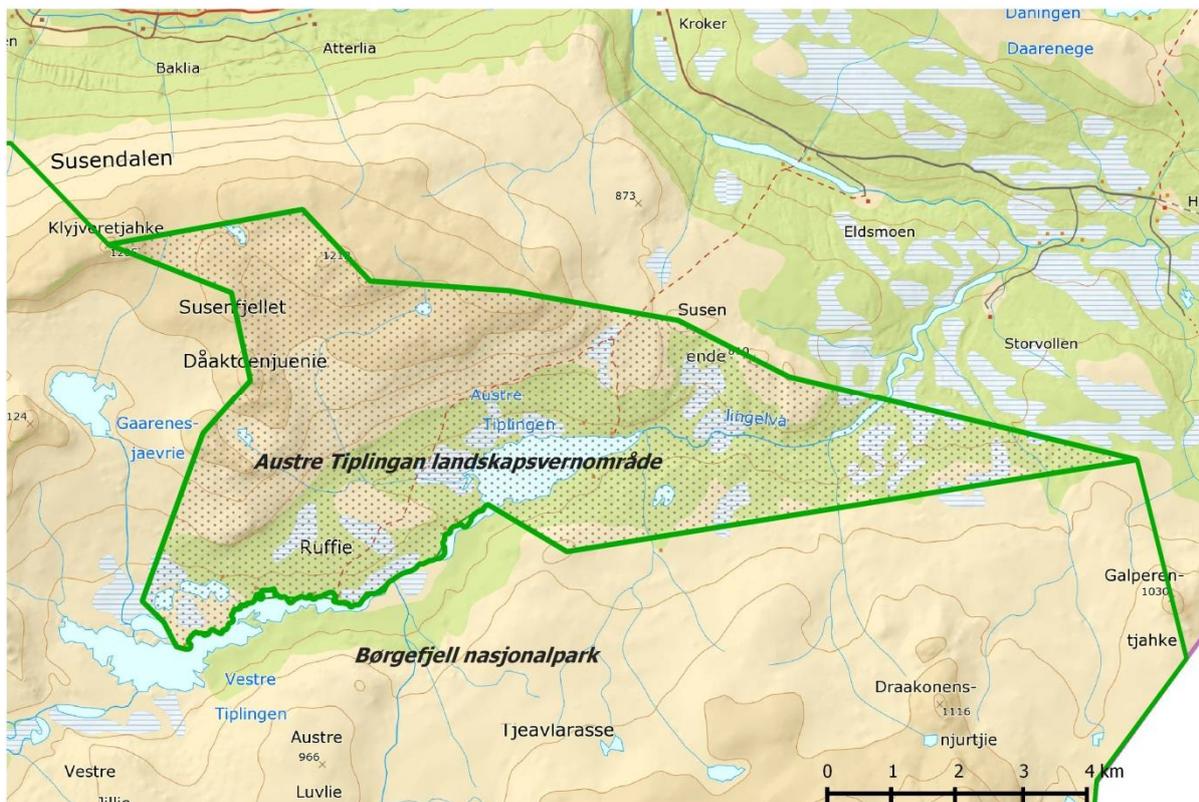
**LANDSKAPS-
VERNOMRÅDE**

Utarbeidelse forvaltningsplan for av
Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell
landskapsvernomsråde

1. Bakgrunn

Regjeringen la 26. juni 1992 frem Stortingsmelding nr. 62 (1991-92), Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge. I meldingen innstilte Miljøverndepartementet på at det skulle arbeides videre med Børgefjellsaken med tanke på en utvidelse av nasjonalparken både i Nordland og Nord-Trøndelag. Arbeidet med verneplanarbeidet for utvidelsen av eksisterende nasjonalpark ble påbegynt i 1994 med innledende orienteringsmøte. Melding om oppstart av planarbeidet ble gitt med skriftlig underretning datert 18.06.96 og verneforslaget ble sendt ut på høring i august 2002.

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde ble opprettet ved kongelig resolusjon av 29.08.2003, dette samtidig med utvidelsen av Børgefjell nasjonalpark. For Børgefjell nasjonalpark er det utarbeidet forvaltningsplan som ble godkjent april 2009. For Austre Tiplingan landskapsvernområde er det ikke forvaltningsplan, dette er da et arbeid som igangsettes ved dette dokument.

Figur 1. Kart over Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde med grenser for verneområdet

Landskapsvernområdet er på 44 km² og ligger i Susendalen i Hattfjelldal kommune, Nordland fylke. I sør og vest grenser landskapsvernområde til Børgefjell nasjonalpark. Statskog SF er grunneier. Det er 9 hytter i verneområdet.

Formålet med opprettelsen av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med det biologiske mangfold, de kulturminner og kulturlandskap som finnes der. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Børgefjell/Byrkije nasjonalpark bidra til å sikre et av landets største villmarkspregede naturområder.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget i landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Forvaltningsansvaret for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde ble i 2013 overført Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre. Hattfjeldal kommune var forvaltningsmyndighet for området før opprettelsen av nasjonalparkstyret med tilhørende overføring av myndighet.

2. Om forvaltningsplanen

En forvaltningsplan skal være et praktisk hjelpemiddel i den daglige forvaltninga, og skal fungere som et oppslagsverk både for publikum og forvaltningen. Den overordna målsettingen med forvaltningsplanen er å ta vare på verneverdiene, både gjennom å beskytte dem mot uønskede inngrep, og gjennom å legge til rette for aktivitet som fremmer verneverdiene.

Et annet formål med forvaltningsplanen er å gi rammene for enhetlig og forutsigbar forvaltning av området. Gjennom å utarbeide klare regler for forvaltningspraksis og saksbehandling, håper en å bidra til å dempe konflikter og å sikre at en unngår tilfeldige avgjørelser som kan skade verneverdiene.

Forvaltningsplanen kan ikke gå utover rammene som er gitt i verneforskriften og naturmangfoldloven. Retningslinjene i planen kan ikke være strengere eller lempeligere enn det som er hjemlet i verneforskriften. Forvaltningsplanen skal derimot gi retningslinjer for hvordan verneforskriften skal tolkes, og brukes, i en konkret forvaltningspraksis.

Forvaltningsplanen er et rådgivende dokument, og er ikke juridisk bindende bortsett fra der verneforskrifta viser direkte til forvaltningsplanen. Likevel vil både foreslåtte tiltak og konkrete avveininger i forvaltningsplanen kunne ha direkte følger for grunneier og rettighetshavere. I slike tilfeller kan en klage på godkjennelsesvedtaket av planen etter forvaltningsloven.

Arbeidet med forvaltningsplanen åpner ikke for en ny vurdering av verneforskriften eller grensedragningen.

Forvaltningsplanen skal:

- Beskrive tilstanden for naturmiljøet (dyre- og planteliv, geologi, landskap), kulturminner og kulturmiljø
- Beskrive status og behov for brukerinteressene (reindrift, landbruk, friluftsliv, reiseliv og andre)
- Definere overordnede forvaltningsmål (hvilke verdier er viktige å bevare i landskapsvernområdet) og konkrete bevaringsmål (for eksempel målsettinger for utvalgte dyre- eller plantearter)
- Konkretisere nødvendige og/eller ønskede tiltak i landskapsvernområdet (tiltaksplan)
- Presisere og utdype verneforskriften
- Gi en oversikt over oppgaver med ansvarsfordeling og myndighet.
- Legge til rette for gode rutiner i saksbehandling etter verneforskriften

Forvaltningsplanen vil bli utformet etter mal fra Miljødirektoratet og vil ha omtrent følgende oppsett:

1. Innledning:
Bakgrunn for vernet og formål med planen, gjennomgang av forvaltningsordning, verneform og eiendomsforhold.
2. Naturmangfoldsloven
Kort beskrivelse av naturmangfoldslovens bestemmelser som påvirker forvaltningen.
3. Historikk
Beskrivelse av verneprosess, historisk bruk av verneområdet og dagens bruk av verneområdet
4. Verneverdier og status:
Områdebeskrivelse med fokus på verneverdier, sårbarhet og utfordringer knyttet til verneformålet. Kapitlet skal også ha med konkrete bevaringsmål for aktuelle områder
5. Forvaltning av verneområdet.
Forvaltningsmål, bevaringsmål, planlagte tiltak og skjøtsel og retningslinjer for brukerinteresser
6. Saksbehandling
Saksbehandling og vedtaksprosesser, søknadsprosesser og søknadsskjema, rapporteringsrutiner, klagerett og klagerutiner
7. Andre forvaltningsoppgaver.
Planer for oppsyn, informasjon, tilrettelegging, overvåking/kartlegging og skjøtsel
8. Vedlegg
Verneforskrift, temakart, bevaringsmål, tiltaksplan, skjøtelsesplan, tiltaksplan etc.

4. Organisering av arbeidet

Arbeidet med planen vil organiseres som et prosjekt. Nasjonalparkstyret vil være styringsgruppe for prosjektet. Styret vil ha det overordna og formelle ansvaret for både planprosessen og plandokumentet.

Rådgivende utvalg vil bli invitert med på arbeidet. Det vil også arrangeres et offentlig oppstartsmøte der planprosessen vil bli presentert og alle interesserte får mulighet til å komme med innspill til arbeidet. I tillegg vil det bli holdt møter med grunneier/rettighetshavere, kommune, sektormyndigheter, reindriftsaktører og andre berørte eller interesserte.

Nasjonalparkforvalter vil stå for det praktiske skrivearbeidet, samt organisering og gjennomføring av møter.

Den overordnede målsettingen med prosessen er å sikre en god dialog med god flyt av informasjon til alle involverte parter. All relevant informasjon om forvaltningsplanarbeidet vil bli publisert på www.nasjonalparkstyre.no/Borgefjell/. I tillegg vil informasjon bli publisert på Hattfjelldal kommunes hjemmesider og annonsert i lokalavis.

Oppstartsmelding vil bli sendt ut til grunneier, kommunen, reindriftsutøvere, offentlige myndigheter, bedrifter, lag og organisasjoner som har interesser i området. Interesserte kan også følge planprosessen ved å gå inn på verneområdestyret sine nettsider der det fortløpende vil bli lagt ut saksdokumenter og annen informasjon.

Verneområdestyret regner med å ha første utkast til forvaltningsplan ferdig vinter 2015/2016.

5. Fremdriftsplan

Aktivitet	Ansvarlig	Måned	År
Vedtatt prosjektplan	Styret	Februar	2015
Oppstartsmelding – sendes ut til alle berørte parter	Styret	Mars	2015
Oppstartsmøte med kommune, råd, utvalg, organisasjoner i Hattfjelldal	Styreleder/ forvalter	Mars/april	2015
Høringsfrist oppstartsmelding	Forvalter	Mai	2015
Planarbeid, befaringer og kartlegging/dokumentering	Forvalter	Mai – oktober	2015
Faglig gjennomgang av planutkast	Miljødirektoratet	November – desember	2015
Tilpasninger etter faglig gjennomgang	Forvalter	Januar	2016
Planutkast (for høring)	Styret	Februar	2016
Presentasjon av planutkast kommune, rådgivende utvalg, lag og foreninger etc.	Styreleder/ forvalter	Februar	2016
Høringsfrist		April	2016
Merknadsbehandling	Forvalter	Mai	2016
Konsultasjon med Sametinget	Styreleder/ forvalter	Mai – juni	2016
Vedtak forvaltningsplan	Styret	Oktober	2016
Godkjenning forvaltningsplan	Miljødirektoratet	November – desember	2016
Publisering av forvaltningsplan	Forvalter	Desember	2016

6. Økonomi

	Beløp
Utgifter	
Møteutgifter (bеспisning, leie lokaler mv)	15 000
Reise/opphold	30 000
Annonsering	15 000
Møtegodtgjørelse politisk representanter	20 000
Befaring/kartlegging sommer 2015	20 000
Sum utgifter	100 000
Finansiering	
Bestillingsdialog 2015 kap/post 1420.21 (omsøkt)	50 000
Bestillingsdialog 2016	50 000
Sum finansiering	100 000

Du er her: [Miljødirektoratet - Forside](#) / [Tema](#) / [For offentlig sektor](#) / [Opprettelse og forvaltning av verneområder](#) / [Forvaltningsplan](#) / [Utarbeidelse av forvaltningsplan](#)

Issolleie. Foto: Bård Bredesen, naturarkivet.no

Utarbeidelse av forvaltningsplan

Arbeidet med forvaltningsplaner krever involvering og god dialog med ulike brukergrupper og andre relevante myndigheter. Det er spesielt viktig å involvere grunneiere, rettighetshavere og andre som kan bli direkte berørt av spesifikke retningslinjer i forvaltningsplanen.

01.11.2013 | Endret 06.11.2013

Gjennom prosessen med å utarbeide forvaltningsplanen skal det avklares og tas stilling til hvordan ulike verne- og brukerinteresser skal avveies i forhold til formålet med vernet. Slik vil forvaltningsplaner også bidra til en mer forutsigbar forvaltning av verneområdene, og til at konflikter dempes.

Faser i forvaltningsplanarbeid

Det totale arbeidet med å utarbeide forvaltningsplan, kan deles inn i fire faser. Prosessen vil være lik ved revisjon av forvaltningsplaner.

Fase I - prosjektplan

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en prosjektplan som skal bidra å sikre fremdrift i arbeidet med forvaltningsplanen.

Innhold i prosjektplan

Innledningsvis bør prosjektplanen kort omtale bakgrunnen for forvaltningsplanarbeidet, hva formålet med forvaltningsplanen er (prosjekt mål), samt definere hvem som er målgruppen for forvaltningsplanen. Videre skal prosjektplanen vise hvordan arbeidet med forvaltningsplanen skal organiseres. Hvilke

Relaterte lenker

 [Mal for forvaltningsplaner for landskapsvernområder og nasjonalparker.pdf](#)

referansegrupper/rådgivende utvalg som skal opprettes, og hvilken rolle de skal ha i forvaltningsplanprosessen bør bl.a. omtales.

Kritiske suksessfaktorer i forvaltningsplanarbeidet bør gjennomgås. Hvilke faktorer er avgjørende for at prosessen blir god (f.eks. tilgang på ressurser, god kommunikasjonsflyt mv.). Er det behov for supplerende kartlegginger innenfor spesifikke tema så bør dette synliggjøres i prosjektplanen.

Prosjektplanen skal inneholde en fremdrifts-/milepælsplan for forvaltningsplanarbeidet, som viser møtefrekvens, informasjonsflyt mv. Prosjektplanen skal også inneholde et budsjett som viser estimerte kostnader, gjerne fordelt på de ulike fasene i forvaltningsplanarbeidet.

Fase II – melding om oppstart

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide melding om oppstart med utgangspunkt i prosjektplanen. Det vil som en oppfølging av oppstartsmeldingen være aktuelt å arrangere møter med berørte kommuner, regionale instanser, grunneiere/rettighetshavere og brukergrupper.

For områder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer anbefaler Miljødirektoratet at arbeidet med forvaltningsplanen organiseres som et prosjekt med ei referansegruppe eller et rådgivende utvalg. Det er viktig å involvere grunneiere/rettighetshavere, lokal brukergrupper, miljøvernorganisasjoner, regionale myndigheter mv.

I samiske områder skal samiske interesser involveres i forvaltningsplanarbeidet, jf. konsultasjonsavtale av 2005 samt avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet av 2007.

For områder vernet som naturreservat må det vurderes om det er behov for å etablere referansegruppe eller et rådgivende utvalg. Omfanget av forvaltningsplanarbeidet for naturreservater vil variere, for noen områder vil forvaltningsplanen kun være en kort plan med hovedfokus på skjøtsel. I mange områder vil det være nok å involvere direkte berørte grunneiere/rettighetshavere, brukere av området og kommune i forvaltningsplanarbeidet.

Innhold i melding om oppstart

Melding om oppstart skal bygge på prosjektplanen som forvaltningsmyndigheten har utarbeidet.

- Bakgrunn for forvaltningsplanarbeidet
- Formålet med forvaltningsplanen
- Det bør presiseres at arbeidet med forvaltningsplanen ikke åpner for ny vurdering av verneforskrift og grensedragning
- Organisering av arbeidet (aktuelle aktører, informasjonsflyt underveis mv.).

- Fremdriftsplan – viktig å synliggjøre når publikum kan komme med innspill
- Oversiktskart over verneområdet

Oppstartsmeldingen skal sendes til kommune, fylkeskommune, grunneiere og andre rettighetshavere, samt aktuelle brukergrupper. Miljødirektoratet skal ha kopi av oppstartsmeldingen.

Oppstartsmeldingen skal være tilgjengelig på forvaltningsmyndigheten sin nettside.

Fase III - prosess

Fra Miljødirektoratet sin side det ønskelig med jevnlig dialog med forvaltningsmyndigheten underveis i forvaltningsplanarbeidet. På den måten vil en tidlig i prosessen kunne gi veiledning om innhold, struktur og utarbeiding av retningslinjer.

For naturreservat kan utkast til forvaltningsplan utarbeides av eksterne konsulentfirmaer, dersom forvaltningsmyndigheten (kommune/fylkesmann) finner dette hensiktsmessig. Forvaltningsmyndigheten må gjennomgå planen og sørge for at eventuelle retningslinjer er i tråd med verneforskrift og gjeldende forvaltningspraksis.

Forvaltningsplaner for områder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer skal ikke utarbeides av eksterne konsulenter. Det er forvaltningsmyndigheten sin sekretær som skal gjennomføre den praktiske delen av forvaltningsplanarbeidet, men det er nasjonalpark-/verneområdestyret som er prosjekteier. Forvaltningsmyndigheten skal samarbeide med faglig rådgivende utvalg, samt administrativt kontaktutvalg i forvaltningsplanprosessen.

Miljødirektoratet skal ha følgende forvaltningsplaner til **faglig gjennomgang før høring:**

- forvaltningsplaner for nasjonalparker og landskapsvernområder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer
- forvaltningsplaner for verneområder med Ramsar-status

Forvaltningsmyndigheten har ansvar for at planen sendes ut på høring. Høringsfrist skal fremgå av oversendingsbrevet.

Forvaltningsplanutkast sendes på høring til kommune, fylkeskommune, grunneiere og andre rettighetshavere, aktuelle brukergrupper, samt andre aktuelle etater.

Kunngjøring om at forslag til forvaltningsplan er lagt ut til offentlig ettersyn skal publiseres i avis(er) som er alminnelig lest på stedet og på internett. Kunngjøringen skal opplyse om hvor interesserte kan få tilgang til dokumentet og høringsfrist.

Etter høring skal forvaltningsmyndigheten vurdere alle innspill og eventuelt justere forvaltningsplanen. Foreslåtte endringer skal diskuteres med etablert arbeidsgruppe/rådgivende utvalg, og i områder med samiske interesser skal forvaltningsmyndigheten gjennomføre konsultasjoner med Sametinget med målsetting om å oppnå enighet.

Fase IV – godkjenning

En oppsummering av alle høringsuttalelser skal følge forvaltningsplanen når denne sendes over til Miljødirektoratet for godkjenning. Endringer skal synliggjøres i forvaltningsplanen eller i brev som følger forvaltningsplanen. Det bør fremgå hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert innspill som har kommet inn i høringsprosessen.

Følgende forvaltningsplaner skal sendes til Miljødirektoratet for **godkjenning:**

- forvaltningsplaner for nasjonalparker og landskapsvernområder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer
- forvaltningsplaner for verneområder med Ramsar-status

Dersom forvaltningsmyndigheten for et naturreservat er delegert til en kommune, så skal fylkesmannen godkjenne forvaltningsplanen. For øvrige naturreservater kan fylkesmannen selv godkjenne forvaltningsplanen.

Før godkjenning av planen skal Miljødirektoratet, eventuelt forvaltningsmyndigheten, konsultere med Sametinget.

Når forvaltningsplanen er godkjent av Miljødirektoratet skal forvaltningsmyndigheten ferdigstille planen og sørge for at den blir publisert i Naturbase, samt på forvaltningsmyndigheten sin nettside. Forvaltningsmyndigheten skal også orientere aktuelle grunneiere/rettighetshavere, andre brukergrupper og forvaltningsorgan om at planen er godkjent.

Forvaltningsplanen skal sendes i elektroniske utgave (pdf-format) til Miljødirektoratet når denne er ferdigstilt. Fastsatte bevaringsmål skal legges inn i Miljødirektoratets fagsystem for verneområder.

Revisjon av forvaltningsplaner

Forvaltningsmyndigheten er ansvarlig for å gjennomføre revisjon av forvaltningsplaner. Planperioden skal fastsettes i forvaltningsplanen. Planperioden bør ikke være på mer enn 10 år. Ved behov kan planen revideres før planperioden utløper. Dersom det ikke er fastsatt bevaringsmål i gjeldende forvaltningsplan blir dette en viktig del av revisjonsarbeidet.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2014/295-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 01.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	7/2015	26.02.2015

7/2015. Rapport - gjennomførte tiltak bestillingsdialog 2014

Forvalters tilrådning

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre godkjenner rapport for gjennomførte tiltak 2014.

Begrunnelse

Saksopplysninger

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner.

Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt (fjellstyrene og fjelltjenesten). Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene.

I bestillingsdialogen for 2014 ble det totalt søkt om kr. 411.000 til ulike tiltak i nasjonalparken og landskapsvernområdet. I brev av 07.03.14 fra Miljødirektoratet ble det innvilget en total tiltakspott på kr. 330.000.

Ihht. delegert myndighet ble bestillingsdialogmøte 2 gjennomført 8. april 2014 på Trofors med de ulike tjenesteyterne som hadde meldt inn tiltak. Fra nasjonalparkstyret møtte styreleder og forvalter. Ved gjennomgang av tiltakslisten ble følgende tiltak prioritert for gjennomføring i 2014.

Pri	Tiltak navn	Område	Omsøkt	Kjøp
1	Bru over Storelva	BFNP	60 000	60 000
2	Bru over Tiplingen	ATL	70 000	70 000
4	Klopplegging av Jengelstia	BFNP	30 000	20 000
6	Overvåking av alpine dykkender	BFNP	25 000	10 000
7	Overvåking av alpine dykkender	ATL	15 000	10 000
8	Klopplegging langs Djupvassflyiin	BFNP	50 000	10 000
10	Oppgradering av bru over Simskarelva	BFNP	6 000	30 000
11	Oppgradering av bru over Rørskarelva	BFNP	6 000	
12	Oppgradering av bru over Biseggelva	BFNP	7 000	
13	Oppgradering av bru over Golverelva	BFNP	7 000	
	Sum		276 000	210 000
	Bevilget beløp			330 000
	Rest til disposisjon nasjonalparkstyret			120 000

Dette medførte at kr. 120.000 av gitte midler til tjenestekjøp i 2014 ikke ble disponert i bestillingsdialogmøte 2. Hensikten med dette var at det var ønskelig med et restbeløp som styret kunne disponere da det i 2014 ikke ble gitt en fri tiltakspott som tidligere år. Miljødirektoratet hadde i sin tildeling anmerket at det var mulig å omdisponere mindre beløp så lenge tiltakene var innenfor postformålet.

I møte den 28.05.2014 sak 2014/17 ble det fattet følgende vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende fordeling av restmidler bestillingsdialog 2014:

- 50.000 kr. til bokprosjektet ihht. sak NP-21/13 og inngått avtale med Lierne Nasjonalparksenter.

Styret delegerer til nasjonalparkforvalter å disponere resterende 70.000 kr. for tjenestekjøp i nasjonalparken/landskapsvernområdet. Fortrinnsvis til nødvendige tiltak etter stormene Hilde og Ivar og til reparasjoner til bruer som er ødelagt av isgang.

Nasjonalparkforvalter har administrativt disponert restmidlene til ulike tiltak slik det framgår av rapportering til Miljødirektoratet av 22.12.2014

Vedlegg:

-Rapport – Midler til tiltak i verneområder.

Rapport - Midler til tiltak i verneområder - post 1420.31 - 2014

Referansenummer 14RFFA45

Personalia

Foretaksnavn Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Navn Tore Tødås

Adresse

Postnr. 7898 Limingen

Land Norge

Telefon 41411110

Mobiltelefon 41411110

E-post tore.todas@fylkesmannen.no

Tiltak

Sum udisponert Kr 0

Oversikt over alle tiltak						
Navn	Tiltakskategori	Verneområde	Øk. ansvarlig	Innvilget beløp	Status	Økonomisk forbruk
Bru over Storelva	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	60 000
Bru over Tiplingen	Tilrettelegging og informasjon	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	70 000
Klopplegging langs Orvasselva	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Igang satt – ikke slutført	48 600
Klopplegging av Jengelstia	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Igang satt – ikke slutført	20 000
Bru over Tverrelva	Tilrettelegging og informasjon	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	0
Overvåking av alpine dykkender	Kartlegging	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Løpende skjøtsel	10 000

Overvåking av alpine dykkender	Kartlegging	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)	Forvaltningsmyndighet		Løpende skjøtsel	10 000
Klopplegging langs Djuvassflyiin	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Igangsatt – ikke slutført	10 000
Rydding av Tiplingstia	Tilrettelegging og informasjon	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)	Forvaltningsmyndighet		Ikke igangsatt	0
Oppgradering av bru over Simskarelva	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Igangsatt – ikke slutført	7 000
Oppgradering av bru over Rørskarelva	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	7 000
Oppgradering av bru over Biseggelva	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	8 000
Oppgradering av bru over Golverelva	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	8 000
Pott 2014	Pott for gjennomføring av prioriterte tiltak		Forvaltningsmyndighet	330 000	Slutført	0
Rydding sti etter stormen Hilde	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	13 500
Oppgradering veg til Simskaret	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	2 900
Informasjonsbrosjyre om nasjonalparkstyret	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Slutført	5 000
Informasjonsbok om Børgefjell	Tilrettelegging og informasjon	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)	Forvaltningsmyndighet		Igangsatt – ikke slutført	50 000
				330 000		330 000

Bru over Storelva

Navn på tiltaket Bru over Storelva

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 60 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status **Slutført**

Økonomisk forbruk Kr 60 000

Kommentar

Brua ble tatt av flom vinter 13/14 og måtte bygges opp på nytt. Statskog tok ekstrakostnadene

Bru over Tiplingen

Navn på tiltaket Bru over Tiplingen

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 70 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status **Slutført**

Økonomisk forbruk Kr 70 000

Kommentar

Klopplegging langs Orvasselva

Navn på tiltaket Klopplegging langs Orvasselva

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 100 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk Kr 48 600

Kommentar

Sti er ryddet, materialer er innkjøpt for uttransport vinter 2015 med legging vår 2015

Klopplegging av Jengelstia

Navn på tiltaket Klopplegging av Jengelstia

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 30 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk Kr 20 000

Kommentar

Bru over Tverrelva

Navn på tiltaket Bru over Tverrelva
Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon
Verneområde Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 20 000
Behandlingsstatus
Innvilget beløp
Status Slutført
Økonomisk forbruk Kr 0
Kommentar
Statskog SF bekostet brua for egen regning

Overvåking av alpine dykkender

Navn på tiltaket Overvåking av alpine dykkender
Tiltakskategori Kartlegging
Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 25 000
Behandlingsstatus
Innvilget beløp
Status Løpende skjøtsel
Økonomisk forbruk Kr 10 000
Kommentar

Overvåking av alpine dykkender

Navn på tiltaket Overvåking av alpine dykkender
Tiltakskategori Kartlegging
Verneområde Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 15 000
Behandlingsstatus
Innvilget beløp
Status Løpende skjøtsel
Økonomisk forbruk Kr 10 000
Kommentar

Klopplegging langs Djupvassflyiin

Navn på tiltaket Klopplegging langs Djupvassflyiin
Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon
Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 50 000
Behandlingsstatus
Innvilget beløp

Status Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk Kr 10 000

Kommentar

Rydding av Tiplingstia

Navn på tiltaket Rydding av Tiplingstia

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde (VV00002194)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 15 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Ikke igangsatt

Økonomisk forbruk Kr 0

Kommentar

Oppgradering av bru over Simskarelva

Navn på tiltaket Oppgradering av bru over Simskarelva

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 6 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk Kr 7 000

Kommentar

Ble gjort reparasjonsarbeider i 2014. Bankett må skiftes ut pga. dårlig betong, utføres i 2015

Oppgradering av bru over Rørskarelva

Navn på tiltaket Oppgradering av bru over Rørskarelva

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 6 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Slutført

Økonomisk forbruk Kr 7 000

Kommentar

Oppgradering av bru over Biseggelva

Navn på tiltaket Oppgradering av bru over Biseggelva
Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon
Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 7 000
Behandlingsstatus
Innvilget beløp
Status Slutført
Økonomisk forbruk Kr 8 000
Kommentar

Oppgradering av bru over Golverelva

Navn på tiltaket Oppgradering av bru over Golverelva
Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon
Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 7 000
Behandlingsstatus
Innvilget beløp
Status Slutført
Økonomisk forbruk Kr 8 000
Kommentar

Pott 2014

Navn på tiltaket Pott 2014
Tiltakskategori Pott for gjennomføring av prioriterte tiltak
Verneområde
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 0
Behandlingsstatus OK
Innvilget beløp Kr 330 000
Status Slutført
Økonomisk forbruk Kr 0
Kommentar

Rydding sti etter stormen Hilde

Navn på tiltaket Rydding sti etter stormen Hilde
Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon
Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)
Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp Kr 13 500
Behandlingsstatus
Innvilget beløp
Status Slutført

Økonomisk forbruk Kr 13 500

Kommentar

Etter avtale med Namsskogan fjellstyre etter uværet "Hilde". Ca. 50 større vindfall ble rundet unna stien.

Oppgradering veg til Simskaret

Navn på tiltaket Oppgradering veg til Simskaret

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 2 900

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Slutført

Økonomisk forbruk Kr 2 900

Kommentar

Informasjonsbrosjyre om nasjonalparkstyret

Navn på tiltaket Informasjonsbrosjyre om nasjonalparkstyret

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 5 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Slutført

Økonomisk forbruk Kr 5 000

Kommentar

Informasjonsbok om Børgefjell

Navn på tiltaket Informasjonsbok om Børgefjell

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Verneområde Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (VV00000261)

Øk. ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp Kr 50 000

Behandlingsstatus

Innvilget beløp

Status Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk Kr 50 000

Kommentar

Mottaker

- Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2014/5192-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 13.01.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	8/2015	26.02.2015

8/2015. Klage på avslag på søknad om dispensasjon for oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i forvaltningslovens kapitel VI vedtar Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende:

1. Klagen fra Direktoratet for nødkommunikasjon på vedtak i sak NP-28/2014 tas ikke til følge.
2. Nasjonalparkstyret oversender saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Begrunnelse

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre kan ikke se at det i klagen fremkommer ny informasjon av vestlige karakter som endrer forutsetningen for tidligere vedtak. Nasjonalparkstyret har i den videre saksutredningen gjort rede for de vurderinger som er gjort ift. påstanden om bruk av feil faktum. Nasjonalparkstyret tar til orientering at klager presisere enkelte uklarheter ift. opprinnelig søknad. Nasjonalparkstyret konkluderer med at beslutningen ikke er fattet på grunnlag av feil faktum og at rettsanvendelsen er i tråd med rundskriv fra Det kongelige Miljøverndepartement av 14.11.2012.1

Nasjonalparkstyret begrunner avslaget med at tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt ved visuell forstyrrelse og økt motorisert ferdsel. Nasjonalparkstyret mener at basestasjoner må etableres utenfor verneområdet. Tiltaket er i strid med verneforskriften hvor landskapet er vernet mot tekniske inngrep, basestasjonen er i denne sammenheng definert som et større teknisk inngrep.

Nasjonalparkstyret mener derfor klagen må oversendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Saksopplysninger

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Bakgrunn

Byrkije Nasjonalparkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre av slo i møte den 22.10.2014, sak 28/2014 søknad fra Technogarden Engineering Resources AS om å etablere ny basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind. Søknaden var fremmet på oppdrag for Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK).

Direktoratet for nødkommunikasjon påklager avslaget i brev av 28.11.2014. Melding om vedtak ble sendt Technogarden as 31.10.2014. Pga. postgang og videresending fra Technogarden as til Direktoratet for nødkommunikasjon ble ikke DNK informert om avslaget før i uke 45. Nasjonalparkforvalter ble kontaktet av DNK på telefon 20. november der det ble klargjort at DNK ville påklage vedtaket. Pga. ovennevnte forhold ble det avtalt at fristen for klage var innen 28. november 2014.

Klage ble mottatt på mail 28.11.2014. Klagen var i utgangspunktet merket unntatt offentlighet men etter en klargjøringsrunde ble det klart at klagen ikke skulle unntas offentlighet.

Avslaget påklages fordi vedtaket, etter DNKs oppfatning, både bygger på feil faktum og feil rettsanvendelse. Det påstås i klagen at det feilaktig legges til grunn at det omsøkte tiltaket vil komme i tillegg til eksisterende basestasjon på Golvertind og at rettsanvendelsen ikke er i samsvar med retningslinjene som Klima- og miljødepartementet (daværende Miljøverndepartement) har utarbeidet for behandlinger av søknader om utbygging av nødnett i verneområder.

Nasjonalparkstyrets kommentarer ift. feil faktum i saksframstillingen.

Tiltakets plassering ved siden av eksisterende installasjon.

Klager mener at skjønnet til Nasjonalparkstyret bygger på feil faktum når det i saksframlegget skrives at tiltaket plasseres ved siden av eksisterende basestasjon til politiet på Golvertind og at denne skal beholdes og fungere som reserve.

Faktum på dette punktet er at tiltakshaver under befaring sommer 2014 informerte om at eksisterende basestasjon skulle beholdes og fungere som reserve. Det er heller ikke opplyst i søknaden fra tiltakshaver om at eksisterende basestasjon skulle fjernes. Nasjonalparkstyret merker seg at klager innrømmer at kommunikasjonen omkring dette punktet har vært for dårlig og at de videre er tydelig om at omsøkte basestasjon skal erstatte dagens stasjon. I brev av 24.11.2014 fra Helgeland politidistrikt som er vedlagt klagen informerer Politiet om at de er villige til å fjerne alt eget utstyr på Golvertinden.

Utforming av mast – bruk av kledning

Klager skriver at det ikke er riktig at masten skal kles inn med trykkimpregnert virke slik det er skrevet i saksframlegget til Nasjonalparkstyret. Bakgrunnen for at dette ble skrevet i saksframlegget var muntlig informasjon fra tiltakshaver under befaring sommer 2014 og tegninger som var vedlagt søknaden. På tegningene som var vedlagt søknaden er det spesifisert at mast skal kles med trevirke (iron vytrol treated plank coverage).

Denne informasjonen ble i saksframlegget kun tatt inn som en saksopplysning og ikke vurdert spesielt videre ift. tiltakets effekt på verneverdiene. Ut fra dette er ikke punktet vektlagt i den videre skjønnsutøvelsen slik som klager påstår er blitt gjort. En gittermast som ikke er kledd med trevirke kan medføre refleksjoner av sollys over lange avstander og kan derfor ha negative effekter på verneverdiene. Men en tar til orientering at klager nå presiserer at mast ikke skal kles med trykkimpregnert virke.

Økt motorferdsel

Klager mener at begrunnelsen om økt motorisert ferdsel må kunne antas å bygge på misforståelse om at tilsyn med nødnettbasestasjonen vil komme i tillegg med eksisterende tilsyn med politiets basestasjon på Golvertind.

Klager påstår videre at tiltaket trolig vil medføre en reduksjon i miljøbelastningen på bakken fordi dagens tilsyn, som hovedsakelig skjer med bakketransport, vil bli erstattet med helikoptertransport.

Forvaltningen kjenner ikke til omfanget av dagens motorferdsel ift. tilsyn av anlegget. I utgangspunktet er motorferdsel til slike formål i verneområdet søknadspiktig ihht. verneforskriften. Det er foretatt undersøkelser om det er søkt om dispensasjon for denne motorferdselen tidligere. Fylkesmannen i Nordland som tidligere var forvaltningsmyndighet har ikke fått søknader om motorferdsel for dette formålet, nasjonalparkstyret har heller ikke fått søknad om dispensasjon etter overføring av forvaltningsmyndighet.

Helgeland politidistrikt opplyser i brev av 24.11.2014 om at dagens stasjon krever tilsyn ca. 3 ganger pr. år. I samme brev informeres det om at ny basestasjon vil medføre besøk/tilsyn minimum 5 ganger pr. år.

I den grad det foregår motorferdsel for drift/vedlikehold av dagens stasjon er denne i strid med verneforskriften så lenge det ikke er gitt dispensasjon.

Klager stiller også spørsmål ift. påstanden om at antall tilsynsbesøk relatert til usikkerheten mht. ising på anlegget vil medføre økt motorferdsel. Da ved at mannskap må opp på installasjonen for å renske is. Klager mener at det ikke er grunnlag for å vektlegge en slik usikkerhet i vurderingen da masten som settes opp er både konstruert og dimensjonert i forhold til å tåle klimaet der den skal utplasseres.

Forvaltningsmyndigheten vil her presisere at anleggets dimensjonering ift. å tåle nedising ikke er grunnlaget for denne vurderingen, det er i saken ikke gjort vurderinger knyttet til om mast og radiohytte må renskes for is pga. tyngde/belastning.

Utfordringen med nedising på slike anlegg er relatert til radiosignalers evne til å gå gjennom is/snø. Dette betyr at radiosignalene vil svekkes etter hvert som istykkelsen på anlegget øker. Dette er en kjent utfordring med radiobaserte kommunikasjonsløsninger hvor samband slutter å kommunisere pga. ising. Da må personell ut på lokasjonen for å renske is. Erfaringsbasert kunnskap fra området bekrefter at nedising på slike installasjoner er et problem.

Det planlagte tiltaket vil ha en langt større dimensjonering ift. dagens anlegg som drives av solcelle. Det skal etableres et dieselaggregat for strømforsyning på lokasjonen som vil kreve etterfylling av diesel og service/vedlikehold. Noe som vil medføre økt motorferdsel. Kravet til oppetid vil også være høyere i nødnettet og kan fort medføre økt motorferdsel pga. hyppigere tilsyn.

Nasjonalparkstyret mener ut fra ovennevnte at tiltaket utvilsomt vil medføre økt motorferdsel i verneområdet.

Visuell forstyrrelse

Klager påstår at begrunnelsen om «visuell forstyrrelse» må antas å bygge på den feilaktige opplysningen om at selve masten vil bli kledd inn. Som redegjort for tidligere i saken ble denne opplysningen kun tatt inn som en saksopplysning for å beskrive tiltaket og ikke vektlagt spesielt ift. de videre vurderingene.

En gittermast i stål kan medføre refleksjoner av sollys og på den måten virke like visuelt forstyrende som en mast kledd med trevirke som blir grånet av vær og vind.

Klager påstår også at masten vil bli «*svært lite synlig pga. forholdsvis moderat dimensjonering på stålet i masten*» mens de tidligere i klagen har skrevet at «*masten som settes opp er både konstruert og dimensjonert i forhold til å tåle klimaet der den skal utplasseres*». Med forvaltningsmyndighetens kunnskap om klimaet på lokasjonen er det rimelig å anta at det her vil kreves solide konstruksjoner for å tåle klimaet.

Å sammenligne dagens stasjon som består av en grå glassfibergamme med 3 meters høyde påmontert en radiopisk på ca. 2 meter med en ny basestasjon ift. visuell forstyrrelse mener nasjonalparkstyret blir feil.

Ny basestasjon med en gittermast på 12 meters høyde og radiohytte på 21 m² vil utvilsomt ha en helt annen visuell effekt på verneområdet en dagens løsning. I klagen er det vedlagt nye tegninger av tiltaket. Disse viser at på toppen av gittermasten skal det plasseres antenner med en høyde på 5.3 meter, selve gittermasten plasseres dessuten på en banket som har 1 meters høyde. Ut fra nye tegninger vil anlegget derfor ha en total høyde på 18,6 meter. I nye plantegninger har radiohytten en byggehøyde på 4,75 meter.

Det blir da etter Nasjonalparkstyrets syn feil å definere tiltaket som en ombygging av eksisterende stasjon.

Det presiseres også at eksisterende radiohytte ble etablert før området ble vernet som nasjonalpark. Da som et samarbeid mellom Statskog SF og Politiet, Statskog er ikke bruker av anlegget lengre da de har gått over til satellittbaserte løsninger. At eksisterende anlegg er etablert før området ble vernet betyr da at tiltaket ikke er vurdert ihht. verneforskrift/naturmangfoldslø.

Nasjonalparkstyret mener ut fra ovennevnte at tiltaket utvilsomt vil virke visuelt forstyrrende i verneområdet. Dette uavhengig av om gittermasten kles med trevirke.

Det er anleggets størrelse og omfang som er vurdert i denne sammenhengen.

Nasjonalparkstyrets skjønnsutøvelse

Nasjonalparkstyret imøtegår derfor klagers påstand om at avslaget er gitt på feil faktum. At tiltaket vil medføre økt motorferdsel pga. anleggets størrelse, oppetidskrav og tekniske løsninger med dieselaggregat synes rimelig sikkert, da også ut fra det Helgeland politidistrikt skriver i sitt vedlegg til klage. Nasjonalparkstyret merker seg også at det ikke er søkt om dispensasjon for den motorferdsel som utøves i dag.

Når det gjelder visuell forstyrrelse i verneområdet vedstår nasjonalparkstyret seg denne begrunnelsen. Som redegjort for over er det ikke saksopplysningen om at masten skal kles inn med trykkimpregnert virke som har vært avgjørende her. Visuelt sett kan en gittermast uten kledning ha negative effekt.

Det er det totale anlegget med en 18,6 meter høy mast og en radiohytte på 21 m² som er avgjørende for at det tekniske anlegget påvirker verneområdet negativt. Dette anlegget blir da plassert på en eksponert fjelltopp slik at anlegget vil vises fra store deler de nordlige delene av nasjonalparken. Dette er da ikke i tråd med verneforskriften, forvaltningsplanen og Miljødirektoratets rundskriv.

Når det gjelder skjønnsutøvelsen mener DNK at det representerer en rettsanvendelsesfeil at det i vedtaket/saksframlegget ikke gjøres en konkret vurdering av hvorvidt de negative effektene kan avhjelpes ved at det stilles vilkår om avbøtende tiltak.

Nasjonalparkstyret har i sin saksbehandling forholdt seg til retningslinjer gitt av Klima- og miljødepartementet. Her er det da gitt føringer om at det i utgangspunktet ikke skal bygges nye basestasjoner eller master i nasjonalparkene, med unntak for mindre masteforhøyelser på eventuelt eksisterende stasjoner/master. Dette i tillegg til en streng vurdering av nødvendighetskriteriet i lovens § 48, gjør at skjønnssrommet for å innvilge søknader i denne typen saker samlet sett blir forholdsvis lite.

Det er da videre opp til forvaltningsmyndighetens frie skjønn om søknaden skal innvilges innenfor de rammene som er beskrevet over. Dette betyr videre at hvis det er forhold med tiltaket som strider mot gitte føringer kan ikke nasjonalparkstyret innvilge søknaden om dispensasjon. Ut fra at saken omhandler etablering av ny basestasjon inne i verneområdet og ikke defineres som mindre masteforhøyelse mener nasjonalparkstyret at en innvilgelse av søknaden ville ha vært å gå langt utover den skjønnsmuligheten som er gitt. Nasjonalparkstyret mener videre at basestasjonen kan etableres utenfor verneområdet.

Ut fra denne konklusjonen er det heller ikke vurdert avbøtende tiltak i saksframstillingen.

Nasjonalparkstyret er fullstendig innforstått med at bygging av nødnett er viktig ift. liv og helse. Da med basestasjoner som har lokal dekning og som en del av et sammenhengende nett for best mulig redundans. Nasjonalparkstyret mener fortsatt at omsøkte tiltak kan løses ved å flytte basestasjonen utenfor verneområdet. Det er

flere høye fjelltopper på nordsiden av nasjonalparken som ikke er vurdert i framlagte dokumentasjon. En løsning med å etablere basestasjonene i disse områdene utenfor verneområdet vil da ikke komme i konflikt med verneverdiene på samme måte som plassering inne i nasjonalparken.

Vedlegg:

- Søknad fra Technogarden Engineering Resources AS med vedlegg
- Dekningskart alternative løsninger for nødkommunikasjon i Børgefjell nasjonalpark
- Situasjonsplan basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Fasadetegning basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 26.08.2014 fra Nasjonalparkstyret vedr. Høring - Søknad om oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 15.09.2014 fra Fylkesmannen i Nordland vedr. uttalelse - Oppføring av basestasjon for nødnett på Golvertind - Børgefjell nasjonalpark
- Brev av 14.11.2012 fra daværende Miljøverndepartement vedr. Retningslinjer ved behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområdene.
- Bilder fra Golvertind
- NP – 28/2014 Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Klage - avslag på søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene. Oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon RNL411B Golvertind Grane kommune med vedlegg.

Nasjonalparkstyret
v/ Nasjonalparkforvalter
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres referanse:
2014/5192

Vår referanse:
14/194-4

Ikke offentlig - § 24,3
Dato:
28.11.2014

**AVSLAG PÅ SØKNAD
RNL411B - GOLVERTIND - GRANE KOMMUNE**

Til

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

v/Børgefjell Nasjonalparkstyre

1) Bakgrunn

Det vises til avslag 23.10.2014 på søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind i Børgefjell nasjonalpark. Nasjonalparkstyret begrunner avgjørelsen på følgende måte:

"Nasjonalparkstyret begrunner avslaget med at tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt ved visuell forstyrrelse og økt motorisert ferdsel. Nasjonalparkstyret mener at basestasjonen må etableres utenfor verneområdet. Tiltaket er i strid med verneforskriften hvor landskapet er vernet mot tekniske inngrep, basestasjonen er i denne sammenheng definert som et større teknisk inngrep. Vedtaket begrunnes også ut fra føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldsloven."

Direktoratet for nødkommunikasjon (heretter "DNK") som er ansvarlig for å styre utbyggingen av nødnettet, vil med dette påklage Nasjonalparkstyrets avslag på søknad 19.3.2014 om tillatelse til å iverksette tiltak (basestasjon for nødkommunikasjon) på Golvertind i Børgefjell nasjonalpark. Klageinstans er Miljøverndepartementet, men klagen sendes Nasjonalparkstyret v/naturparkforvalter, jf. vedtaket og forvaltningsloven § 32 bokstav a).

Avslaget påklages fordi dette etter DNKs oppfatning både bygger på feil faktum og feil rettsanvendelse. I tillegg til at det feilaktig legges til grunn at det omsøkte tiltaket vil komme i tillegg til eksisterende basestasjon på Golvertind, oppfatter DNK at rettsanvendelsen ikke er i samsvar med

Kontoradresse:
Nydalen allé 37a
Oslo

Postadresse:
Postboks 7 Nydalen PIB
0410 Oslo

Telefon sentralbord:
23 00 57 00

Telefaks:
22 23 29 41

Saksbehandler
Berit Isaksen

retningslinjene som Miljøverndepartementet har utarbeidet for behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområder.

2) Utbygging av nødnett i verneområder

a) Utgangspunkt

Stortinget har vedtatt at det skal bygges et nytt felles landsdekkende sambandsnett for nød- og beredskapsstatene, jf. Prop. 100 S (2010-2011), jf. Innst. 371 S (2010-2011). Av nevnte stortingsdokumenter fremgår det at beslutningen også forutsetter bygging av nødnett i verneområder, men at utbygging i slike områder skal skje iht. nærmere retningslinjer fastsatt av Miljøverndepartementet, jf. Prop. 100 S (2010-2011) punkt 7.6 (side 27 flg.).

Miljøverndepartementet har utarbeidet slike retningslinjer, jf. brev 14.11.2012 til Fylkesmennene og Verneområdestyrene. Kort oppsummert fremgår det av retningslinjene at søknader om dispensasjon for bygging av basestasjon i et verneområde skal behandles etter naturmangfoldloven § 48 annet alternativ, som bestemmer at:

"Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernetiltak ... dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig."

Forutsatt at ovennevnte nødvendighetskriterium er oppfylt, følger det av retningslinjene at det deretter vil bero på et forvaltningsskjønn om, og eventuelt på hvilke vilkår, en dispensasjon skal gis.

Når det gjelder selve skjønnsutøvelsen, følger det av retningslinjene at skjønnsrommet til vernemyndigheten er *"forholdsvis lite"* som følge av den forutgående og strenge vurderingen av nødvendighetskriteriet etter naturmangfoldloven § 48. Videre følger det av retningslinjene at det ved vurderingen av om dispensasjon bør gis, også skal legges vekt på om tiltakets negative effekter kan avhjelpes ved at det stilles vilkår om avbøtende tiltak. I retningslinjene pekes det på konkrete forhold som det er relevant å legge vekt på i denne sammenheng.

b) Nødvendighetskriteriet

DNK er enig med Nasjonalparkstyret i at nødvendighetskriteriet etter naturmangfoldloven § 48 er oppfylt, jf. saksfremlegget side 68. I samsvar med hva som sies i ovennevnte stortingsdokumenter om utbygging av landsdekkende nødnett, samt i retningslinjene som Miljøverndepartementet har utarbeidet, fremheves det generelt at DNK i utgangspunktet alltid vil prøve å unngå bygging av nye basestasjoner i verneområder. I slike områder har DNK istedenfor som policy å gjenbruke eksisterende basestasjoner.

Alternativene til gjenbruk av den eksisterende basestasjonen på Golvertind, vil som det fremgår av vurderingene forutsette bygging av flere nye basestasjoner i verneområdet. Plassering på Golvertind fremstår etter DNKs vurdering således som det plasseringsalternativet som best harmonerer med prinsippene i naturmangfoldloven § 12.

I forhold til vurderingen som gjøres av nødvendighetskriteriet, vil DNK for øvrig benytte anledningen i denne klagen til å supplere det som sies i saksfremlegget med den etterfølgende uttalelsen fra Helgeland politidistrikt om at tiltaket er absolutt nødvendig av sikkerhetshensyn, jf. **Bilag 1** hvor det bl.a. heter at:

"Situasjonen har vesentlig betydning for liv og helse. Det vil være stor fare for at deler av nasjonalparken vil bli uten dekning fra det nye nødnettet dersom stasjonen på Golvertind ikke bygges."

Ovennevnte, sammenholdt med tidligere fremlagt dokumentasjon om alternativ lokalisering av basestasjoner for å oppnå dekning for nødnettet i det aktuelle området, tilsier etter DNKs vurdering at sikkerhetshensynene i denne saken er av kvalifisert art, og at det ikke er praktisk mulig å ivareta disse hensynene med tiltak utenfor verneområdet eller ved mindre inngripende tiltak innenfor verneområdet.

c) Skjønnsutøvelsen

Når det gjelder skjønnsutøvelsen vil DNK, foruten anførselen om at dette bygger på feilaktige premisser som vil bli omtalt senere, anføre at det representerer en rettsanvendelsesfeil at det i vedtaket/saksfremlegget ikke gjøres en konkret vurdering av hvorvidt de negative effektene kan avhjelpest ved at det stilles vilkår om avbøtende tiltak. At det skal gjøres en slik vurdering, fremgår som allerede nevnt av retningslinjene som gjelder ved behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområder, jf. retningslinjene side 4.

Den nærmere skjønsvurderingen som ligger til grunn for avslaget fremgår på side 69 i saksfremlegget. Før søknaden avslås under henvisning til at "*tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt ved visuell forstyrrelse og økt motorisert ferdsel*", skal som nevnt Nasjonalparkstyret først vurdere konkret hvorvidt negative effekter ved tiltaket kan avhjelpest ved at det stilles vilkår om avbøtende tiltak. Dette er ikke gjort. Konsekvensen av at det ikke gjøres en slik vurdering, er at Nasjonalparkstyret ikke har tilstrekkelig grunnlag til å avslå søknaden.

I foreliggende tilfellet er det flere vilkår som kan tenkes å være aktuelle, og fra listen i retningslinjene over relevante vilkår kan f.eks. følgende nevnes: "*Utforming og fargebruk på ulike innretninger, herunder kamuflering*" og "*Hvilken tid på året anleggsarbeid og motorferdsel skal utføres.*" I motsetning til Nasjonalparkstyret peker både fylkesmannen og politiet på vilkår eller forhold som vil kunne ha avbøtende virkning. Eksempelvis skriver fylkesmannen i sin uttalelse at for å avbøte de negative effektene som helikopterbruk vil kunne ha for reindriften i området i forbindelse med anleggsperioden og ved etterfylling av drivstoff i driftsperioden, så er det viktig at reinbeitedistriktet kontaktes god tid på forhånd slik at rein i området kan flyttes. Politiet på sin side peker på at masten vil være lite synlig pga. forholdsvis moderate dimensjoner på stålet.

Videre, og i forlengelsen av ovennevnte, vil DNK under enhver omstendighet anføre at det i denne saken utøves skjønn i et langt større omfang enn det strengt tatt er anledning til, jf. uttalelsen i retningslinjene om at skjønnsrommet i denne typen saker er "*forholdsvis lite*". Tatt i betraktning at nødvendighetskriteriet er oppfylt, herunder den etterfølgende uttalelsen fra politiet om at bygging av basestasjonen vurderes å være "*vesentlig betydning for liv og helse*", må det skjønsmessige handlingsrommet til Nasjonalparkstyret mht. til likevel å kunne nekte bygging kunne sies å være svært begrenset. DNK kan ikke se at det fremgår slike hensyn, verken av vurderingene eller begrunnelsen som skulle tilsi nektelse av dispensasjon i denne saken.

3) Feil faktum

Skjønnen til Nasjonalparkstyret bygger under enhver omstendighet på feil faktum. Det er ikke riktig som det legges til grunn på side 69 i saksfremlegget at den omsøkte tiltaket skal "*plasseres ved siden av eksisterende basestasjon til politiet på Golvertind*". Det er heller ikke riktig som det hevdes at politiets basestasjon "*skal beholdes og fungere som reserve.*"

Selv om det i og for seg er riktig at omsøkte tiltak rent faktisk er tenkt plassert ved siden av eksisterende basestasjon, er korrekt faktum i denne saken likevel at basestasjonen skal erstatte eksisterende basestasjon, og altså *ikke* komme i tillegg til politiets eksisterende stasjon. DNK ser

imidlertid i ettertid at dette er noe som kunne ha blitt kommunisert tydeligere for å unngå misforståelsen som har oppstått. At basestasjonen for nødnettet bare skal erstatte eksisterende basestasjon, kommer imidlertid klart og tydelig frem i den etterfølgende uttalelsen fra politiet, jf. Bilag 1.

Det er heller ikke riktig som det skrives i skjønnsvurderingen at selve masten skal kles inn med trykkimpregnert virke. Ettersom DNK forstår har det vært litt frem og tilbake i forhold til om masten skal kles inn eller ikke, men korrekt faktum skal i hvert fall være at masten *ikke* skal kles inn med trykkimpregnert virke. I anledning klagen, har DNK hentet inn nye og oppdaterte plantegninger over masten som det søkes om dispensasjon til å føre opp, jf. Bilag 2, 3, 4 og 5

Bilag 2, 3, 4 og 5: Plantegninger fra Motorola over nødnettstasjonen

Nasjonalparkstyrets begrunnelse viser at ovennevnte tilblivelsesmangler har hatt direkte innvirkning på resultatet i denne saken. Søknaden avslås som allerede nevnt, primært under henvisning til at *"tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt ved visuell forstyrrelse og økt motorisert ferdsel."* Legges korrekt faktum til grunn, er det ikke grunnlag for å trekke slike slutninger. Vedtaket må således settes til side, jf. forvaltningsloven § 42.

For å begynne med sistnevnte del av begrunnelsen – *"økt motorisert ferdsel"* – må det kunne antas at denne slutningen bygger på misforståelsen om at tilsyn med nødnettbasestasjonen vil komme i tillegg til eksisterende tilsyn med politiets basestasjon på Golvertind. Det vises i denne sammenheng til politiets etterfølgende uttalelse, jf. Bilag 1, hvor dette avkreftes. Tvert imot og som politiet også fremhever, vil det trolig skje en reduksjon i miljøbelastningen på bakken fordi dagens tilsyn, som hovedsakelig skjer med bakketransport, vil bli erstattet med helikoptertransport. Når det gjelder antallet tilsynsbesøk, stiller DNK for øvrig spørsmål ved usikkerheten som nevnes mht. om ising på anlegget vil medføre økt motorferdsel ved at mannskap må opp for å renske is. Det er ikke grunnlag for å vektlegge en slik usikkerhet i vurderingen. Masten som settes opp er både konstruert og dimensjonert i forhold til å tåle klimaet der den skal utplasseres. Det kan selvsagt ikke utelukkes at det vil oppstå behov for tilsyn med anlegget utover normaltilsynene som redegjort for tidligere, men erfaringsmessig vil slikt behov kun oppstå helt unntaksvis.

Når det gjelder den andre delen av begrunnelsen – *"visuell forstyrrelse"* – er det grunn til å anta at denne bygger på den feilaktige opplysningen om at selve masten vil bli kledd inn. Det er som presisert ovenfor ikke tilfellet at den aktuelle masten skal kles inn med trykkimpregnert virke, og som politiet skriver i sin etterfølgende uttalelse er faktum her således at det er snakk om en liten mast i radionettsammenheng som vil bli *"svært lite synlig pga. forholdsvis moderate dimensjoner på stålet i masta"* (understreket her). Øvrige deler av den omsøkte nødnettstasjonen har om lag samme høyde som eksisterende basestasjon på Golvertind, og om eksisterende anlegg følger det som kjent av saksfremlegget s. 69 at denne "[S]stasjonen er ikke synlig med mindre man er på fjelltoppen og har dermed ingen særlig visuell effekt i verneområdet."

4) Avslutning

I tillegg til visuell forstyrrelse og økt motorferdsel, går begrunnelsen for å avslå dispensasjonssøknaden som nevnt innledningsvis ut på at *"Tiltaket er i strid med verneforskriften hvor landskapet er vernet mot tekniske inngrep, basestasjonen er i denne sammenheng definert som et større teknisk inngrep"* og på at *"Vedtaket begrunnes også ut fra føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldsloven."* DNK ønsker avslutningsvis å knytte noen korte kommentarer til denne delen av begrunnelsen.

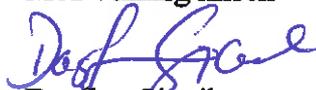
At tiltaket er i strid med verneforskriften følger underforstått av at det søkes om dispensasjon fra denne, mens det relevante spørsmålet i saken er hvorvidt det er anledning til å dispensere fra forskriften. Til dette spørsmålet vil DNK bemerke at tiltaket helt klart ligger innenfor det forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til, jf. verneforskriften § 3, punkt 1.3, bokstav a) og b). I tillegg til at nødnettstasjonen må kunne ses på som "oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med ... oppsyn", jf. politiets uttalelse om nødvendigheten av nødnett i nasjonalparken for nettopp å kunne utføre oppsynsoppgaver, er faktum som allerede nevnt flere ganger at tiltaket må kunne ses på som en "ombygging" av eksisterende basestasjon på Golvertind.

I forhold til henvisningen til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, vil DNK kort bemerke at det ikke er nærmere redegjort for i hvilket henseende det i denne saken ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningene tiltaket kan ha på naturmiljøet. Det registreres imidlertid at det i saksfremlegget, side 69, anføres at det ikke kan garanteres for at framføring av strøm- og datalinjer kan bli aktuelt på et senere tidspunkt, og at dette er et forhold som etter Nasjonalparkstyrets oppfatning vil medføre at inngrepet vil bli langt mer omfattende ift. verneverdiene. DNK stiller seg uforstående til forannevnte, og har som det også fremgår av vurderingen, tidligere opplyst at slik framføring ikke er aktuelt pga. kostnader. Dette står fast, og må legges til grunn for vurderingene som skal gjøres. Om nødvendig, er dette nettopp et forhold som iht. retningslinjene fra Miljøverndepartementet kan løses ved at det stilles vilkår til dispensasjonen.

0000

DNK vil helt avslutningsvis understreke behovet for denne nødnettstasjonen, og bistår gjerne med ytterligere opplysninger eller avklaringer dersom det er ønskelig. Om det foreligger spørsmål eller lignende kan undertegnede kontaktes direkte.

Med vennlig hilsen

Dagfinn Sjøvik
avdelingsdirektør utbygging

Berit Isaksen
leder juridisk seksjon

Bilag:

Bilag 1: Brev av 24.11.2014 fra Helgeland politidistrikt til Børgefjell nasjonalparkstyre

Bilag 2-5: Tegninger av basestasjon

POLITIET

Børgefjell nasjonalparkstyre

Deres referanse
2014/5192

Vår referanse
Børgefjell

Dato
24.11.2014

Klage på avslag oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind

Tilsvar på avslag om utbygging av nødnett på Golvertinden

Tiltaket faller inn under paragraf 3, punkt 1.3 punkt a, (og til en viss grad b, siden bygningen erstatter allerede eksisterende bygg.

Politiet er eier av eksisterende hytte. Det er ikke avsatt midler til framtidig vedlikehold av eksisterende hytte, og den vil derfor bli fjernet dersom det gis tillatelse til omsøkt tiltak.

En vil bemerke at en 12 m høy mast er en svært liten mast. Typisk mastehøyde for tilsvarende baser i mobile nett er 30 m. Ved bruk av gittermast, vil masten i isingsfrie perioder være svært lite synlig pga. forholdsvis moderate dimensjoner på stålet i masta.

En tillater å minne om at også dagens stasjon krever tilsyn, typisk 3 ganger pr. år. Dersom tiltaket blir godkjent vil denne stasjonen bli fjernet, og behovet for tilsyn med eventuelt analogt utstyr for politiet vil være slik som beskrevet i vedtakets side 8, dvs. en gang pr. år. Dersom det er kritisk for å få et positivt vedtak i saken, er politiet villig til å fjerne alt eget utstyr på Golvertinden og dermed vil det typisk være slik at dagens tilsyn, 3 ganger pr. år bli erstattet med nødnett besøk og tilsyn, beregnet til 5 ganger pr. år.

De fleste turene til Golvertinden vil være i forbindelse med dieselfylling. Det er ikke naturlig at disse blir utført med annet enn helikopter pga. dieselvolumet. Det forventes derfor at eventuell motorisert trafikk på bakken vil være til en tilsynstur pr. år. Dette innebærer sannsynligvis en **reduksjon** i miljøbelastningen på bakken i forhold til dagens 3 turer pr. år, som i stor grad foretas med bakketransport.

Argumentet i vedtaket side 9: ” Etablering kan medføre økt belastning på området ved at det blir et aktuelt turmål, deler av radiohytte vil stå åpen og fungere som nødbu.”, kan løses ved å låse av hytta, slik den er i dag

Helgeland politidistrikt

Administrativ enhet, besøk: Skjervgata 41, 8656 Mosjøen
Post: Postboks 570, 8651 Mosjøen
Tlf: 75 11 27 00 Faks: 75 11 28 45
E-post: post.helgeland@politiet.no

Org. nr.: 974756145
Bankgiro: 7694.05.11506

I fremtiden vil også andre aktører nyte godt av nødnettet ved tilknytning, Røde kors, Norsk Folkehjelp, Forsvaret, Naturoppsynet osv. Stortinget har sagt i klar tale at samhandling skal finne sted på tvers av profesjon.

Vi har tatt initiativ ved å kontakte politisk ledelse ved Ordfører Jann- Arne Løvdahl i Vefsn. Han ville ta saken opp med de berørte ordførerne i Grane, Hattfjelldal, Lierne og Namsskogan. Det tas sikte på et møte med dem for å avklare hva nødnettinstallasjonen på Golvertind innebærer.

Konklusjon:

Tiltaket kommer klart innenfor verneforskriftens paragraf 3, 1.3, der det heter at ”Verneforskriften kan gi tillatelse til:

a. *Oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn.*”

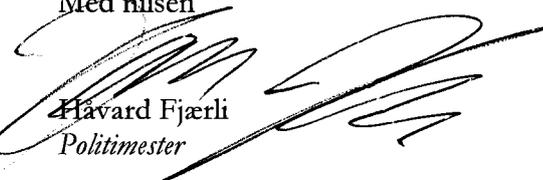
Med unntak av i byggefasen forventes det at tiltaket ikke vil innebære noen økt miljøbelastning pga. ferdsel i forhold til eksisterende hytte. **Tiltaket medfører heller en reduksjon i ferdsel på bakken.**

Stasjonen har vesentlig betydning for liv og helse. Det vil være stor fare for at deler av nasjonalparken **vil bli uten dekning** fra det nye nødnettet dersom stasjonen på Golvertinden ikke bygges.

Statens naturoppsyn (SNO) og politiet er hovedaktørene i oppsyn og kontroll av jakt og fiske. Det to etater opptre i stor grad med overlappende myndighet. Politiet er gitt kontrollmyndighet på flere av naturforvaltningens områder og mange av SNOs ansatte har begrenset politimyndighet. Begge etater har ansvar for å forebygge miljøkriminalitet, og har en lovfestet gjensidig samarbeidsplikt.

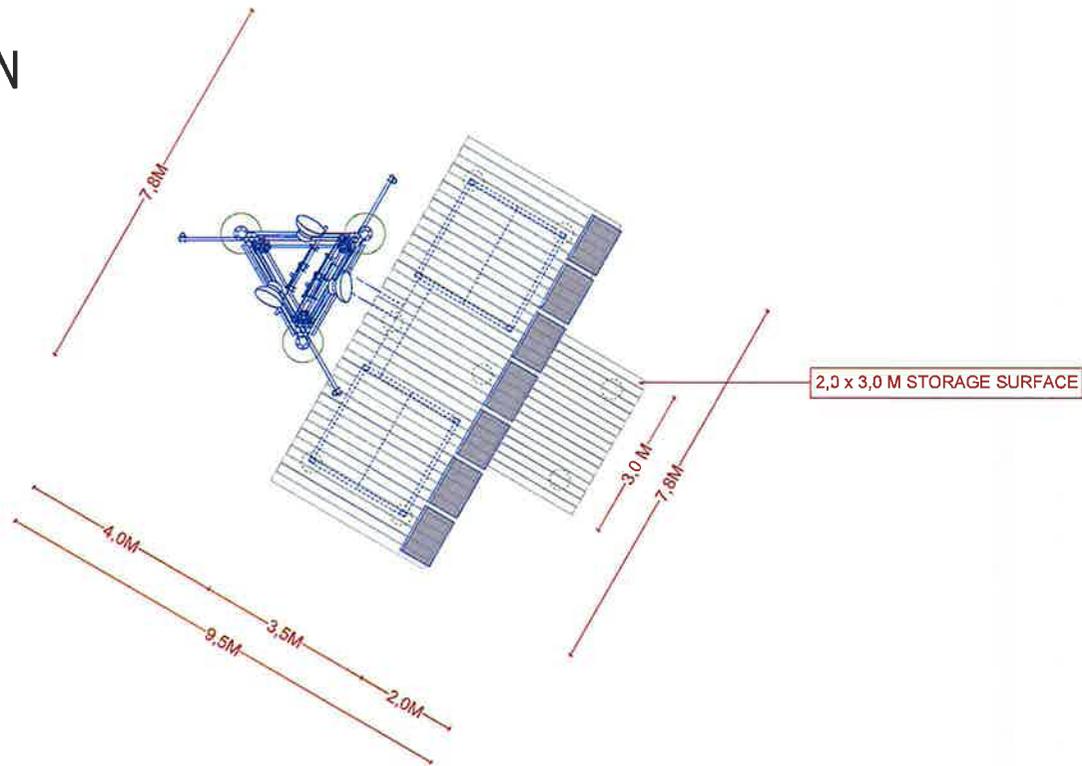
Vi vil avslutningsvis bemerke at politiet først ble gjort kjent med avslaget den 19. november. Vi har derfor vært avskåret fra å gi tilsvaret tidligere enn i dag, den 20. november 2014

Med hilsen

Håvard Fjærli
Politimester

Saksbehandler:
Jørn Roger Øyen
Tlf: 75112700

Kopi til:
Direktoratet for
Nødkommunikasjon

NOTES/COMMENTS:

TEMPLATE:
N-ND-F03-YYYY APPX01_01

- T2 APPROVED
- T2 REJECTED WITH COMMENTS
- 1B APPROVED
- 1B APPROVED WITH COMMENTS
- 1B REJECTED
- 2B APPROVED
- 2B APPROVED WITH COMMENTS
- 2B REJECTED
- VOIDED
- FOR INFORMATION

SIGNED:
DATE:

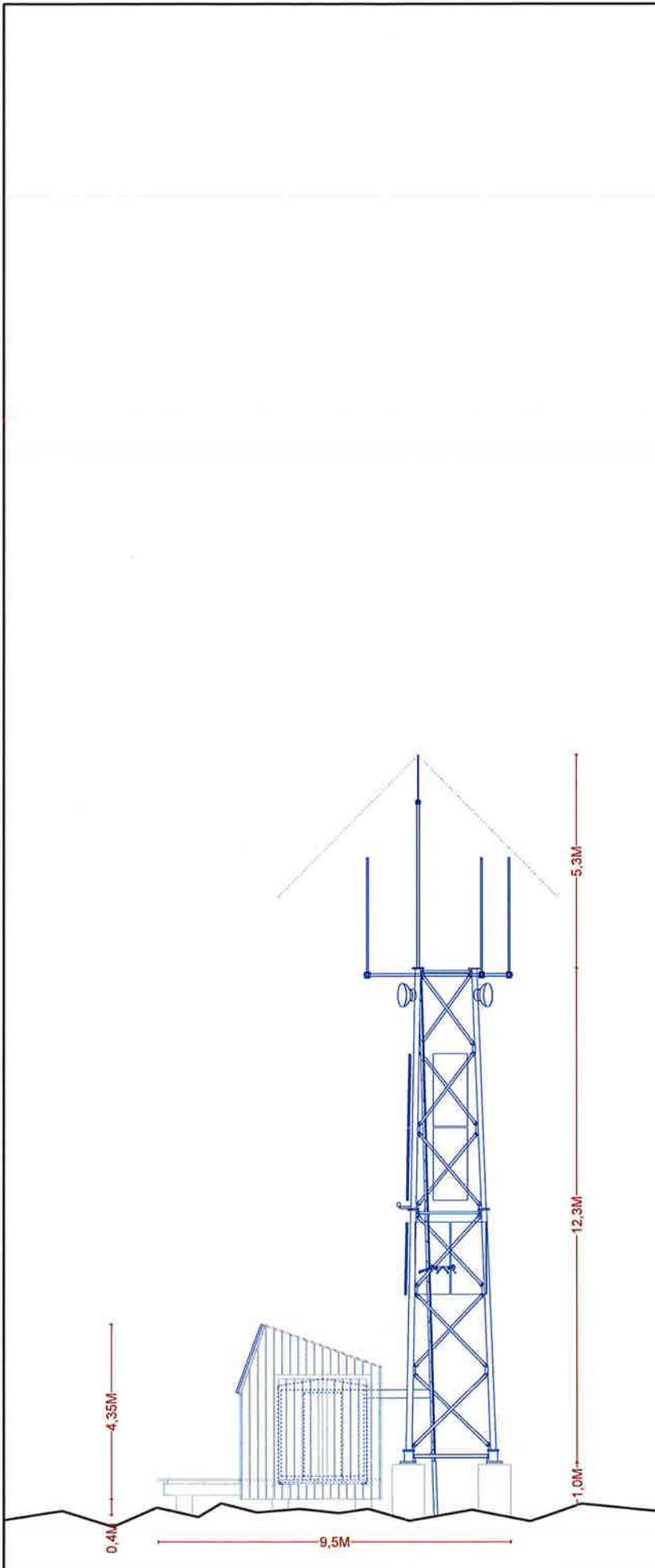
SITE PLAN

01 ISSUED FOR 2A:		20.06.2014		IVHA	
REV	REASON FOR ISSUE:	DATE:	DEVE BY:	CONTR. BY:	APPR. BY:
PROJECT: NØDNETT		RESPONSIBLE ORGANIZATION:			
CONTRACT: NETWORK DELIVERY		MOTOROLA SOLUTIONS			
PHASE: ALL					
SITE ID: 12M APS SITE		SCALE: 1:100			
SITE NAME:		REPLACED BY:		REPLACES:	
DOC NAME: SITE PLAN		DOC.-DRAWING NR.:		PAGE#	REVISION
NØDNETT CONFIDENTIAL		N-ND-F03-32172-APPX01		1	02

dnk Direktoratet for nettkommunikasjon

Blått nr. 5

NOTES/COMMENTS:

TEMPLATE:
N-ND-F03-YYYY APPX01_01

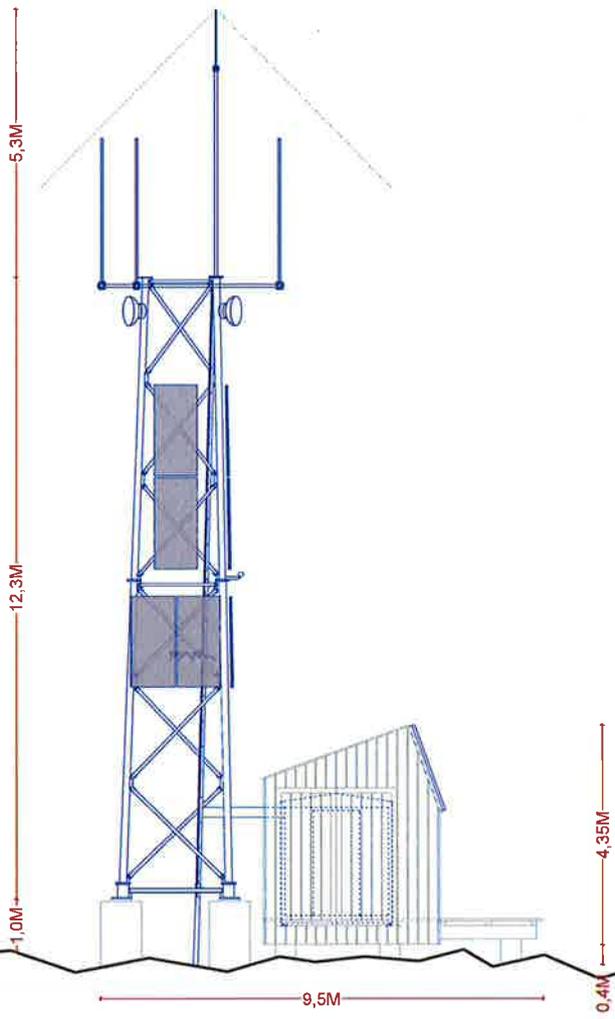
- T2 APPROVED
- T2 REJECTED WITH COMMENTS
- 1B APPROVED
- 1B APPROVED WITH COMMENTS
- 1B REJECTED
- 2B APPROVED
- 2B APPROVED WITH COMMENTS
- 2B REJECTED
- VOIDED
- FOR INFORMATION

SIGNED:
DATE:

NORTH-NORTH-EASTERN VIEW

01	ISSUED FOR 2A	19.06.2014	IVHA			
REV	REASON FOR ISSUE	DATE	DEVE BY	CONTR. BY	APPR. BY	
PROJECT: NØDNETT CONTRACT: NETWORK DELIVERY PHASE: ALL SITE ID: 12M APS SITE SITE NAME: DOC NAME: NORTH-NORTH-EASTERN VIEW NØDNETT CONFIDENTIAL			RESPONSIBLE ORGANIZATION: MOTOROLA SOLUTIONS			
dnk Direktoratet for nettkommunikasjon			SCALE: 1:100		REPLACES:	
			PAGE#		REVISION	
			4		02	

NOTES/COMMENTS:

TEMPLATE:
N-ND-F03-YYYY APPX01_01

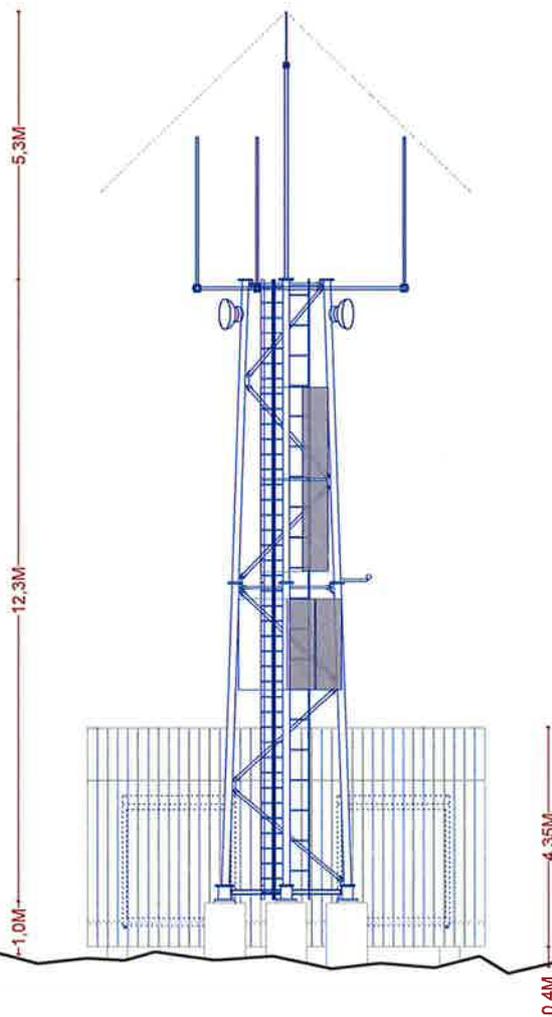
- T2 APPROVED
- T2 REJECTED WITH COMMENTS
- 1B APPROVED
- 1B APPROVED WITH COMMENTS
- 1B REJECTED
- 2B APPROVED
- 2B APPROVED WITH COMMENTS
- 2B REJECTED
- VOIDED
- FOR INFORMATION

SIGNED:
DATE:

SOUTH-SOUTH-WESTERN VIEW

01	ISSUED FOR 2A	14.05.2014	IVHA			
REV	REASON FOR ISSUE	DATE	DEVE BY	CONTR. BY	APPR. BY	
PROJECT: NØDNETT CONTRACT: NETWORK DELIVERY PHASE: ALL SITE ID: 12M APS SITE SITE NAME: DOC NAME: SOUTH-SOUTH-WESTERN VIEW NØDNETT CONFIDENTIAL			RESPONSIBLE ORGANIZATION: MOTOROLA SOLUTIONS			
dnk			SCALE: 1:100		REPLACES:	
			PAGE#		REVISION	
			5		02	

NOTES/COMMENTS:

TEMPLATE:
N-ND-F03-YYYY APPX01_01

- T2 APPROVED
- T2 REJECTED WITH COMMENTS
- 1B APPROVED
- 1B APPROVED WITH COMMENTS
- 1B REJECTED
- 2B APPROVED
- 2B APPROVED WITH COMMENTS
- 2B REJECTED
- VOIDED
- FOR INFORMATION

SIGNED:
DATE:

WESTERN-NORTH-WESTERN VIEW

01 ISSUED FOR 2A		19.06.2014	IVHA		
REV	REASON FOR ISSUE	DATE	DEVE BY	CONTR. BY	APPR. BY
PROJECT: NØDNETT CONTRACT: NETWORK DELIVERY PHASE: ALL SITE ID: 12M APS SITE SITE NAME: DOC NAME: WESTERN-NORTH-WESTERN VIEW NØDNETT CONFIDENTIAL		RESPONSIBLE ORGANIZATION: MOTOROLA SOLUTIONS			
dnk Direktoralet for nettkommunikasjon		SCALE: 1:100		REPLACES:	
		PAGE#		REVISION	
		3		02	

Tødås Tore

Fra: Isaksen, Berit <Berit.Isaksen@dinkom.no>
Sendt: 1. desember 2014 12:03
Til: Tødås Tore
Kopi: DNK Dokumentsenter
Emne: SV: Børgefjell

Hei,
Det vises til dagens telefonsamtale. Det bekreftes med dette at DNKs brev ikke er unntatt offentlighet, selv om brevet er merket «unntatt offl. jf. § 24, første ledd».

Mvh.
Berit I.
416 52 291

Fra: Isaksen, Berit
Sendt: 28. november 2014 12:20
Til: 'Tødås Tore'
Kopi: DNK Dokumentsenter (dokumentsenter@dinkom.no)
Emne: Børgefjell

Det vises til telefonsamtale 20. november vedrørende dispensasjonssøknad for bygging av Nødnett basestasjon i Børgefjell nasjonalpark, der det ble avtalt at fristen for klage var innen 28. november 2014.

Vedlagt følger Direktoratet for nødkommunikasjons klage på Nasjonalparkstyrets vedtak.

Mvh.
Berit Isaksen
Leder juridisk seksjon
Direktoratet for nødkommunikasjon
PB 7 Nydalen PIB
0410 Oslo
www.dinkom.no
mobil: 41 65 22 91

Fra: Tødås Tore [<mailto:Tore.Todas@fylkesmannen.no>]
Sendt: 20. november 2014 15:18
Til: Isaksen, Berit
Emne: SV: Børgefjell

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

Technogarden as
Vestfjordgaten 4
1338 SANDVIKA

Att: Kim Pettersen

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

SAKSNR.: 2014/5192

ARKIVKODE: 432.3

DATO: 31.10.2014

Melding om vedtak:
NP-28/2014. Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har i møte 22.10.2014 sak NP-28/2014 fattet følgende vedtak:

Vedtak

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å avslå søknad fra Technogarden Engineering Resources AS om etablering av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.

Begrunnelse

Nasjonalparkstyret begrunner avslaget med at tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt ved visuell forstyrrelse og økt motorisert ferdsel. Nasjonalparkstyret mener at basestasjoner må etableres utenfor verneområdet. Tiltaket er i strid med verneforskriften hvor landskapet er vernet mot tekniske inngrep, basestasjonen er i denne sammenheng definert som et større teknisk inngrep. Vedtaket begrunnes også ut fra føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldsloven.

Enstemmig vedtatt

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
leder
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg: Saksprotokoll med saksframlegg uten vedlegg.

Kopi til:

Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Grane kommune	Industriveien 2	8681	Trofors
Fylkesmannen i Nordland	Molovn 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland v/reindriftsforvaltningen	Molovn 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen		8690	HATTFJELLDAL

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2014/5192-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 01.10.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre		23.10.2014

NP – 28/2014 Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.

Forvalters tilrådning:

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å avslå søknad fra Technogarden Engineering Resources AS om etablering av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.

Begrunnelse

Nasjonalparkstyret begrunner avslaget med at tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt ved visuell forstyrrelse og økt motorisert ferdsel. Nasjonalparkstyret mener at basestasjoner må etableres utenfor verneområdet. Tiltaket er i strid med verneforskriften hvor landskapet er vernet mot tekniske inngrep, basestasjonen er i denne sammenheng definert som et større teknisk inngrep. Vedtaket begrunnes også ut fra føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldsloven.

Saksopplysninger / Søknaden

Søker: Technogarden Engineering Resources AS etter fullmakt fra Motorola Solutions Norge AS
Formål: Basestasjon for nødnett.
Omfang: Gittermast med høyde 12 meter.
Utstyrshytte med grunnflate 21 m² og høyde på 3,2 m
Sted: På gnr/bnr 67/1 i Grane kommune, 1682 moh, jfr. vedlagt kart

Stortinget vedtok i 2006 å starte første utbyggingstrinn av et nødnett i Norge. Vedtak om utbygging av nødnett for hele landet ble vedtatt av Stortinget gjennom behandlingen av Prop. 100 S (2010–2011). Kjernebrukerne av nødnett er nødetatene brannvesen, politi og helsesektoren.

Direktoratet for nødkommunikasjon har det overordnede ansvaret for utbygging og drift av nødnettet. Motorola Solutions Inc. er tildelt oppgaven med å bygge ut og drifte det nye nødnettet.

Utbygging av nødnett innebærer at det skal plasseres ut basestasjoner for å gi radiodekning. En basestasjon inneholder radiosender og mottaker. Via basestasjonene kommer håndholdte og bilmonterte radioer i kontakt med andre radioer i nødnettet.

Nødnettet skal dekke nær 80 % av Norges areal og gi brukerne en vesentlig bedre og sikrere dekning enn i dag. For områder som ikke får tilstrekkelig dekning, kan det for eksempel ved langvarige aksjoner, være aktuelt å vurdere mobile basestasjoner. Rekkevidden til basestasjonene avhenger av omgivelsene, ikke minst topografi.

Verneforskriften:

Verneformål:

Formålet med Børgefjell nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyrelivet med bl.a. truede og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Hjemmelsgrunnlag:

Naturmangfoldloven § 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter

verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Forvaltningsplan for Børgefjell nasjonalpark

Målsetting

Børgefjell nasjonalpark skal forvaltes slik at eksisterende bygninger kan benyttes som i dag. Oppføring av nye fritidshytter/bygninger vil ikke bli tillatt.

Rammer og regelverk

Landskapet er vernet mot tekniske inngrep, jf avsnitt 1.1 i verneforskriftens § 3.

Verneforskriftens § 3 punkt 1.2 sier følgende:

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- b. vedlikehold av lovlig oppførte bygninger, reindriftsanlegg og andre innretninger som ikke endrer bygningens/ innretningens karakter eller bruk.

Avsnittet gir unntak, som er presist beskrevet og avgrenset. Bygningstekniske endringer som tilrettelegger for annen bruk vil normalt være ulovlig, f.eks. opprusting av uthus og naust til fritidsbebyggelse. Slike endringer krever også tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Verneforskriftens § 3 punkt 1.3 sier følgende:

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a. Oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn
- b. ombygging og mindre tilbygg til bygninger
- c. gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann eller naturskade

Ved ombygging og utvidelse av bygninger og anlegg er forholdet til estetikk viktig. Følgende punkter vil bli vektlagt og skal beskrives i en søknad: plassering, fargebruk, takvinkler, takmateriale og vinduer. Ombygging som medfører bruksendring vil normalt ikke tillates. Det skilles mellom nybygging, vedlikehold, ombygging og utvidelse av hyttene. Følgende definisjoner vil bli lagt til grunn i forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark:

- Nybygging: etablering av nye bygninger, eller oppbygging av bygninger hvor den bærende konstruksjonen har forfalt/må skiftes ut.
- Vedlikehold: med vedlikehold forstås mindre tiltak for å opprettholde teknisk og funksjonell standard slik som taktekking, etterisolering, montering av nye ruter med mer. Tiltak som innebærer fasadeendring defineres ikke som vedlikehold.
- Bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate. Innvendig endring som ikke endrer bruken er tillatt.
- Tilbygg: utvidelse av areal på eksisterende bygg.

Retningslinjer for forvaltningen:

- Nybygging av private hytter i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark tillates ikke.
- Det gis ikke tillatelse til etablering av nye båtoppsett.
- Det gis ikke tillatelse til oppsetting av byggverk/skydd, for eksempel gapahuker eller sikringsbuer.
- Det vil normalt gis tillatelse til gjenoppbygging av hytter og anlegg som er ødelagt av brann eller naturskade. Nye hytter skal i utgangspunktet være lik den gamle med hensyn til areal og størrelse.

- *Det kan gis tillatelse til mindre tilbygg på eksisterende bygninger. Mindre tilbygg vurderes som inntil 10 kvm.*
- *Søknader må også vurderes etter plan- og bygningsloven.*
- *Det kan gis tillatelse til oppføring av gjeterhytter i forbindelse med reindrift.*

Naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Miljøverndepartementet har delegert forvaltningsmyndigheten over hele verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark til Nasjonalparkstyret.

Kunnskapsgrunnlaget § 8, Føre-var-prinsippet § 9, Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10:

Det foreligger ikke opplysninger i registre (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser.

Vernebestemmelsene og forvaltningsplanen gir klare føringer for hvordan søknad om slike tiltak skal behandles. Retningslinjer ved behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområdene fra Miljøverndepartementet av 14.11.2012 må også vektlegges i vurderingen av saken.

Tiltaket vil medføre økt aktivitet både i anleggsperioden og ved løpende drift/vedlikehold av anlegget. Denne aktiviteten vil da berøre andre områder av parken, noe som må vektlegges i den videre vurderingen av saken. Tiltaket vil også påvirke naturmiljøet visuelt i nordre deler av parken, noe som må tas med i vurderingene.

I henhold til forvaltningsplanen er søknaden sendt reindriftsforvaltningen i Nordland og berørte reinbeitedistrikt for uttalelse ift. tiltakets påvirkning på reindriften i området.

En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig - og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap til å fatte vedtak i saken. Etter nasjonalparkstyrets vurdering er derfor kunnskapsgrunnlaget oppfylt jfr. § 8.

Det omsøkte tiltaket er et stort teknisk inngrep i nasjonalparken som vil medføre økt motorisert ferdsel og påvirke naturmiljøet visuelt. Hvordan dette vil påvirke verneverdiene er usikkert, dette må tas med i videre vurderinger jfr. føre-var-prinsippet § 9

Selv om det tekniske tiltaket i liten grad påvirker økosystemet lokalt på toppen av Golvertind kan den samlede belastningen som følge av økt motorisert ferdsel til og fra lokasjonen påvirke verneverdiene. Tilsvarende vil den visuelle påvirkningen av tiltaket medføre forringelse av verneverdiene. § 10 må derfor vektlegges i de videre vurderingene av saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ved at dispensasjon ikke gis er retting og/eller tilbakeføring uaktuelt, § 11 tillegges derfor ikke vekt i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ved at dispensasjon ikke gis er miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder uaktuelt, § 11 tillegges derfor ikke vekt i denne saken.

Vurdering av om det skal gis dispensasjon:

I «retningslinjer ved behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområdene» gitt av Miljøverndepartementet i brev av 14.11.2012 står følgende:

«I utgangspunktet er det en målsetting å unngå bygging av nye radiostasjoner i vernede områder, samtidig som det er av vesentlig samfunnsinteresse at det er god og permanent dekning i områder hvor det er kvalifisert behov for dette»

«Naturmangfoldloven § 48 første ledd fastsetter de rettslige betingelsene for å kunne gi dispensasjon. Søknader om dispensasjon for bygging av en basestasjon og tilhørende innretninger i et verneområde skal behandles etter annet alternativ i denne bestemmelsen, "dersom sikkerhetshensyn ... gjør det nødvendig". Hvis dette vilkåret er oppfylt, vil det bero på et forvaltningsskjønn om, og eventuelt på hvilke vilkår, en dispensasjon skal gis»

«Naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd har særskilte krav til både innhold i søknader og særskilte krav til begrunnelse. Her fremgår av fjerde ledd første punktum at søknader skal inneholde dokumentasjon om det omsøkte tiltakets virkning på verneverdiene. Det kan også være aktuelt å kreve mer informasjon fra søker dersom søknaden ikke inneholder tilstrekkelig dokumentasjon»

Søknaden som nasjonalparkstyret har mottatt er i utgangspunktet den samme som Grane kommune har mottatt iht. plan og bygningsloven. Denne omhandler i liten grad dokumentasjon på tiltakets virkning på verneverdiene. Under befaring på Golvertind 09.07.2014, i etterfølgende telefonsamtaler og mailkommunikasjon har nasjonalparkforvalter etterlyst mere dokumentasjon. Dette gjelder i hovedsak alternative løsninger for plassering av basestasjoner utenfor verneområdene. Nye dekningskart med plassering av basestasjoner utenfor verneområdene er oversendt og ligger vedlagt saken.

Søker bemerker til sin dokumentasjon at det ikke er mulig å få samme dekning med færre en 3 basestasjoner inne i selve parken. I tillegg må en da ha 2 basestasjoner utenfor eller på grensen. Søker har forsøkt med 5 basestasjoner utenfor parken, men ikke engang med 100m ekstra høyde fra de allerede høyeste punktene klarer de å få samme dekning som basestasjonen på Golvertind gir.

Dekningskartene med plassering på Golvertind viser at man ikke bare får dekning inne i parken men at denne plasseringen også dekker hull utenfor. Andre plasseringer inne i parken vil ikke kunne dekke de samme hullene utenfor parken. Søker poengterer derfor at plasseringen er meget viktig ift. å oppnå best mulig dekning. Det skal her bemerkes at det ikke vil bli 100 % dekning med nødnett i Børgefjell med etablering av basestasjon på Golvertind, grovt sett vil det bli økt dekning i nordlige deler av parken.

Søker har også framlagt dokumentasjon på at dieselaggregat plassert i bygg ikke vil medføre støy av betydning for verneverdiene.

Forvaltningsmyndighetens skjønnsutøvelse og vilkår

Hvis nødvendighetskriteriet i naturmangfoldloven § 48 første ledd er oppfylt, vil det bero på et alminnelig forvaltningsskjønn (såkalt «fritt skjønn») om det skal gis tillatelse eller ikke. I denne vurderingen bør forvaltningsmyndigheten ta utgangspunkt i føringene i Prop. 100 S (2010-2011). Proposisjonen sier bl.a.:

"Det skal ikke bygges nye basestasjoner eller master i nasjonalparkene, med unntak for mindre masteforhøyelser på eventuelt eksisterende stasjoner/ master for å få plass til å henge opp nødnettantennen. Dersom hensynet til liv og helse tilsier bygging av nye basestasjoner i nasjonalparker må dette likevel konkret vurderes i noen få enkelttilfeller. Så

langt det er mulig skal man søke å unngå plassering av nye basestasjoner eller master i andre verneområder, inngrepsfrie områder og andre verdifulle naturområder.”

Denne føringen, samt en streng vurdering av nødvendighetskriteriet i lovens § 48, gjør at skjønnsrommet samlet sett i denne typen saker blir forholdsvis lite. Men forvaltningsmyndigheten skal med grunnlag i tilgjengelig kunnskap om prosjektet og kunnskap om effekter på verneverdiene, vurdere om en dispensasjon bør gis.

Når det gjelder omsøkte tiltak skal denne plasseres ved siden av eksisterende basestasjon til politiet på Golvertind. Denne basestasjonen består kun av et lite bygg på ca. 3 meters høyde med antenne på taket. Stasjonen er ikke synlig med mindre man er på fjelltoppen og har dermed ingen særlig visuell effekt i verneområdet. Det er også opplyst at eksisterende basestasjon skal beholdes og fungerer som reserve. Ut fra dette tillegges det liten vekt at det allerede er basestasjon på lokasjonen da denne har liten innvirkning på verneverdiene. Det er ikke snakk om mindre masteforhøyelser på eventuelt eksisterende stasjoner/ master for å få plass til å henge opp nødnettantenen men om etablering av nytt anlegg.

Omsøkte plassering ligger på fjelltopp som er godt synlig, både i og utenfor verneområdet, Golvertind kan defineres som et landemerke som er en del av verneverdiene i parken. Det er klart ønskelig at evt. plassering av basestasjon hadde blitt lagt til et område hvor det vil medføre langt mindre visuell forstyrrelse. Selve masten skal kles med trykkimpregnert virke.

Stasjonen vil bli driftet med solcelle og dieselaggregat, det må påregnes minimum 4 etterfyllinger med diesel i løpet av året. Ett årlig ettersyn er også nødvendig. Ut over dette knytter det seg usikkerhet til om ising på anlegget vil medføre økt motorferdsel ved at mannskapet må opp for å renske is. Tiltaket innbefatter ikke framføring av strøm- og datalinjer, søker har her sagt at dette ikke er aktuelt pga. kostnader. Det kan ikke garanteres for at slik etablering blir aktuelt på et senere tidspunkt, noe som vil medføre at inngrepet vil bli langt mer omfattende ift. verneverdiene.

Fra søker er det sagt at motorferdsel ifb. med etterfylling av drivstoff og ettersyn i hovedsak vil skje med bruk av helikopter. Hvis mulig kan bruk av snøscooter bli vurdert.

Reindriftsforvaltningen skriver i sin uttalelse at de fysiske installasjonene ikke vil ha noen konsekvenser for reindrift i området. I forbindelse med bruk av helikopter, både i anleggsperioden og ved etterfylling av drivstoff i driftsperioden, er det viktig at reinbeitedistriktet kontaktes i god tid på forhånd, slik at eventuell rein i området kan flyttes for å unngå uønsket spredning og stress i reinflokken. Tilsvarende vil motorferdselen medføre økt belastning ift. dyre og plantelivet i området.

Konklusjon:

I henhold til vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark med tilhørende forvaltningsplan skal det ikke tillates nye bygg og tekniske anlegg i nasjonalparken. Dette ut fra at landskapet er vernet mot tekniske inngrep, jf avsnitt 1.1 i verneforskriftens § 3.

Søknaden skal vurderes ihht. naturmangfoldloven § 48 hvis nødvendighetskriteriet er oppfylt. I dette tilfellet ut fra sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser. Etablering av nødnett er av vesentlige samfunnsinteresse i denne sammenhengen, og nasjonalparkstyret kan vurdere søknaden på et alminnelig forvaltningssskjønn (såkalt «fritt skjønn»)

Etablering av basestasjon på Golvertind er et større teknisk inngrep som påvirker verneverdiene i Børgefjell nasjonalpark på følgende måter:

- Basestasjonen vil medføre visuell forstyrrelser i og utenfor verneområdet.
- Basestasjonen vil medføre økt motorferdsel i området ifb med etablering og drift.

- Etableringen kan medføre økt belastning på området ved at det blir et aktuelt turmål, deler av radiohytte vil stå åpen og fungere som nødby.

Hvor stor denne påvirkningen vil bli på verneverdiene er usikkert, ut fra dette må føre-var-prinsippet jfr. § 9 i naturmangfoldsloven tilleggs stor vekt

Søknaden om å etablere basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind innvilges ikke da det vil innvirke negativt på verneverdiene. Basestasjoner må etableres utenfor verneområdet selv om dette kan gi dårligere nødnettdekning innenfor nasjonalparken.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket.

Eventuell klage skal stiles til:

Miljøverndepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo.

Eventuell klage skal sendes til:

Nasjonalparkstyret ^v/Nasjonalparkforvalter, Postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Frist: - innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Vedlegg:

- Søknad fra Technogarden Engineering Resources AS med vedlegg
- Dekningskart alternative løsninger for nødkommunikasjon i Børgefjell nasjonalpark
- Situasjonsplan basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Fasadetegning basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 26.08.2014 fra Nasjonalparkstyret vedr. Høring - Søknad om oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 15.09.2014 fra Fylkesmannen i Nordland vedr. uttalelse - Oppføring av basestasjon for nødnett på Golvertind - Børgefjell nasjonalpark
- Brev av 14.11.2012 fra Miljøverndepartementet vedr. Retningslinjer ved behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområdene.
- Bilder fra Golvertind

Søknad om rammetillatelse

etter plan- og bygningsloven (pbl) §§ 20-1

Søknaden gjelder

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til søknaden, herunder oppretting eller endring av matrikkelenhet, vil bli registrert i matrikkelen.

Eiendom/Byggested

Kommune	Gnr.	Bnr.	Adresse
Grane	68	1	Golvvertinden, 8680 TROFORS

Tiltakets art

Søknadstype	Tiltakstype	Næringsgruppekode	Bygningstypekode	Formål
Rammetillatelse	Nytt anlegg	J Informasjon og kommunikasjon	429	annet

Beskrivelse av bruk
Dekning til nødkommunikasjon.

Tiltakshaver

Partstype	Navn	Adresse	Organisasjonsnummer
foretak	MOTOROLA SOLUTIONS NORWAY AS	Kabelgaten 34, 0580 OSLO	931249789

e-postadresse
jvq463@motorolasolutions

Ansvarlig søker

Navn	Organisasjonsnummer	Adresse
TECHNOGARDEN ENGINEERING RESOURCES AS	986076905	Vestfjordgaten 4, 1338 SANDVIKA

Kontaktperson	Telefon	e-postadresse
Maghsoud Bagheri	67242061	maghsoud.bagheri@technogarden.no

Varsling

Tiltaket er fritatt for nabovarsling

Følgerevurdering

Se eget vedleggsbrev !

Dispensasjonsøknad

Plan-og bygningsloven Kapittel 19

Det søkes dispensasjon fra bestemmelsene i: Komm. vedtekter til pbl
Begrunnelse for dispensasjon:
Se egen søknad om dispensasjon !

Arealdisponering

Planstatus mv.

Type plan	Navn på plan
Kommuneplanenes arealdel	Kommuneplanenes arealdel

Reguleringsformål
Båndlagt naturvern

Plassering av tiltaket

Høyspent kraftlinje er ikke i konflikt med tiltaket .
Vann og avløpsledninger er ikke i konflikt med tiltaket.

Søknad om rammetillatelse

etter plan- og bygningsloven (pbl) §§ 20-1

Tilknytning til veg og ledningsnett

Adkomst

Tiltaket gir ikke ny/endret atkomst.

Løfteinnretninger

Løfteinnretninger

Ikke relevant

Ikke relevant

Vedlegg

Vedleggstype	Gruppe	Beskrivelse av vedlegget	Hvordan oversendes vedlegget?
Situasjonskart	F	(Grunnkart). Målestokk 1: 10000	Vedlagt søknaden
Beskrivelse	F	Vedlegg til søknad om rammetillatelse	Vedlagt søknaden
Kontrollplan	G	Gjennomføringsplan. Versjonsnr. 1	Vedlagt søknaden
Uttalelse fra offentlig myndighet	I	DNK_kommune_infobrev_300911	Vedlagt søknaden
Annet	Q	Følg brev til søknad om rammetillatelse	Vedlagt søknaden
Annet	Q	Søknad om dispensasjon	Vedlagt søknaden
Annet	Q	Søknad om ansvarsrett, Technogarden AS - Ansvarlig søker	Vedlagt søknaden
Annet	Q	Kopi av sentral godkjenning Technogarden AS - Ansvarlig søker	Vedlagt søknaden
Annet	Q	Kopi av leieavtale	

Merknader fra ByggSøk

Kontroll av søknaden viser at følgende sider mangler obligatorisk informasjon:

Vedlegg - Vedlegg

Rammebetingelser - Generelle vilkår

Parter - Tiltakshaver

Parter - Foretak

Søknad om rammetillatelse

etter plan- og bygningsloven (pbl) §§ 20-1

Erklæring og signering

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker kravene i henhold til plan- og bygningsloven. En er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl. Kap. 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger

Ansvarlig søker

Dato 19/03-2014

Signatur Maghsoud Bagheri

Gjentas med blokkbokstaver

Tiltakshaver

Dato 19/3-14

Signatur Johan Horstmark *

Gjentas med blokkbokstaver

JOHAN HORSTMARK

* JE FULLMÅKT

Fullmakt til å representere tiltakshaver – Nye nødnett basestasjoner.

Motorola Solutions Norge AS (org.nr 931249789) gir herved Technogarden Engineering Resources AS (org.nr 986076905) fullmakt til å signere for og representere Motorola Solutions Norge AS som tiltakshaver i byggesaker for nye nødnett basestasjoner i Norge. Fullmakten er gyldig ut 2014.

Sted:

Ostøy

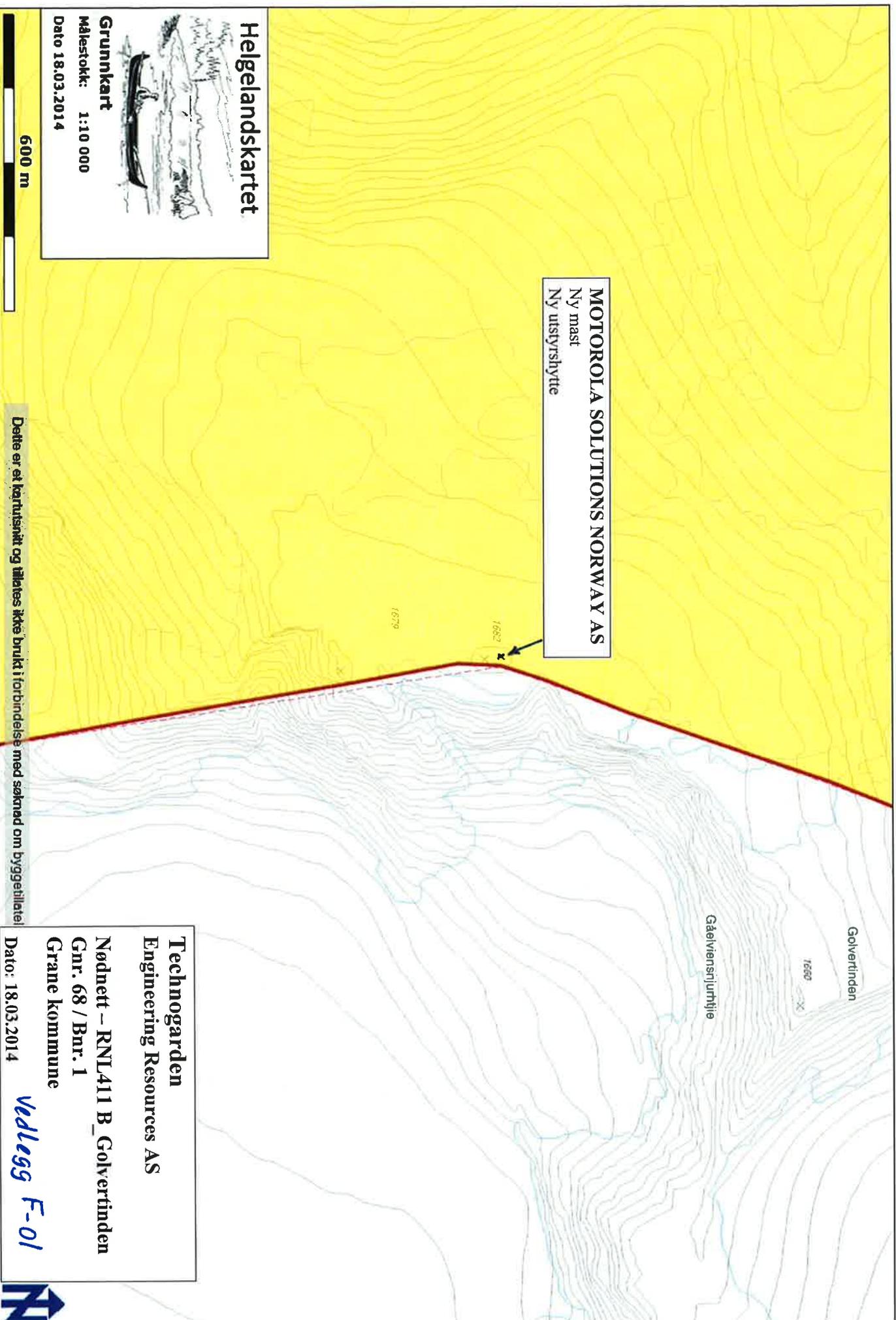
Dato:

24.6.2013

Sign.:

Håkon Heier

Håkon Heier – Administrerende direktør
Motorola Solutions Norge AS

RNL411 B_Golvertinden

Grane kommune

Gnr. 68 / Bnr. 1

Vedlegg til rammetillatelse

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

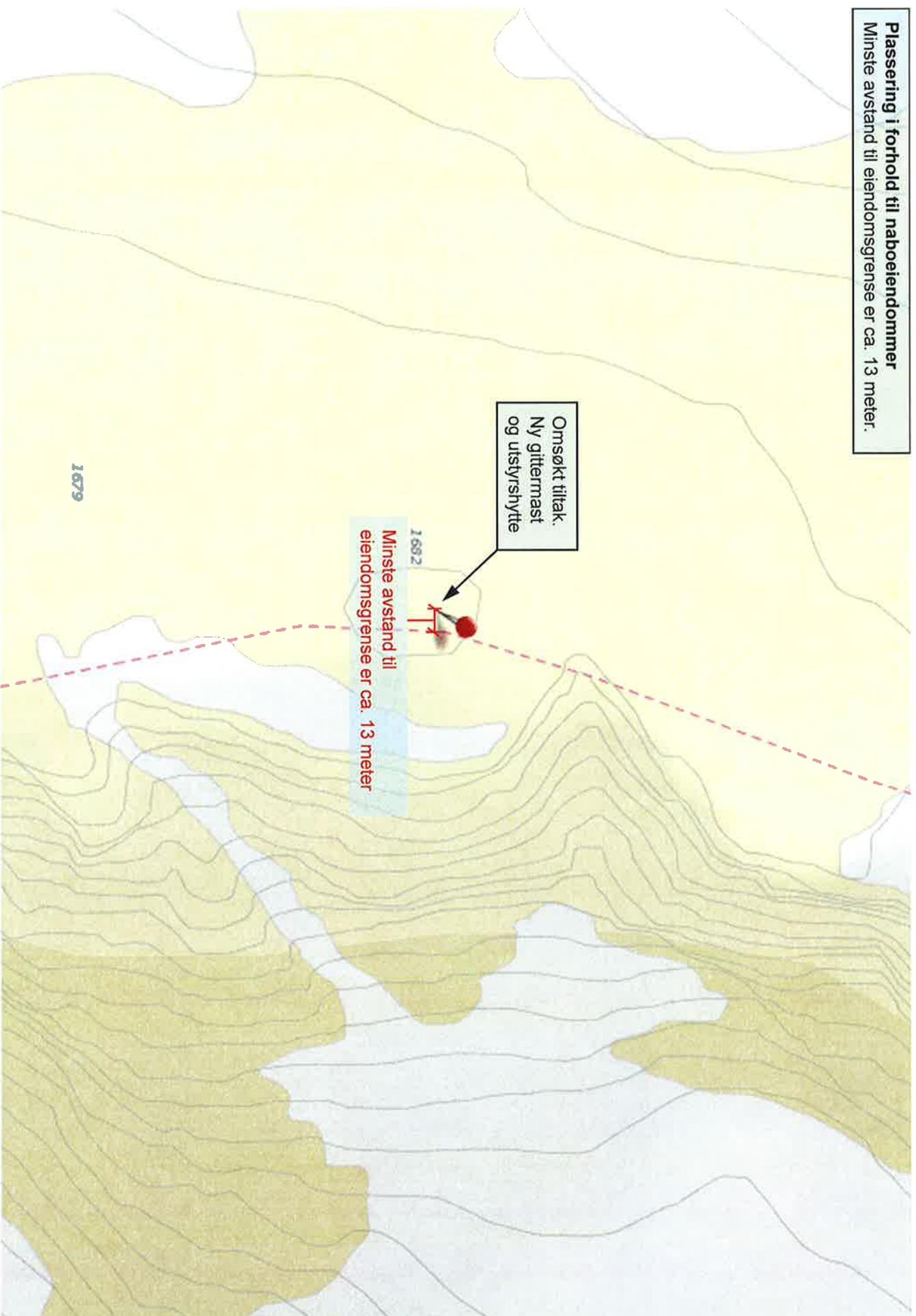
Vedlegg F-02 1

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

Plassering i forhold til naboeiendommer
Minste avstand til eiendomsgrense er ca. 13 meter.

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

Illustrasjonsbilde.

Ca. plassering av ny gittermast .

Dette er kun en illustrasjon og eksakt plassering vil kunne avvike fra denne fotomontasjen.

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

Image Landsat
2013 Google
2014 GrassSpot Image

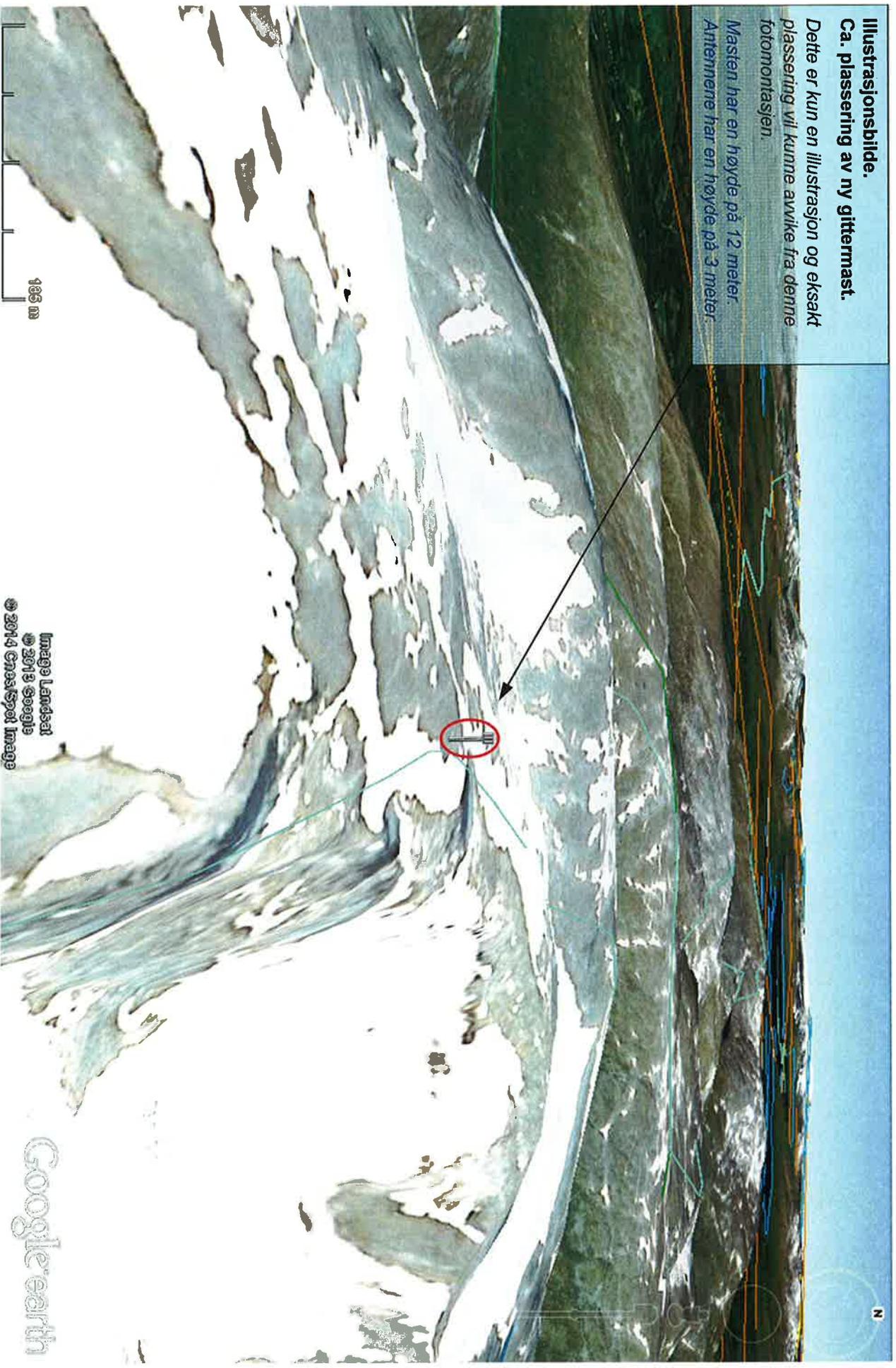
2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

**Illustrasjonsbilde.
Ca. plassering av ny gittermast.**

Dette er kun en illustrasjon og eksakt plassering vil kunne avvike fra denne fotomontasjen.

*Masten har en høyde på 12 meter.
 Antennene har en høyde på 3 meter.*

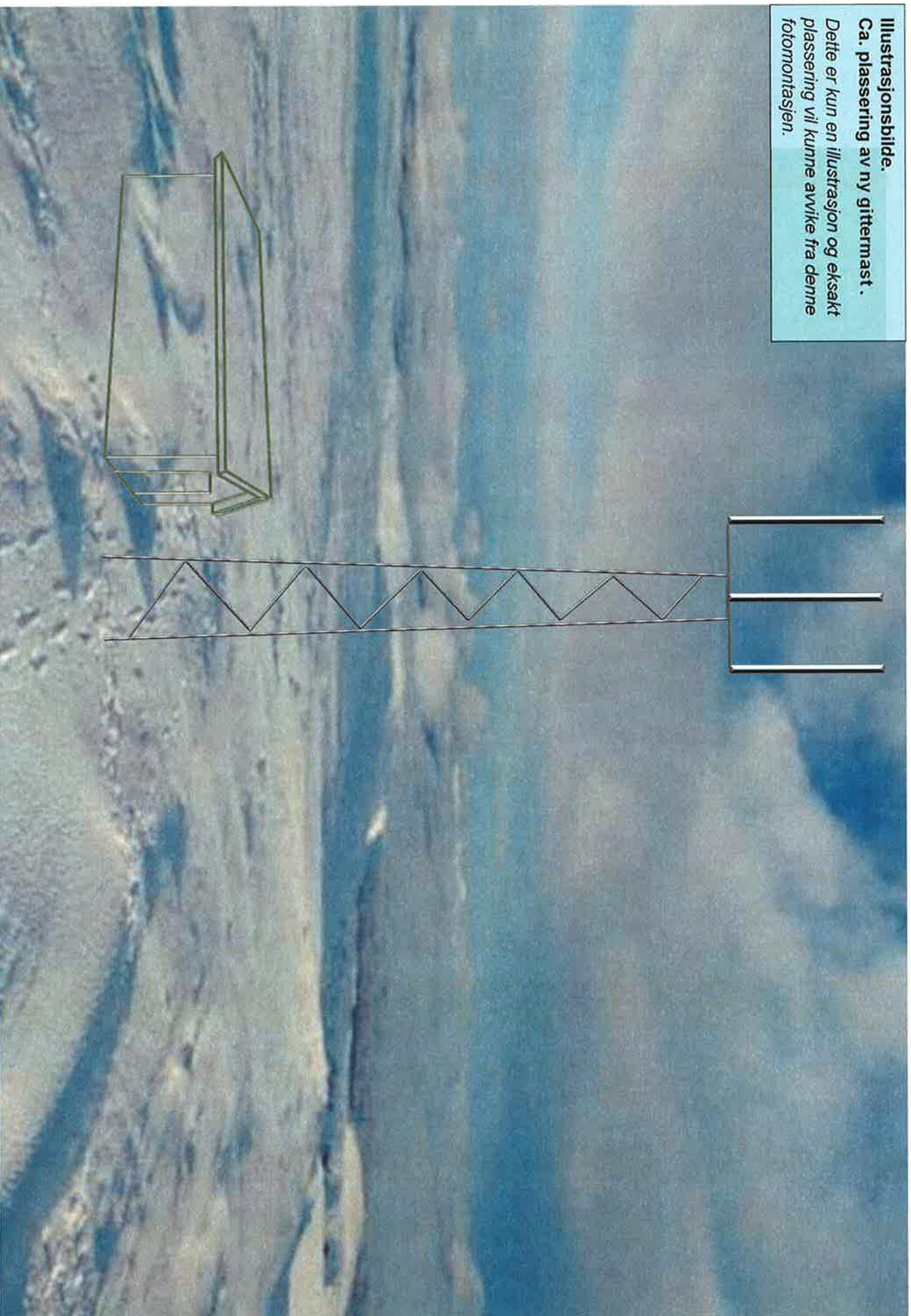

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

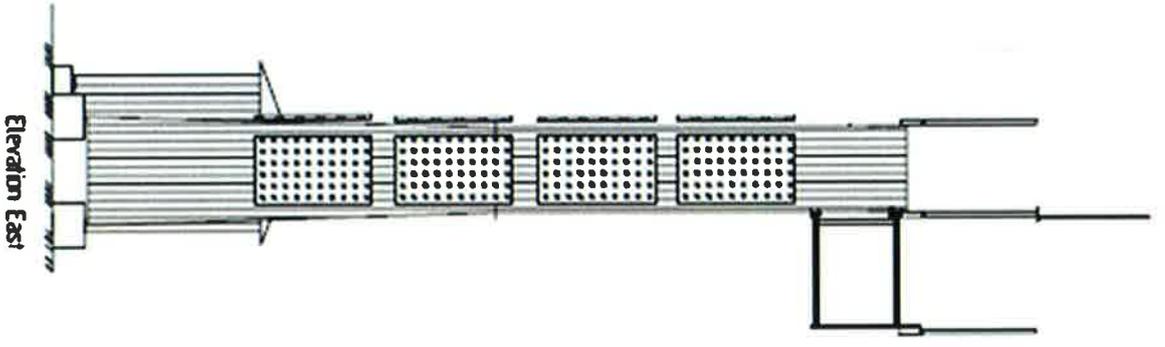
**Illustrasjonsbilde.
Ca. plassering av ny gittermast .**

Dette er kun en illustrasjon og eksakt plassering vil kunne avvike fra denne fotomontasjen.

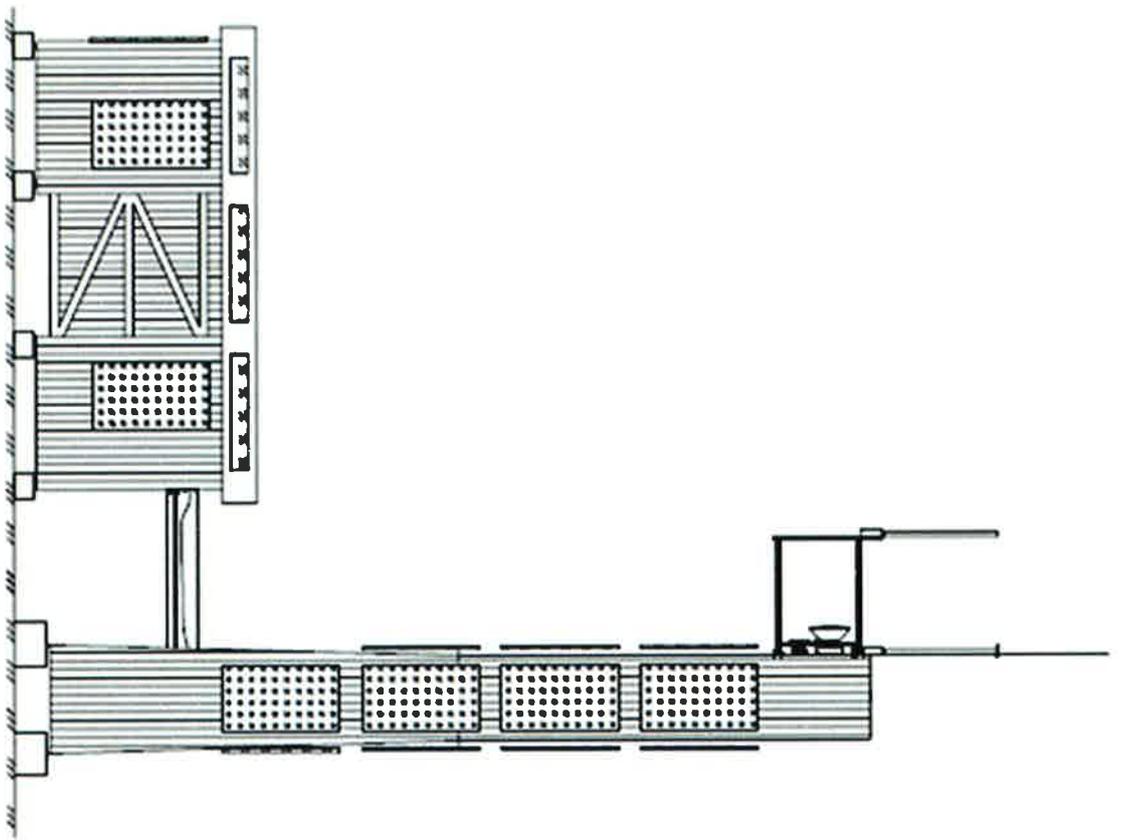

2014-03-19

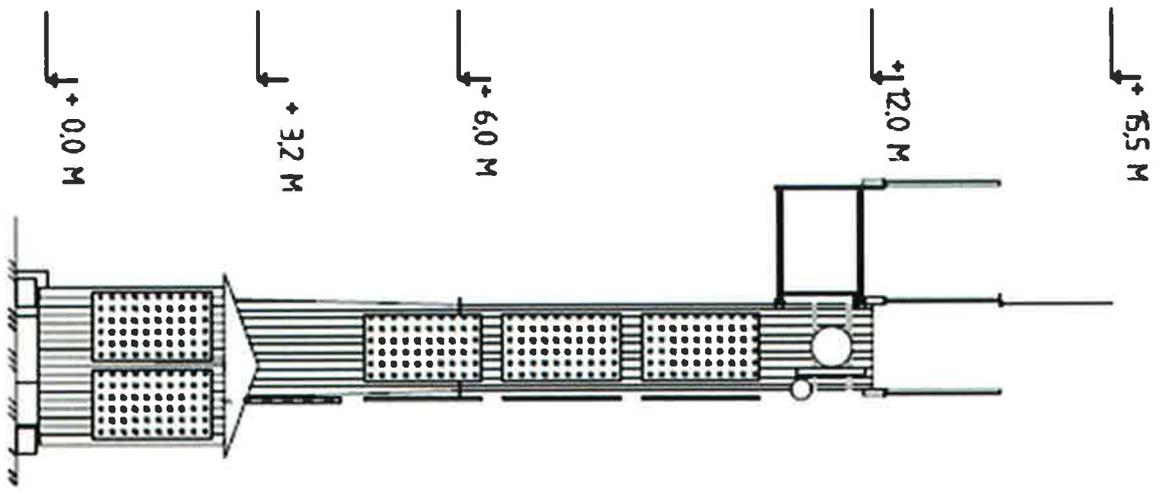
Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

Elevation East

Elevation South

Elevation West

↑ + 8,5 M

↑ + 12,0 M

↑ + 6,0 M

↑ + 3,2 M

↑ + 0,0 M

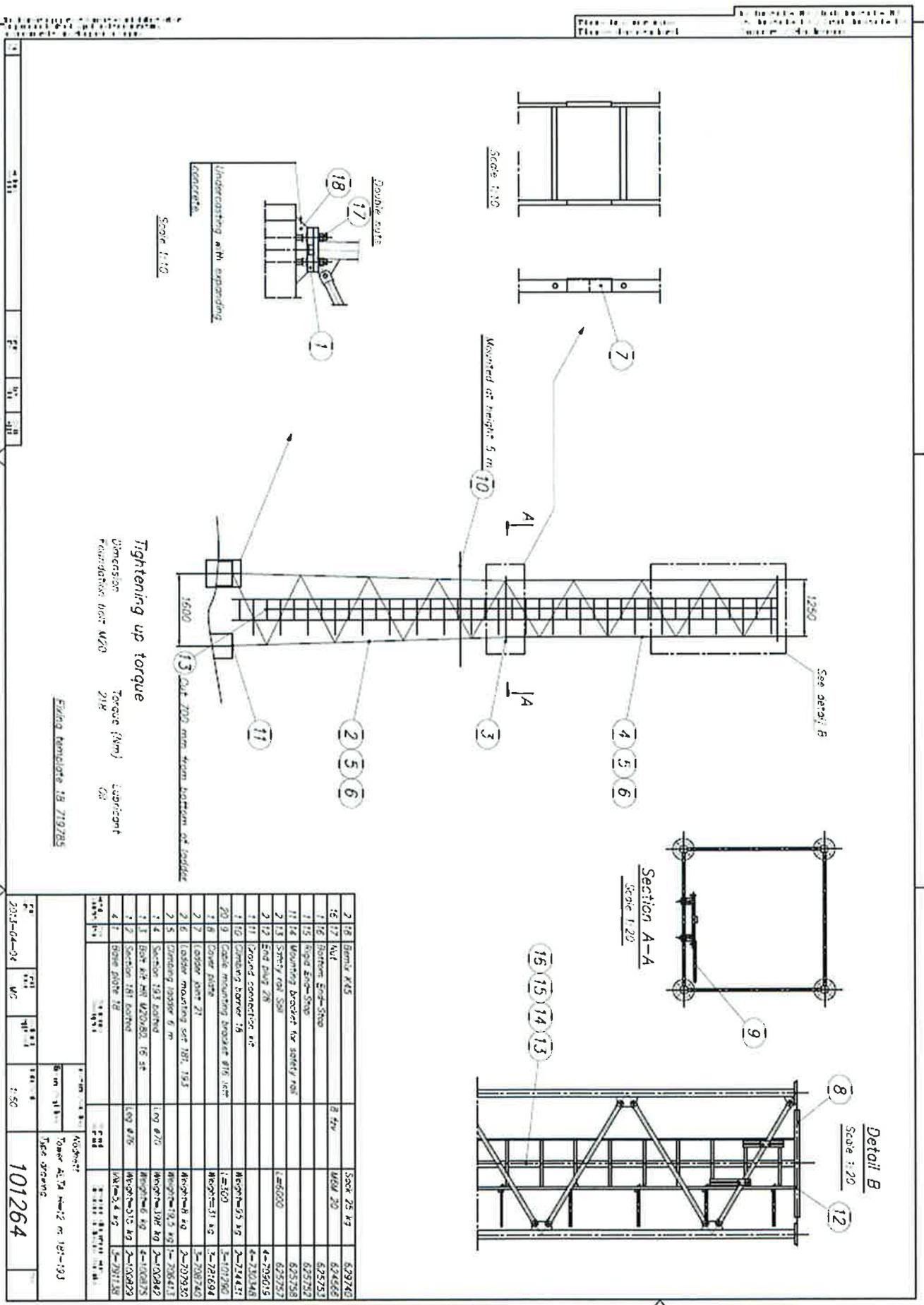
2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

9

Tightening up torque
 Torque (Nm) Lubricant
 Dimension Foundation base M20 21x GA
 Foundation base M20 21x GA

Exigj henholdsvis 18 719/285

2	16	Bornis K45	Stok 25 kg	629740
16	17	NUT	8 styk	674666
1	16	Bornis Exp-Stra	40x20	625753
1	15	Exp-Stra		625752
11	14	Mounting bracket for safety rail		625758
2	13	Safety rail 50x	4x205015	675757
2	12	End plug 28		4-205015
1	11	Ground connection kit		4-201146
1	10	Grounding bar 18	M60x45 kg	2-214431
20	9	Cable mounting bracket #16 1mm	1=50	1-071960
1	8	Cover plate	M60x31 kg	1-208740
2	7	Ladder post 21		1-208740
2	6	Ladder mounting set 181 193	M60x18,5 kg	2-202930
2	5	Grounding ladder 6 m		M60x18,5 kg 1-206411
1	4	Section 193 barbed	10x 870	M60x198 kg 2-008469
1	3	Exp kit M1 020/80 16 st		M60x15 kg 4-100875
1	2	Section 181 barbed	10x 870	M60x15 kg 2-008472
4	1	Base plate 18	10x20,4 kg	1-201148

NO	REV	DATE	BY	CHK	DESCRIPTION
01		2013-06-24	WC	11111	1:50

101264

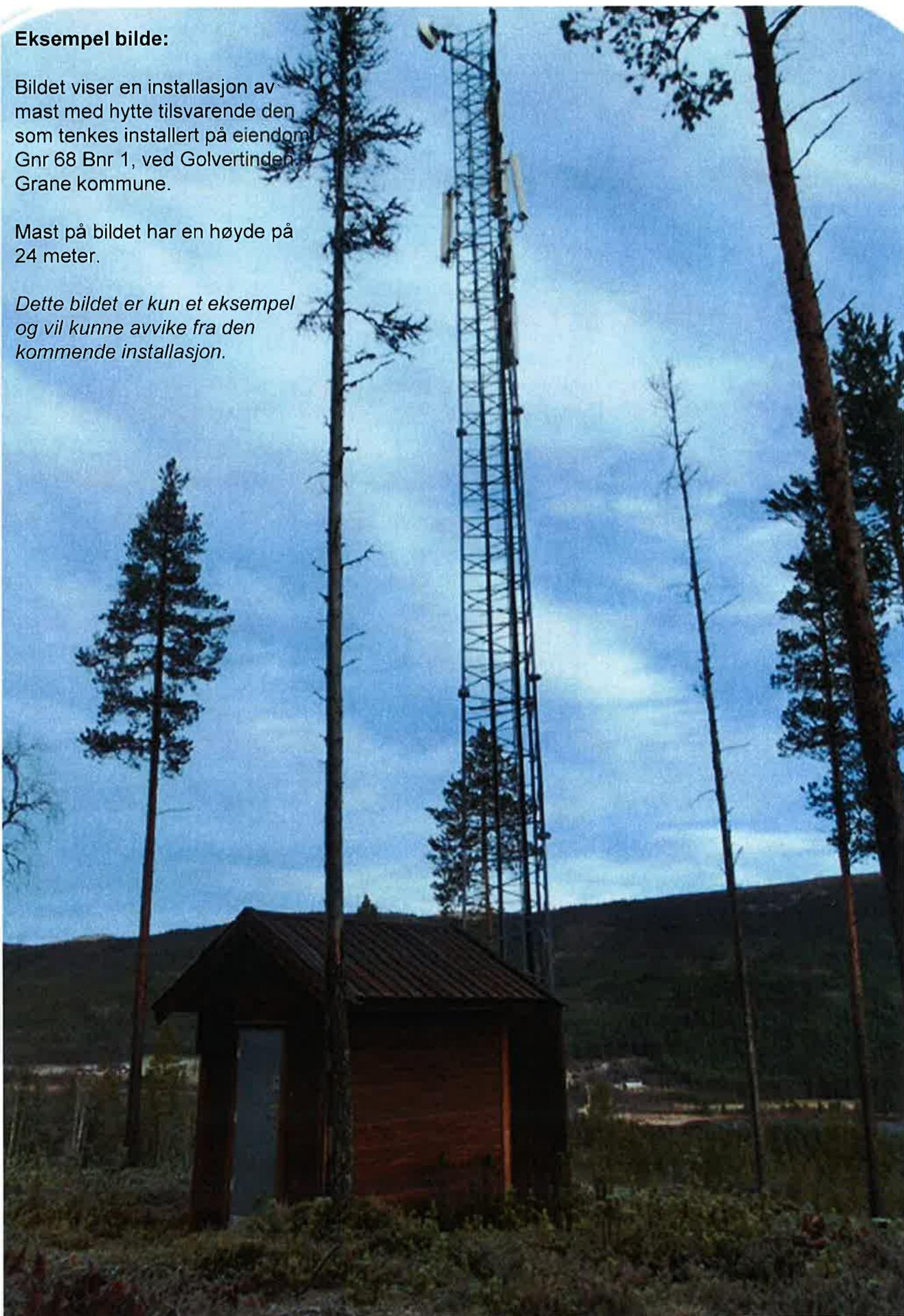
Konstruktør: Tomer Al. M. nr.12 m. 181-193
 Type drawing

Eksempel bilde:

Bildet viser en installasjon av mast med hytte tilsvarende den som tenkes installert på eiendom Gnr 68 Bnr 1, ved Golvertinden i Grane kommune.

Mast på bildet har en høyde på 24 meter.

Dette bildet er kun et eksempel og vil kunne avvike fra den kommende installasjon.

2014-03-19

Nødnett - RNL411 B_Golvertinden

10

Til alle landets kommuner

Deres referanse:

Vår referanse:
08/86-2

Dato:
30.09.2011

NØDNETT SKAL BYGGES UT I HELE NORGE - BETYDNING FOR KOMMUNENE

Stortinget besluttet 9. juni 2011 at Nødnett skal bygges i hele Norge, jf. Prop. 100 S (2010-2011) og Innst. 371 S (2010-2011). Nødnett er et digitalt, avlytningssikret sambandsnett for nødetatene brann, helse og politi, samt andre aktører med et nød- og beredskapsansvar. Nødnett er en viktig faktor for å bidra til økt sikkerhet for befolkningen. Dagens mange, atskilte radiosamband har vist seg å være utilstrekkelige som sambandsløsninger for nødetatene. I pinsehelgen 2011 fikk man demonstrert at det er viktig å ha et uavhengig sambandsnett for krisekommunikasjon når de kommersielle nettene er utilgjengelige. Etter terroranslaget 22. juli har behovet for et landsdekkende og robust Nødnett blitt ytterligere forsterket.

54 kommuner i det sentrale Østlandsområdet er allerede tilknyttet Nødnett. Erfaringene fra første trinn er i all hovedsak positive og viser at det nye sambandet gir bedre dekning, bedre talekvalitet, avlytningssikret informasjonsutveksling og økt trygghet for brukerne. Det er forventet at Nødnett skal være bygget i hele landet i løpet av 2015. Utbyggingen følger politidistriktinndelingen med følgende faser:

- Fase 0: Østfold, Follo, Romerike, Oslo, Asker og Bærum, Søndre Buskerud (*Fase 0 utgjør første utbyggingstrinn. Her er Nødnett er ferdig utbygget og innføring i nødetatene er i slutfasen.*)
- Fase 1: Hedmark, Gudbrandsdal, Vest-Oppland
- Fase 2: Nordre Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder
- Fase 3: Rogaland, Haugaland og Sunnhordland, Hordaland, Sogn og fjordane
- Fase 4: Sunnmøre, Nordmøre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
- Fase 5: Helgeland, Salten, Midtre Hålogaland, Troms, Vest-Finnmark, Øst-Finnmark

Detaljerte utbyggingplaner for faser 1 – 5 er under utarbeidelse.

Kontoradresse:
Nydalen allé 37a
Oslo

Postadresse:
Postboks 7 Nydalen PIB
0410 Oslo

Telefon sentralbord:
23 00 57 00

Telefaks:
22 23 29 41

Saksbehandler:
Gunnel Helmers

Organisasjonsnummer: 990 382 840 MVA

Vedlegg I-01

Ansvar for utbyggingen

Etablering av Nødnett er et omfattende prosjekt med mange aktører, og kommunene vil komme i kontakt med flere av disse.

- **Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK)** har ansvaret for å styre utbyggingen av Nødnett i Norge, og ivareta forvaltningsansvaret for nettet når det er ferdig. Alle brukerorganisasjoner som skal benytte Nødnett må bestille et abonnement og inngå en kundeavtale med DNK. 110-sentraler og legevaktsentraler skal også inngå utstyrsavtaler med DNK for utstyret som leveres til sentralene. DNK er statens kontraktspart overfor leverandørene.
- **Leverandøren** av Nødnett er Nokia Siemens Networks Norge AS (NSN). NSN har ansvar for å bygge Nødnett og integrere leveranser fra en rekke underleverandører, herunder Motorola Solutions Inc., som leverer infrastruktur og selve radionettet, Frequentis GmbH, som leverer radio/telefonibetjeningsutstyr til sentralene, samt Fortek som leverer et kommando- og kontrollsystem til 110-sentraler. Leverandøren er ansvarlig for å søke om byggetillatelse dersom det må bygges nye basestasjoner i et område.
- **Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet (DSB)** er ansvarlig for innføringsprosjektene i henholdsvis kommunehelsetjenesten og kommunale brannvesen/ 110-sentraler. Direktoratene har omfattende arbeidsoppgaver knyttet til innføring av Nødnett i sine etater, herunder koordinering, ta imot leveranser, opplæring av brukere samt innføring i organisasjonene. Det vises for øvrig til brev fra Helsedirektoratet til kommunene datert 5.9.2011 om samme sak.

Kommunenes rolle

Alle kommuner berøres av utbyggingen. For å minske risikoen for forsinkelser og unødige kostnadsøkninger både for kommunene og staten, er kommunenes medvirkning viktig.

Kommunene blir direkte berørt når det gjelder:

- Byggesaksbehandling av søknader for plassering av basestasjoner
- Brann- og redningstjenesten, inkludert 110-sentralene
- Kommunehelsetjenesten, inkludert legevaktsentralene
- Bruk av Nødnett i andre enheter i kommunen (vil bli aktuelt etter at nødetatene har tatt Nødnett i bruk)

Basestasjoner – byggesøknader

Arbeidet med å skaffe et tilstrekkelig antall basestasjoner for Nødnett vil starte i løpet av høsten 2011. Det er satt strenge dekningskrav for Nødnett, og det må etableres anslagsvis 1 900-2 000 basestasjoner på landsbasis. Både i det daglige og i en krisesituasjon er god dekning avgjørende for muligheten til å yte en fullgod tjeneste og redde liv og helse. Det skal være Nødnettdekning i områder utover der de vanlige mobilnettene har dekning. I tettbygde strøk med tyngre bygningsmasse vil det være nødvendig med høyere tetthet av basestasjoner for å sikre dekning også innendørs.

Utbyggeren skal i størst mulig grad innplassere nye basestasjoner i allerede eksisterende infrastruktur eller plassere antennene på taket av eksisterende, høye byggverk. Dersom tilstrekkelig dekning ikke oppnås ved å benytte slike lokasjoner, må det bygges nye egne antennemaster og tekniske boder.

I første byggetrinn erfarte prosjektet til dels svært lang kommunal saksbehandlingstid for enkelte av basestasjonene. Forsinkelser i prosessene gir økte kostnader både til stat og kommune, samt at slike forhold kan forsinke gjennomføring av utrulling av Nødnett.

Økt kostnad, men bedre tjeneste

Gjennom satsingen på Nødnett får kommunene tidsriktig utstyr som tilfredsstillende blant annet pålegg fra Datatilsynet for å styrke personvernet. Kommunene slipper dermed å ta denne investeringen selv. Gjennom Nødnettprosjektet dekker staten kostnader til:

- Utbyggingen av Nødnett
- Førstegangsanskaffelse av radioterminaler
- Utstyr til 110-sentraler og legevaktsentraler

Antall radioterminaler og type utstyr som leveres er fastsatt etter avtale med DSB og Helsedirektoratet. Etatenes innføringsprosjekter dekkes i hovedsak innenfor etatenes egne rammer, og noen kostnader vil dermed påløpe den enkelte kommune under installasjonsperioden, herunder:

- Forberedelser til å kunne motta utstyr ved sentralene, som bl.a. tilpasninger/bygging av tekniske rom, og installering av nødvendige tele- og datalinjer.
- Oppgradering og tilpasning av egne løsninger som skal integreres, for eksempel lydlogg.
- Tilleggsbehov ut over kontrakt, for eksempel utstyr for stasjonsutvarsling (brann)
- Personellkostnader i forbindelse med lokal prosjektledelse og –deltakelse, testing og opplæring.

Det er viktig at kommunene frem til utbyggingen av Nødnett tar kontakt med innføringsprosjektene for brann (ved DSB) og helse (ved Helsedirektoratet) om de skal foreta eventuelle ombygginger av lokaler ved legevakter, brannstasjoner og 110-sentraler. Dette kan spare kommunene for kostnader, og sikre at det ikke blir nødvendig med dobbeltarbeid eller endringer i etterkant.

Når Nødnett og utstyr er levert og tatt i bruk vil det påløpe årlige driftskostnader for kommunene:

- Abonnementsavgift for tilknytning til Nødnett (et abonnement per radioterminaler og per operatørplass i sentralene)
- Leie av datalinjer til sentralene
- Personal- og tekniske kostnader til løpende drift og vedlikehold av utstyret, samt nødvendige serviceavtaler
- Kompetansehevende tiltak, brukerstøtte og administrasjon av brukere i nettet
- Utskifting/nyanskaffelse av radioterminaler

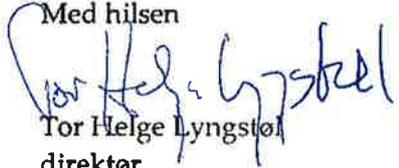
Konsulentselskapet SINTEF har gjennomført en kostnadskartlegging i tilknytning til Nødnett som peker på at brukerkostnadene vil øke i forhold til tidligere, men at mye av kostnadsøkningen skyldes utstyr og funksjonalitet som kommer i tillegg til det man tidligere har hatt. Prop 100 S (2010-2011) presiserer at det er usikkerheter i beregningsgrunnlaget, og dette tatt i betraktning, samt den kvalitetsheving, nye tjenester samt de effektiviseringsmuligheter Nødnett gir, synes det ikke urimelig at det blir en viss økning i etatens driftsutgifter. Samtidig påpekes det at Nødnett legger til rette for gevinstrealisering knyttet til antall kommunikasjonssentraler og driften av disse både internt i og på tvers av etater og geografiske områder. I Prop 100 S fremgår også at Justis- og politidepartementet og

Helse- og omsorgsdepartementet vil, når mer erfaring foreligger, eventuell refordeling mellom etatene er foretatt og gevinstrealiseringsprosjekter er igangsatt, vurdere kommunenes kostnader til Nødnett.

Veien videre

Det arbeides nå med å få konkrete planer for fase 1-5 på plass. Når disse foreligger, vil brukerorganisasjonene få informasjon om det konkrete innføringsløpet fra innføringsprosjektene via DSB og Helsedirektoratet. Det planlegges med informasjonsaktiviteter på ulike nivåer i kommunene og via fylkesmannen. Parallelt med dette vil leverandøren starte arbeidet med å utplassere basestasjoner og ta kontakt med kommunene. Ytterligere informasjon om Nødnett finnes på www.dinkom.no, og eventuelle spørsmål kan stilles til post@dinkom.no.

Med hilsen

Tor Helge Lyngstøl
direktør

Cecilie B. Løken
avdelingsdirektør

Kopi til: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Helsedirektoratet, KS, fylkesmennene, Justis- og politidepartementet.

Grane kommune

Byggesak
Industriveien 2
8680 Trofors

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Maghsoud Bagheri / RNL411 B_Golvertinden

19. mars 2014

SØKNAD OM RAMMETILLATELSE TIL TILTAK PÅ GNR. 68 / BNR. 1 – GOLVERTINDEN, GRANE KOMMUNE. BASESTASJON FOR NØDKOMMUNIKASJON. TILTAKSHAVER : MOTOROLA SOLUTIONS NORWAY AS.

Technogarden AS skal på vegne av Motorola Solutions Norway AS søke om tillatelse til oppføring av ny gittermast for etablering av basestasjon for nødkommunikasjon på Gnr. 68 / Bnr. 1, Golvertinden, Grane kommune.

Bakgrunn :

Effektiv og livreddende innsats i alle situasjoner krever et forutsigbart og moderne kommunikasjonssystem med god funksjonalitet, dekning og kapasitet. Situasjoner som oppfattes som kriser for de involverte, er nødetatens hverdag. Nettet skal dekke om lag 80% av Norges geografiske areal og nær 100% av befolkningen. Kjernebrukerne av nødnettet er de tre nødetatene brann, politi og helse. Det skal i tillegg være kapasitet i nettet til å inkludere andre brukergrupper som tollvesen, forsvar og frivillige hjelpeorganisasjoner. Nødnettet gir nødetatene en effektiv og trygg arbeidssituasjon og bidrar til å gjøre hverdagen enklere og sikrere for oss alle.

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK), representerer staten og har ansvaret for å styre utbyggingen av nødnettet og forvalte nettet når det er ferdig. Motorola Solutions Norway AS (MSN) bygger nødnettet på oppdrag fra staten, representert ved Direktoratet for nødkommunikasjon.

Beskrivelse av tiltaket :

Tiltaket består av ny gittermast med høyde 12 meter som vil bli plassert i terrenget ved Golvertinden, og ved siden av den eksisterende stasjonen, som vist på vedlagte kart og illustrasjonsbilder. Masta har et fotavtrykk på ca. 1,6 x 1,6 meter og i masta plasseres det nødnett-antennene. Det vil bli montert klatrevern i masta, og i tillegg til sikkerhets-aspektet så bidrar dette til å dempe virkningen av masta på bakkenivå.

Tiltaket opptar et relativt lite areal, det anlegges ikke veg fram til anlegget. Minste avstand til nabogrense er ca. 13 meter. Se vedlagte underlagsmateriell og tegninger som viser plassering, mål og utseende på mast.

Søknad om dispensasjon :

Det omsøkte området er i "Kommuneplanens arealdel" satt av for "Båndlagt naturvern".

I forbindelse med tiltaket vil vi søke om dispensasjon fra gjeldende kommuneplan for etablering av anlegg / utstyr for nødkommunikasjon. Se egen søknad om dispensasjon.

Forhåndskonferanse :

Det er ikke avholdt forhåndskonferanse med Grane kommune.

Nabovarsel:

Tiltaket ble fritatt for nabovarsling.

Motorola Solutions Norway AS (MSN) bruker kun entreprenører med sentrale godkjenninger og lang erfaring fra liknende etableringer til både bygging og vedlikehold.

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har inngått leieavtale med hjemmelshaver av Gnr. 68 / Bnr. 1. Plasseringen og tiltaket er således avklart med grunneier / hjemmelshaver.

Mast og hytte vil få en plassering slik det går frem av vedlagte kart og beskrivelse.

Følgende ansvarlig firma søker om ansvarsrett i prosjektet :

ANSVARLIG SØKER.

SØK, Tkl. 1 Anlegg, konstruksjoner og installasjoner

Technogarden AS

Jeg håper på en positiv tilbakemelding og tillatelse til tiltak som beskrevet over og i vedlegg. Ved spørsmål i sakens anledning, vennligst benytt referanse - **RNL411 B_Golvertinden** og ta kontakt med undertegnede på telefon 67 24 20 61, eller e-post: maghsoud.bagheri@technogarden.no.

Vennlig hilsen

Technogarden Engineering Resources AS

Maghsoud Bagheri

Maghsoud Bagheri

Byggesak

Vedlegg :

Søknad om rammetillatelse

- F-01 Situasjonkart (Grunnkart). Målestokk 1: 10000
- F-02 Vedlegg til søknad om rammetillatelse
- G-01 Gjennomføringsplan. Versjonsnr. 1
- I-01 DNK_kommune_infobrev_300911
- Q-01 Følgerev til søknad om rammetillatelse
- Q-02 Søknad om dispensasjon
- Q-03 Søknad om ansvarsrett, Technogarden AS - Ansvarlig søker
- Q-04 Kopi av sentral godkjenning Technogarden AS - Ansvarlig søker
- Q-05 Kopi av leieavtale

Grane kommune

Byggesak
Industriveien 2
8680 Trofors

Deres ref.:

Vår ref.:

Maghsoud Bagheri / RNL411 B_Golvertinden

Dato:

19. mars 2014

GNR. 68 / BNR. 1 – GOLVERTINDEN, GRANE KOMMUNE. BASESTASJON FOR NØDKOMMUNIKASJON.

SØKNAD OM DISPENSASJON, PBL § 19-2

Technogarden AS skal på vegne av Motorola Solutions Norway AS søke om tillatelse til oppføring av en ny basestasjon for nødkommunikasjon på ovennevnte eiendom. Det omsøkte området er i "Kommuneplanens arealdel" satt av for "Båndlagt naturvern".

Det søkes i medhold av plan- og bygningslovens § 19-2 om dispensasjon fra plbl. kapittel 11, og gjeldende formål - Båndlagt naturvern - for oppføring av teknisk utstyr for nødkommunikasjon på omsøkte eiendom.

Det omsøkte tiltaket gjelder oppsetting av ny mast og utstyrshytte i et stort friområde med god avstand til nabogrense. Tiltaket blir plassert i terrenget på et lite platå, og i masta plasseres det nødnett-antenner.

Tiltaket legger beslag på et lite areal, dimensjonene på det omsøkte tiltaket er sett i forhold til størrelsen på eiendommen små. Masten har en høyde på 12 meter, utstyrshytta har en grunnflate på ca. 21 m² og en høyde på ca. 3,2 meter. Det vil bli montert klatrevern i masta, og i tillegg til sikkerhets-aspektet så bidrar dette til å dempe virkningen av masta på bakkenivå.

En dispensasjon til etablering av anlegget vil således i liten grad innvirke på tilgjengelighet eller den estetiske utformingen av omgivelsene. Det kan altså ikke være tale om at hensyn til estetisk utforming eller tilgjengelighet blir "vesentlig tilsidesatt".

Når det i tillegg ses på de positive sidene og sikkerhetsaspektet ved nødkommunikasjon og at sentrale myndigheter har uttalt at det skal tilrettelegges for utbygging av nødnett så mener vi at dette er tungtveiende argumenter for at en dispensasjon kan innvilges.

Vi mener at de negative konsekvensene er små og at det i tiltaket er klar overvekt av positive hensyn og konsekvenser slik at det bør gis dispensasjon i denne byggesaken.

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har inngått leieavtale med hjemmelshaver av Gnr. 68 / Bnr. 1 Plasseringen og tiltaket er således avklart med grunneier / hjemmelshaver.

Vennlig hilsen

Technogarden Engineering Resources AS

Maghsoud Bagheri

Maghsoud Bagheri
Byggesak

Søknad om ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven

Søknaden gjelder			
Eiendom/Byggested			
Kommune	Gnr.	Bnr.	Adresse
Grane	68	1	Golvvertinden, 8680 TROFORS

Foretak		
Organisasjonsnummer	Navn	Adresse
986076905	TECHNOGARDEN ENGINEERING RESOURCES AS	Vestfjordgaten 4, 1338 SANDVIKA
Kontaktperson	Telefon	e-postadresse
Maghsoud Bagheri	67242061	maghsoud.bagheri@technogarden.no
Foretaket er sentralt godkjent for		
funksjon	fagområde	tiltaksklasse
Søker	Andre	1
Prosjektering	Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner)	2

Ansvarsområde
Søker
Ansvarsområde
Ansvarlig søker
Ansvarsområdet er dekket av den sentrale godkjenningen. Vi forplikter oss til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket.

Erklæring og signering	
Foretaket er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger. Foretaket forplikter seg å stille med kompetanse som angitt i ansvarsoppgaven.	
Ansvarlig søker	Ansvarlig foretak
Dato <u>19/03-2014</u>	Dato <u>19/3-14</u>
Signatur <u>Maghsoud Bagheri</u>	Signatur <u>[Signature]</u>

vedlegg Q-03

Sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett etter plan- og bygningsloven

Sentral godkjenning for: **TECHNOGARDEN ENGINEERING RESOURCES AS**

Foretaket, med organisasjonsnummer 986076905, er gitt følgende sentrale godkjenning i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 § 22-1 og forskrift om byggesak av 26. mars 2010 nr 488 (SAK10)

- > Prosjektering av Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- > Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

Godkjenningen er gyldig til 16.01.2017

Godkjenningen er bare gyldig dersom fastsatte gebyr for å inneha sentral godkjenning betales innen fristene. Det gjøres oppmerksom på at sentral godkjenning for ansvarsrett skal trekkes tilbake ved alvorlige eller gjentatte overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

Vedlegg Q-04

14/622

FESTEKONTRAKT UNDER RAMMEAFTALE MELLOM STATSKOG SF OG STATEN V/DIREKTORATET FOR NØDKOMMUNIKASJON

Returneres til:
Statskog SF
Postboks 63 Sentrum
7801 Namsos

1. Bakgrunn
<p>Dette er en festeavtale under rammeavtale av 10.12.2009 mellom Statskog SF og Staten v/Direktoratet for nødkommunikasjon. Festeforholdet er fullt og helt underlagt rammeavtalens vilkår.</p> <p>Hovedformålet med festeavtalen er å angi opplysningene om eiendommen og å fastlegge tidspunktet for festeforholdets start.</p>

2. Eiendommen				
Kommunenr.	Kommunenavn	gnr.	bnr.	festenr.
1825	Grane	67	1	
Beskaffenhets:		Bruk av grunn:		
☐ 1. Bebygd ☒ 2. Ubebygd		☐ A – annet(Mastepunkt nødnett)		
Eiendommen er identifisert ved målebrev eller kartvedlegg datert 24.02.2014.		☐ Mast ☐ Mast og hytte ☒ Annet (spesifiser)		

3. Bortfester	
Statskog SF Postboks 63 Sentrum, 7801 Namsos	Org. nr. 966056258

4. Fester	
Staten v/Direktoratet for nødkommunikasjon Postboks 7 Nydalen PIB, 0410 Oslo	Org. nr. 990382840
	Ideell andel 1/1

5. Årlig leie

6. Festetid
<p>30 år fra inngåelsen av denne festekontakten.</p> <p>Festekontrakten forlenges deretter automatisk for 10 år av gangen dersom de ikke sies opp av Bortfester med 2 års skriftlig varsel. Fester kan til enhver tid si opp den enkelte festeavtale med seks måneders skriftlig varsel.</p>

7. Panterett for festeavgift
<p>Bortfester har panterett i festeretten og i byggverk/installasjoner på tomten for skyldig festeavgift de tre siste år. Bortfesters panterett skal ha 1. prioritet.</p>

Vedlegg Q-05

8. Særskilte reguleringer for eiendommen

Partene har blitt enige om at følgende særskilte reguleringer for eiendommen

9. Kontaktinformasjon og ID

Bortfesteres kontaktinformasjon for forhold vedrørende denne festekontrakten:

Statskog SF, Postboks 63 Sentrum, 7801 Namsos

Festers kontaktinformasjon for forhold vedrørende denne festekontrakten:

[Berit Isaksen tlf 41652291]

[berit.isaksen@dnk.no]

Festers basestasjon ID (dersom dette foreligger)

RNL411B Golvertind.....

11. Utstedelse og signatur

Denne avtalen underskrives og utstedes i to eksemplarer, hver av partene beholder hvert sitt eksemplar.

Oslo, den 4/3/14

Berit Isaksen

For
STATEN V/DIREKTORATET FOR
NØDKOMMUNIKASJON

Elverum, den 24.02.2014

Elin Mownd

For
Statskog SF
STATSKOG SF

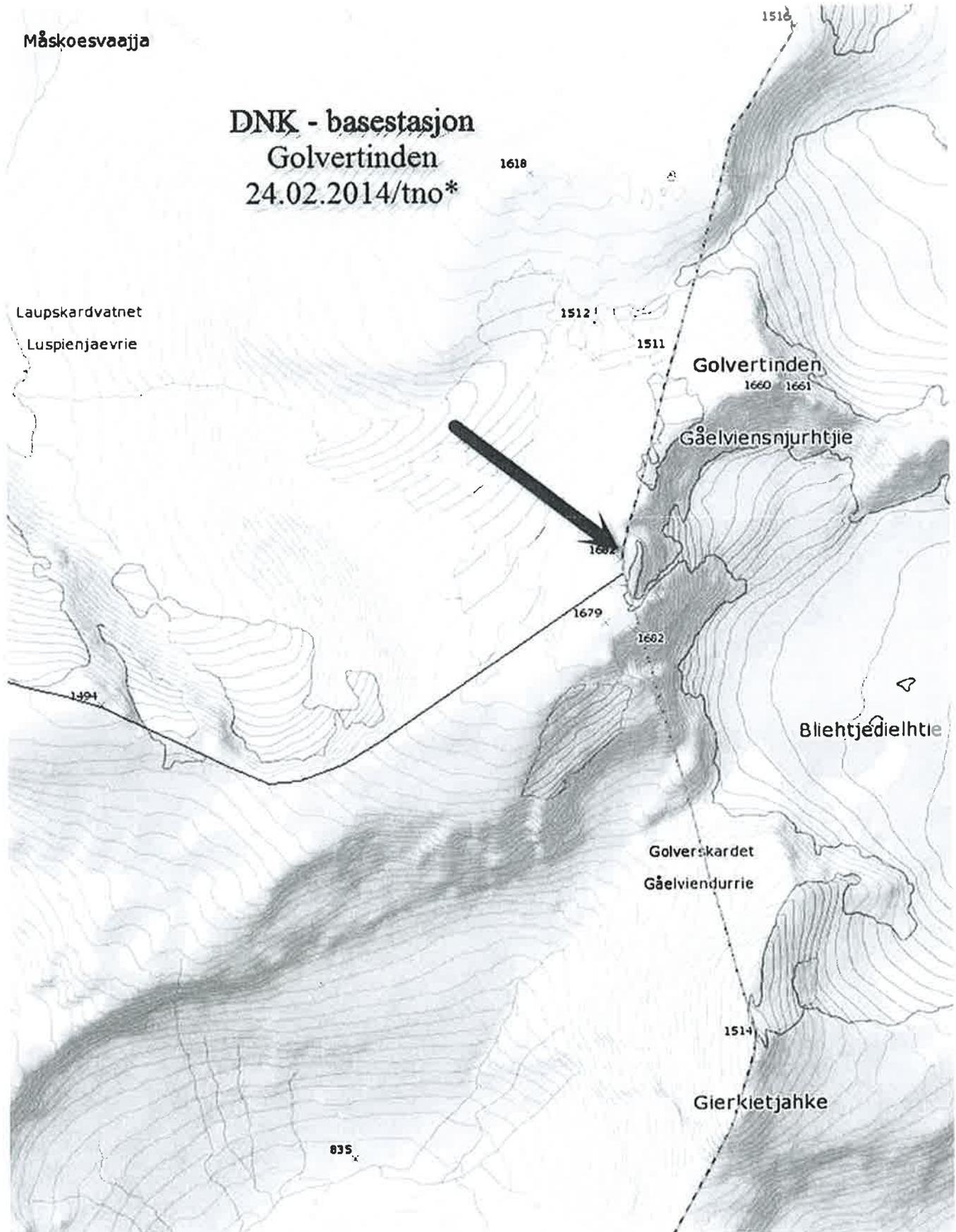
Maurud Elin

Til:

Nordås Trond

Emne:

DNK - Basestasjon Golvertinden i Grane kommune. 24.02.2014/tno*

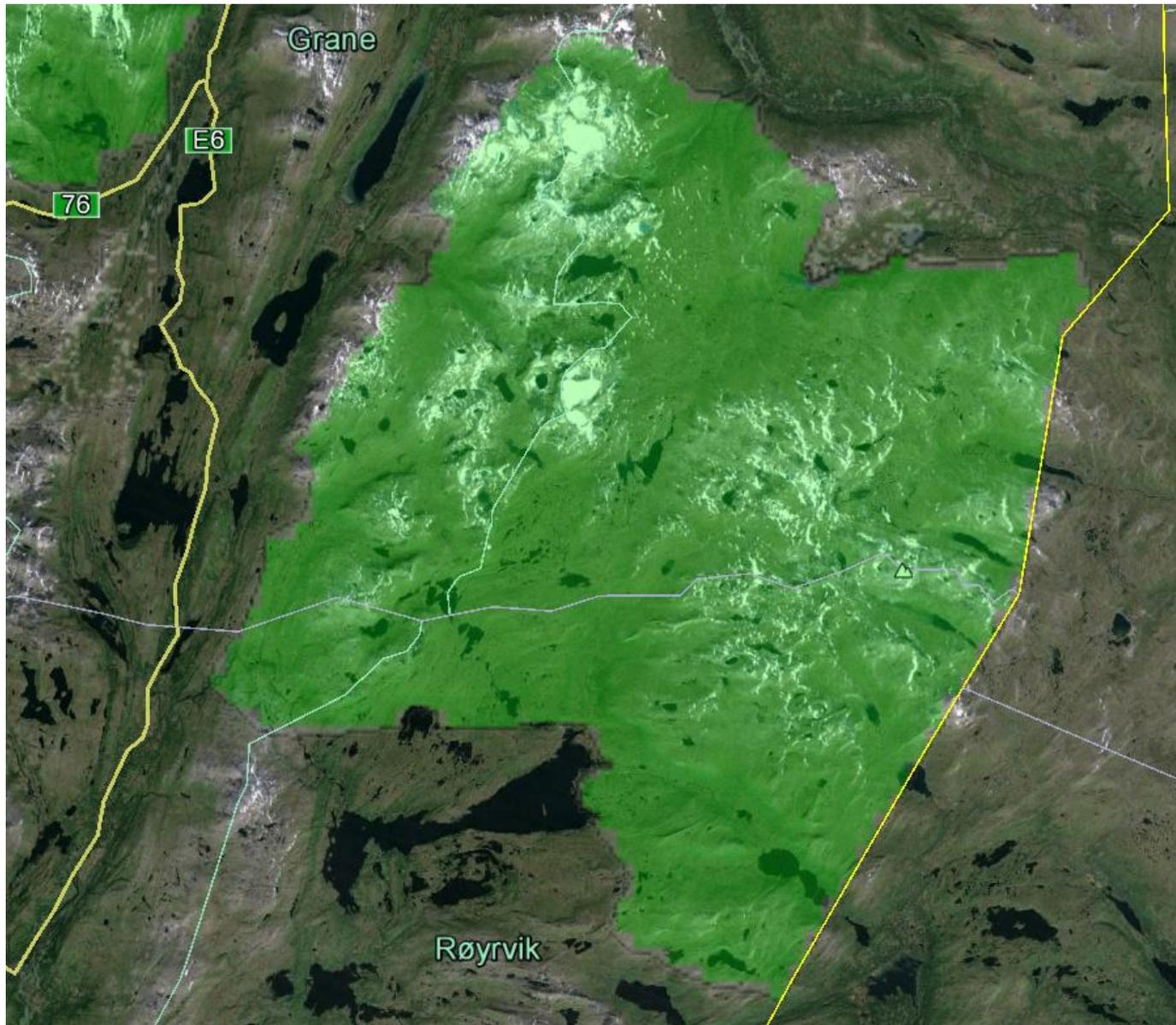

RF Review of RNL411

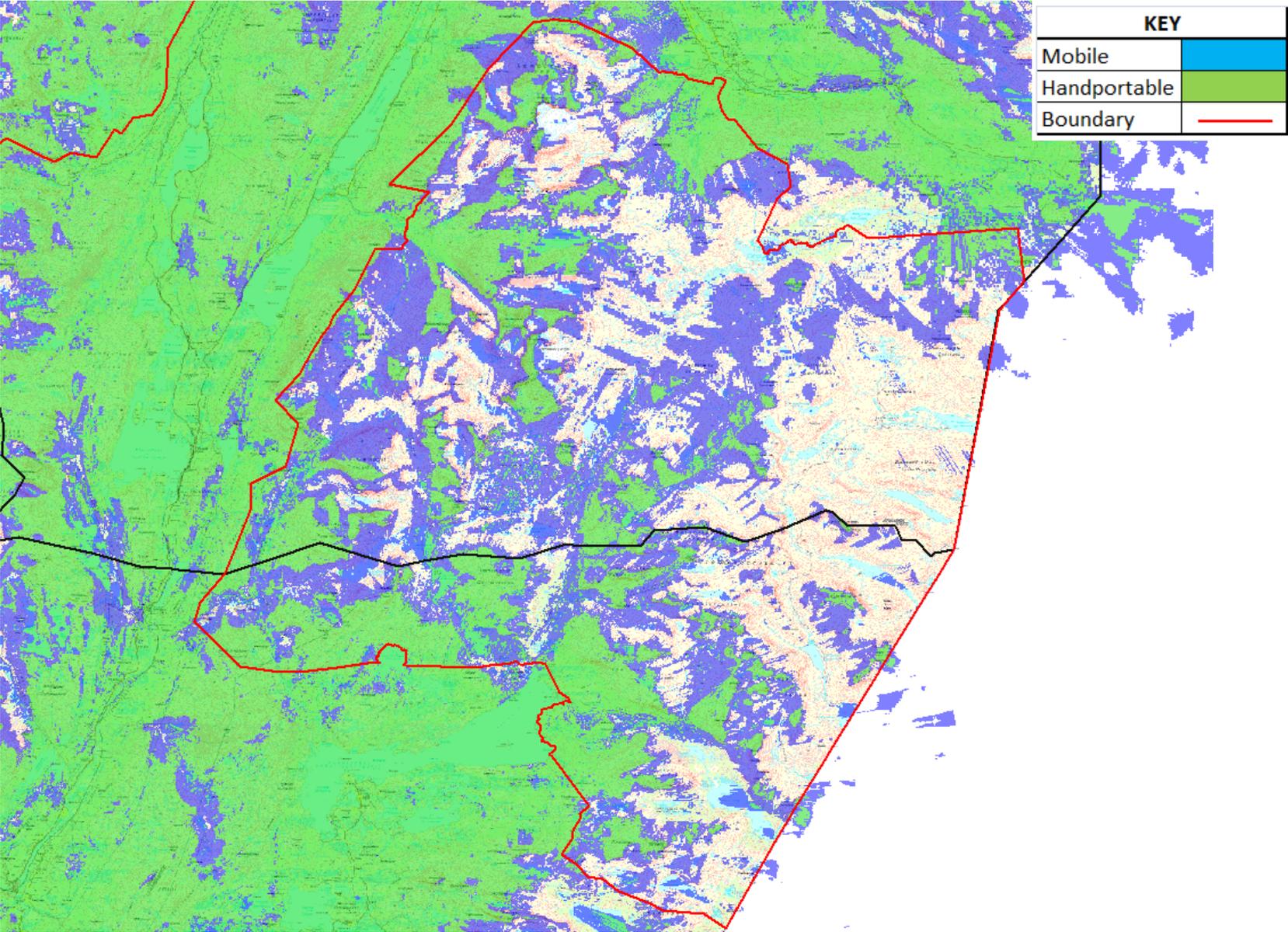
Purpose of review.

Determine if the national park site RNL411 can be removed and if a number of sites outside the national park will achieve the required level of coverage inside the national park.

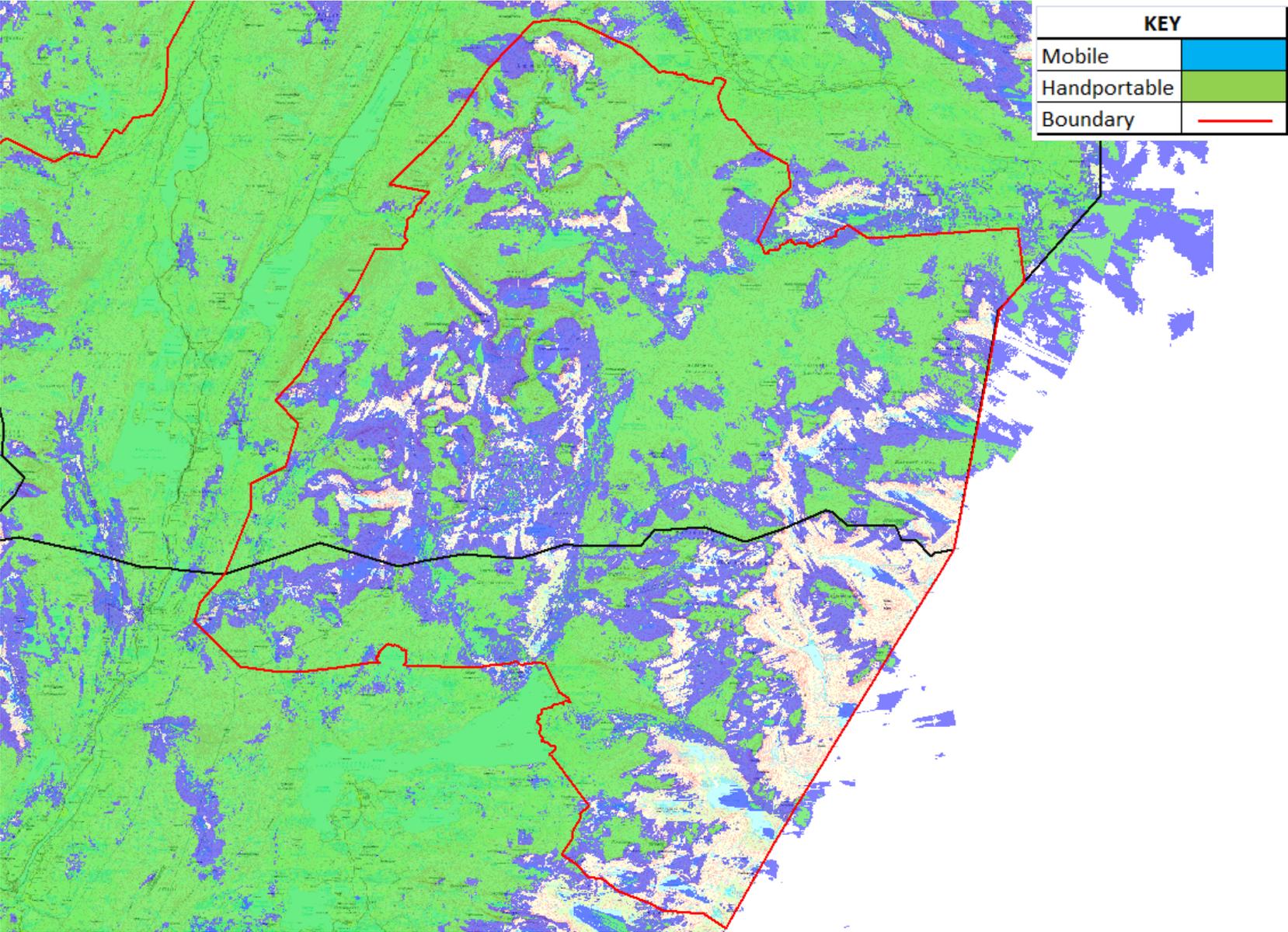
General National park area

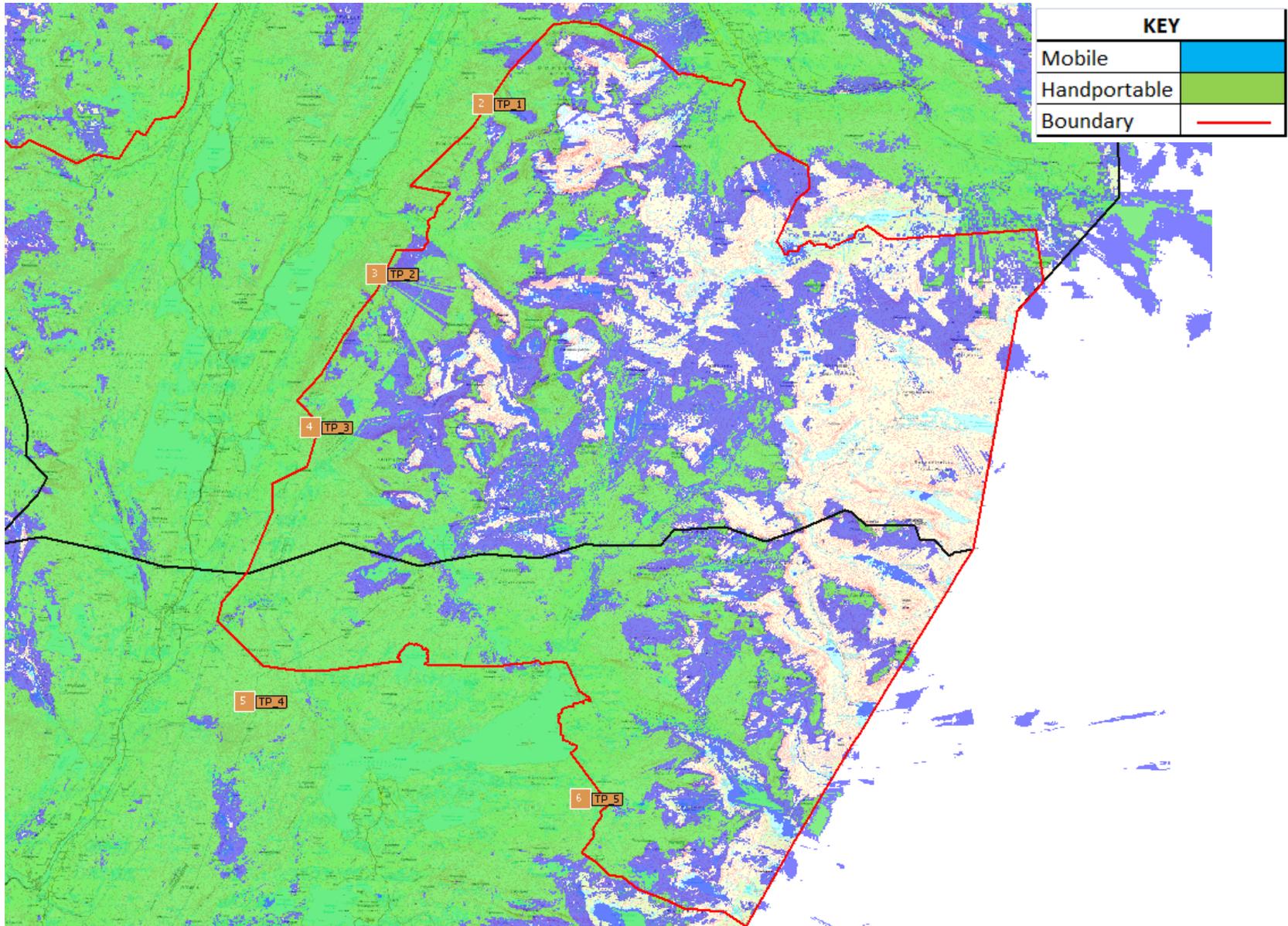
Without RNL411

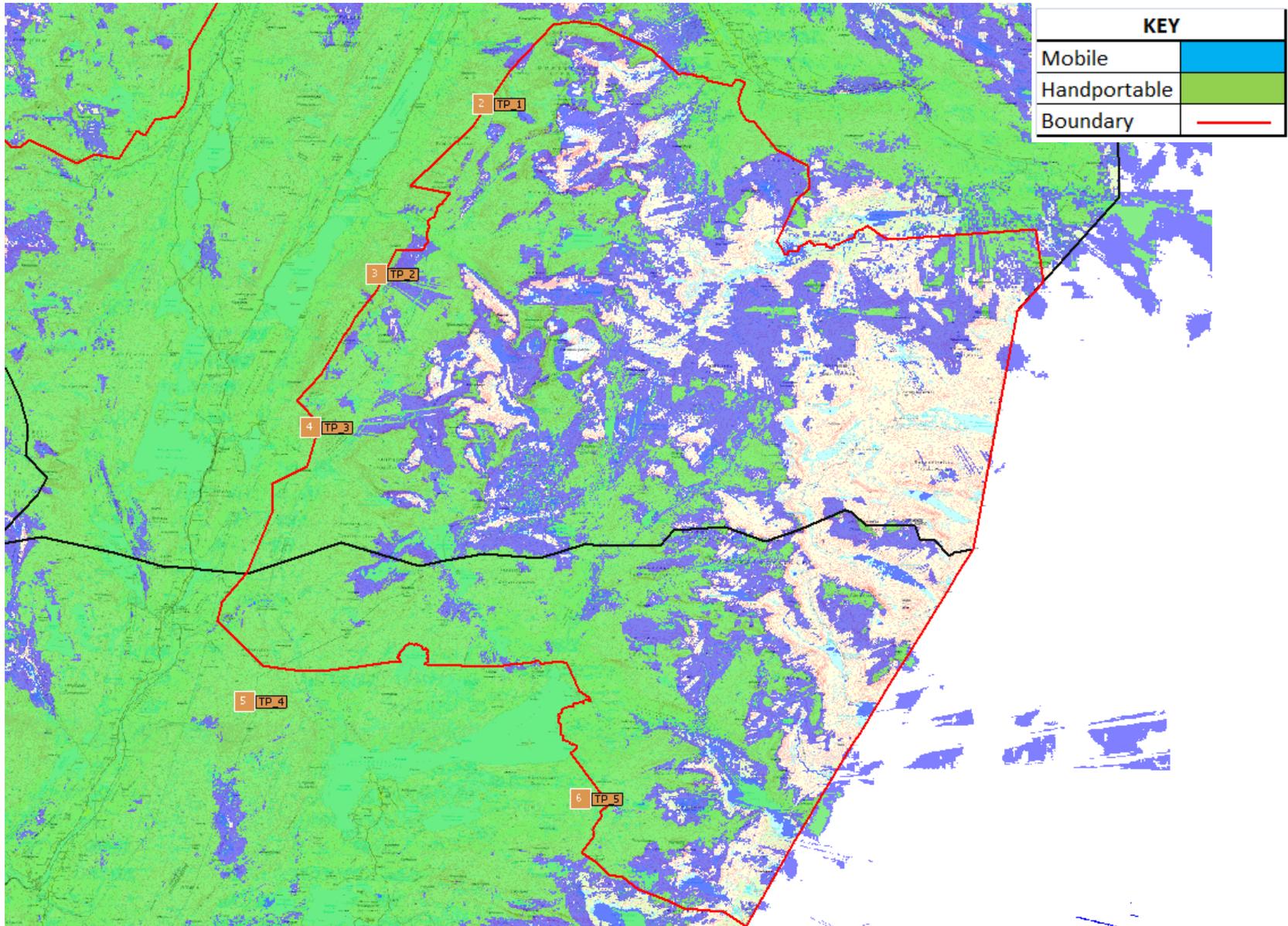
With RNL411

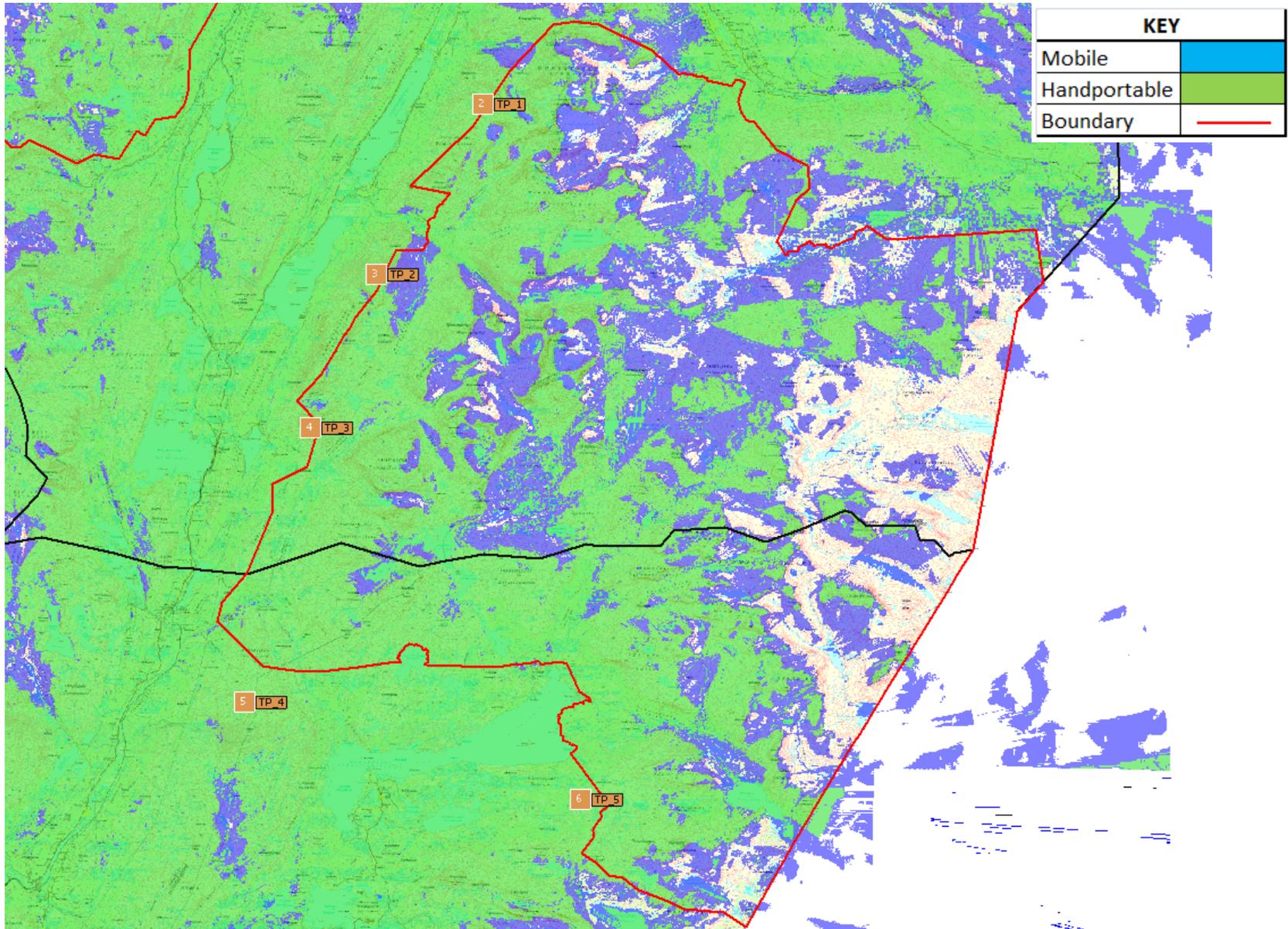
5 x Test Points outside the National Park at 30m

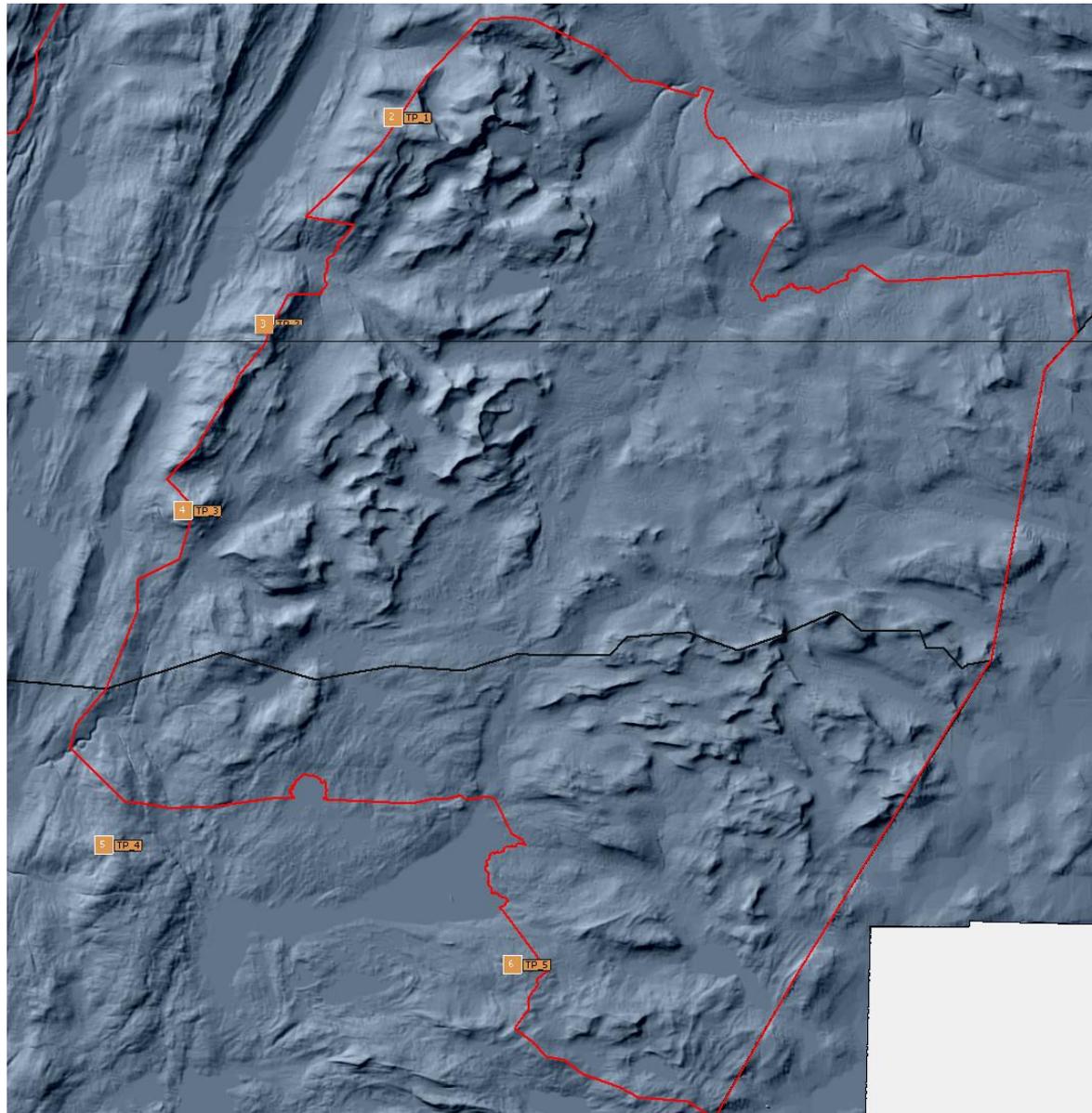
5 x Test Points outside the National Park at 50m

5 x Test Points outside the National Park at 100m

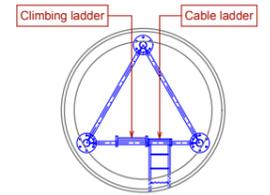
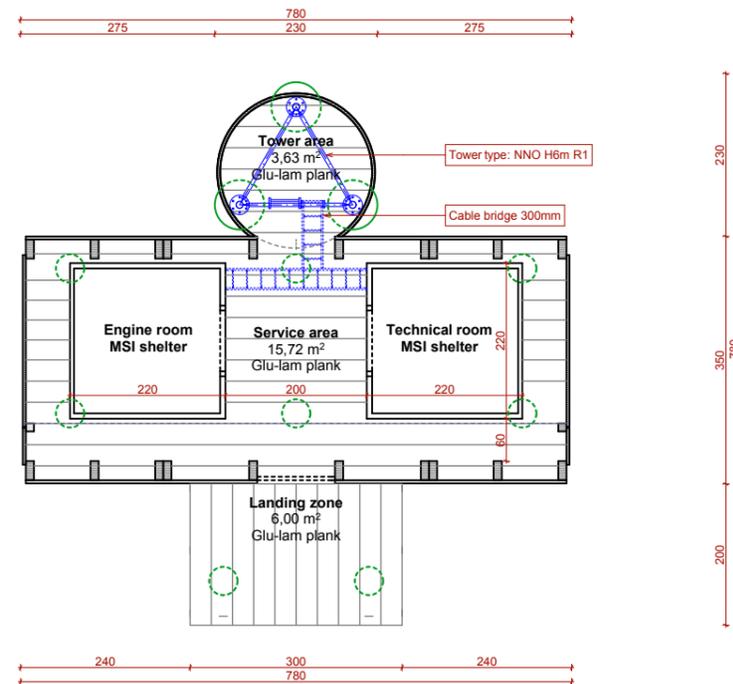

Digital Terrain showing points selected

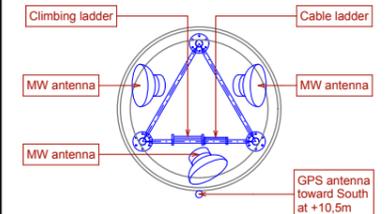

RF Conclusions

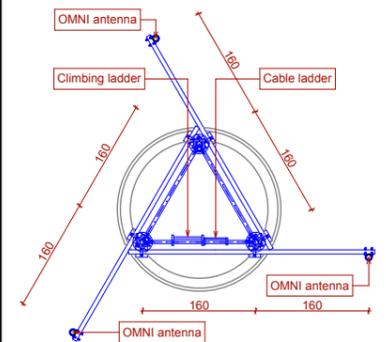
- Using 5 of the highest geographical sites outside of the national park we attempted to meet the required coverage levels inside the National park. The selected site were unable to clear Kvigind peak of around 1699m along with its associated mountains even at a height of 300m.
- The national park is approximately 55km x 42km an area of approximately 1477km and covers a wide area.
- **The result of the review is that no site outside the national park will meet the coverage requirements of the Agencies.**

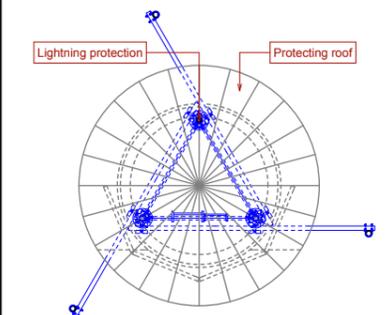
TOWER PLAN AT +4,50 M

TOWER PLAN AT +5,30 M

TOWER PLAN AT +6,00 M

PLAN AT +11,30 M

01	ISSUED FOR 2A:	12.05.14	IVHA	MIDA	ANDI
REV	REASON FOR ISSUE:	DATE:	DEVE BY:	CONTR. BY:	APPR. BY:
PROJECT: NØDNETT CONTRACT: NETWORK DELIVERY PHASE: ALL SITE ID: APS-NP_6,0M SITE NAME: ALL DOC NAME: SITE PLAN			RESPONSIBLE ORGANIZATION: MOTOROLA SOLUTIONS		
NØDNETT CONFIDENTIAL			SCALE: 1:100		
			REPLACED BY:		REPLACES:
Direktoratet for nødkommunikasjon			DOC.-DRAWING NR.: N-ND-F03-32117-APPX01		PAGE# 2
			REVISION 01		

Byrkije Sijte
Tor Enok Larsen
8690 HATTFJELLDAL

Fylkesmannen i Nordland
Molovn 10
8002 BODØ

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2014/

DATO: 26.08.2014

Høring - Søknad om oppføring av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind – Børgefjell nasjonalpark.

I henhold til forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark sendes hermed søknad om etablering av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind på høring til Byrkije reinbeitedistrikt og reindriftsforvaltningen i Nordland.

Bakgrunn.

Nødnett er et nytt digitalt samband for politi, brannvesen, helsetjenesten og andre viktige samfunnsfunksjoner. Nettet skal bygges ut i hele landet og ferdigstilles i løpet av 2015. Det er lagt stor vekt på at Nødnett skal være sikkert og robust. Alle som skal bruke Nødnett må ha egne, godkjente Nødnettradioer. Disse settes opp slik at mange kan snakke sammen i talegrupper, der alle får de samme meldingene. Ingen andre enn de som er gitt tilgang til de enkelte talegruppene skal kunne høre hva som blir sagt.

For å få Nødnett-dekning, må en ha basestasjoner. Nødnett-basestasjonene sender og mottar radiosignaler til radioterminalene. Basestasjonene er ikke plassert tilfeldig, men slik at de skal gi god Nødnett-dekning til nytte for befolkningen. Man beregner forhold som topografi, avstand og dekning fra andre basestasjoner i området. Nødnett vil på landsbasis få om lag 2000 basestasjoner.

Nettet og kommunikasjonsmulighetene skal være robuste. Nødnett har strenge krav til dekning og oppetid, og har døgntilgjengelig overvåking. Det er bygget inn flere redundans- og sikkerhetsmekanismer i nettet.

Søknad

Technogarden søker på vegne av Direktoratet for nødkommunikasjon om å få etablere en basestasjon for nødnett på Golvertind i Børgefjell nasjonalpark. Formålet med basestasjonen er å gi dekning i deler av Børgefjell, samt Susendal, Fiplingdal og andre nærliggende områder som en del av den totale dekningen til nødnettet. I tillegg skal punktet være en del av nettets totale oppetid, dvs. fungere som reserve for andre basestasjoner.

Basestasjonen vil bestå av en radiohytte og en mast med antenne, total høyde vil bli ca. 13 meter. Tiltaket vil ha en grunnflate på 25 m². Basestasjonen vil bli plassert like ved eksisterende basestasjon som politiet har på Golvertind. Selve radiohytten vil bli slik at hoveddør alltid vil være ulåst, mens de to "hyttene" som står inne i hytta blir låst. Dette for at folk som evt. ferdes i område og må søke ly skal ha en mulighet for å komme under tak.

Stasjonen vil bli driftet med solcelle og dieselaggregat, det må påregnes minimum 4 etterfyllinger med diesel i løpet av året. Ett årlig ettersyn er også nødvendig. Ut over dette knytter det seg usikkerhet til om ising på anlegget vil medføre økt motorferdsel ved at mannskapet må opp for å renske is. Fra søker er det sagt at

motorferdsel ifb. med etterfylling av drivstoff og ettersyn i hovedsak vil skje med bruk av helikopter. Hvis mulig kan bruk av snøscooter bli vurdert.

Tiltakshaver har muntlig sagt at det ikke er aktuelt å framføre strøm og datalinjer til basestasjonen, da på grunn av kostnaden. Om det på sikt vil bli aktuelt å framføre elektrisitet kan det ikke gis garantier for.

Tiltaket vil i byggeperioden medføre en del aktivitet/forstyrrelser i området, transporten vil her skje med helikopter. I tillegg vil motorferdsel for etterfylling av diesel, vedlikehold og ettersyn medføre økt motorferdsel i området. Anleggelse av veg i forbindelse med tiltaket er ikke aktuelt. Om tiltaket vil medføre økt aktivitet i form av topturer ol. er usikkert. Selve anlegget med aggregat vil ikke medføre særlig støy. I den tekniske beskrivelsen av aggregatet er støy oppgitt til 66 dB, men ettersom aggregatet står i isolert hytte vil effekten utendørs bli lang mindre. Aggregatet vil i hovedsak tre i kraft om vinteren når det er dårlig ladning med solcelle.

Når det gjelder etablering av basestasjoner for nødnett har Miljøverndepartementet i rundskriv av 14.11.2012 sagt følgende:

Det skal ikke bygges nye basestasjoner eller master i nasjonalparkene, med unntak for mindre masteforhøyelser på eventuelt eksisterende stasjoner/ master for å få plass til å henge opp nødnettantennen. Dersom hensynet til liv og helse tilsier bygging av nye basestasjoner i nasjonalparker må dette likevel konkret vurderes i noen få enkelttilfeller. Så langt det er mulig skal man søke å unngå plassering av nye basestasjoner eller master i andre verneområder, inngrepsfrie områder og andre verdifulle naturområder."

Fra Miljøverndepartementet er det også gitt føringer om at alternative plasseringer må vurderes av utbygger. Nasjonalparkforvalter har muntlig fått tilbakemelding om at det er mulig med alternative plasseringer for å få dekning i området, men da må det etableres 3 basestasjoner. Her er søker blitt bedt om å framlegge kart for alternativ plassering og hvilken dekning dette gir.

Nasjonalparkstyret skal behandle søknaden i forhold til verneforskriften, søknad ihht. plan og bygningsloven skal behandles av Grane kommune.

Før saken behandles i nasjonalparkstyret sendes saken på høring til berørt reinbeitedistrikt og reindriftsforvaltningen for uttalelse. Styrets skal ha neste møte den 22. og 23. oktober.

Ut fra dette bes det om tilbakemelding på søknaden innen **3. oktober 2014**.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- Oversiktstegning av basestasjon
- Fasadetegning av basestasjon
- Dekningskart med og uten basestasjon på Golvertind
- Bilde av eksisterende stasjon på Golvertind

Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Saksb.: Magne Haukås
e-post: fmnomas@fylkesmannen.no
Tlf.: 75 53 16 47
Vår ref.: 2014/5793
Deres ref.: 2014/5192
Vår dato: 15.09.2014
Deres dato: 26.08.2014
Arkivkode: 350

Uttalelse - Oppføring av basestasjon for nødnett på Golvertind - Børgefjell nasjonalpark

Fylkesmannen i Nordland viser til brev av 26. august om søknad om etablering av basestasjon for nødkommunikasjon på Golvertind i Børgefjell nasjonalpark.

Formålet med basestasjonen er å gi dekning i deler av Børgefjell, samt Susendal, Fiplingdal og andre nærliggende områder som en del av den totale dekningen til nødnettet. Basestasjonen skal bestå av en radiohytte og en mast med antenne. Total høyde vil bli ca. 13 meter, og grunnflate 25 m². Basestasjonen vil bli plassert like ved eksisterende basestasjon som politiet har på Golvertind.

Reindrif

Tiltaket er i et område som brukes av Byrkije reinbeitedistrikt. De fysiske installasjonene vil ikke ha noen konsekvenser for reindrif i området. I forbindelse med bruk av helikopter, både i anleggsperioden og ved etterfylling av drivstoff i driftsperioden, er det viktig at reinbeitedistriktet kontaktes i god tid på forhånd, slik at eventuell rein i området kan flyttes for å unngå uønsket spredning og stress i reinflokken.

Fylkesmannen har for øvrig ingen merknader til tiltaket.

Med hilsen

Ing-Lill Pavall (e.f.)
underdirektør

Magne Haukås
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Byrkije reinbeitedistrikt

8690 HATTFJELLDAL

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Fylkesmennene
Verneområdestyrene via Fylkesmennene

Deres ref

Vår ref
201201927-/DAN

Dato
14.11.2012

Retningslinjer ved behandling av søknader om utbygging av nødnett i verneområdene

Det nye nødnettet

Stortinget vedtok i 2006 å starte første utbyggingstrinn av et nødnett i Norge. Vedtak om utbygging av nødnett for hele landet ble vedtatt av Stortinget gjennom behandlingen av Prop. 100 S (2010–2011). Kjernebrukerne av nødnett er nødetatene brannvesen, politi og helsesektoren.

Direktoratet for nødkommunikasjon har det overordnede ansvaret for utbygging og drift av nødnettet. Motorola Solutions Inc. er tildelt oppgaven med å bygge ut og drifte det nye nødnettet. Utbygging av nødnett innebærer at det skal plasseres ut basestasjoner for å gi radiodekning. En basestasjon inneholder radiosender og mottaker. Via basestasjonene kommer håndholdte og bilmonterte radioer i kontakt med andre radioer i nødnettet.

Nødnettet skal dekke nær 80 % av Norges areal og gi brukerne en vesentlig bedre og sikrere dekning enn i dag. For områder som ikke får tilstrekkelig dekning, kan det for eksempel ved langvarige aksjoner, være aktuelt å vurdere mobile basestasjoner. Rekkevidden til basestasjonene avhenger av omgivelsene, ikke minst topografi.

I utgangspunktet er det en målsetting å unngå bygging av nye radiostasjoner i vernede områder, samtidig som det er av vesentlig samfunnsinteresse at det er god og

permanent dekning i områder hvor det er kvalifisert behov for dette. Disse retningslinjene for saksbehandling gjelder derfor hvis det er aktuelt å gjøre inngrep i et verneområde.

Hjemmel for behandling av søknader

Naturmangfoldloven § 48 første ledd fastsetter de rettslige betingelsene for å kunne gi dispensasjon. Søknader om dispensasjon for bygging av en basestasjon og tilhørende innretninger i et verneområde skal behandles etter annet alternativ i denne bestemmelsen, ”dersom sikkerhetshensyn ... gjør det nødvendig”. Hvis dette vilkåret er oppfylt, vil det bero på et forvaltningsskjønn om, og eventuelt på hvilke vilkår, en dispensasjon skal gis.

Naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd har særskilte krav til både innhold i søknader og særskilte krav til begrunnelse. Her fremgår av fjerde ledd første punktum at søknader skal inneholde dokumentasjon om det omsøkte tiltakets virkning på verneverdiene. Det kan også være aktuelt å kreve mer informasjon fra søker dersom søknaden ikke inneholder tilstrekkelig dokumentasjon.

Forvaltningsmyndigheten må veilede søker om hva som kreves i den enkelte sak og være behjelpelig med å fremskaffe opplysninger. I mange tilfeller vil Fylkesmannen kunne være behjelpelig med å fremskaffe nødvendige opplysninger om naturtilstanden og utviklingen i verneområdet. Dokumentasjonsplikten etter § 48 tilligger primært søker, mens forvaltningsmyndigheten på sin side har plikt til på selvstendig grunnlag å vurdere den fremlagte dokumentasjon, og supplere denne der det finnes eksisterende og tilgjengelig informasjon.

I begrunnelsen for vedtaket skal forvaltningsmyndigheten vise hvordan de har vurdert virkningen dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette, jf. § 48 fjerde ledd annet punktum. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal forvaltningsmyndigheten i sin skjønnsmessige vurdering av om dispensasjon skal gis, også legge til grunn prinsippene i §§ 8 til 12. Det skal framgå av beslutningen hvordan prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Dette er et supplement til § 48 fjerde ledd annet punktum.

Paragraf 8 medfører at forvaltningsmyndigheten i vedtaket skal gjøre rede for det naturmangfoldet som blir både direkte og indirekte berørt, og effektene av tiltaket på det samme mangfoldet. Her supplerer § 8 bestemmelsen i § 48 fjerde ledd første punktum.

Prinsippet om samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10 medfører at man skal vurdere konkret hva som tidligere har berørt naturmangfoldet i det aktuelle tiltaksområdet. Videre skal man vurdere det omsøkte tiltaket og hvilke framtidige tiltak som kan være aktuelle. Det skal ikke gjøres hypotetiske vurderinger av framtidige tiltak. Det må være en realistisk mulighet for påvirkning. Vurderinger av mulige framtidige tiltak skal ikke bare gjøres for tiltak innenfor den aktuelle tiltakshavers ansvarsområde,

men også se hen til andre tiltakshaveres eller offentlige myndigheters planer i det aktuelle området. Førre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9 medfører at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet.

Departementet viser til veilederen *Naturmangfoldloven kapittel II* (T-1514) for en generell omtale av prinsippene, samt til Prop. 100 S (2010-2011) side 27-30 om hva som bør vurderes særskilt ved bygging av nødnett.

Oppføring av basestasjoner krever ofte også tillatelse etter annet lovverk, blant annet etter plan- og bygningsloven. Tiltakshaver kan da velge å søke om tillatelse parallelt. I slike tilfeller skal vedtak først treffes etter verneforskriften, jf. § 48 tredje ledd. Dersom verneforskriften angir en annen behandlingsmåte, skal denne behandlingsmåten følges. Forvaltningsmyndigheten kan også gi samtykke til at vedtak treffes etter annet lovverk først.

Er tiltaket nødvendig av sikkerhetshensyn?

Etter naturmangfoldloven § 48 første ledd annet alternativ er det et absolutt vilkår for dispensasjon at nødvendighetskriteriet er oppfylt. Dette er også understreket i Prop. 100 S (2010–2011), hvor bl.a. følgende er inntatt: *”Det må i hver enkelt sak tas stilling til om vilkåret om at tiltaket er ”nødvendig”, er oppfylt. Om den enkelte basestasjon er nødvendig må ses i lys av behovet for byggingen av disse og om det er mulig å bygge basestasjonen utenfor verneområdene. Dersom det ikke er mulig å bygge mastene utenfor verneområdene, skal man søke å finne det alternativ som er minst skadelig for verneverdiene i verneområdene. Det er kun det alternativet som er minst skadelig for vernet som anses for nødvendig etter § 48*

I nødvendighetskriteriet ligger det at sikkerhetshensynene må være av kvalifisert art, og at det ikke er praktisk mulig å ivareta dem ved tiltak utenfor verneområdet eller ved mindre inngripende tiltak innenfor verneområdet.

Det er i samband med nødvendighetsvurderingen viktig å trekke inn prinsippene i naturmangfoldloven § 12 som fremholder at det skal tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. I denne forbindelse vil det bl.a. innebære at man skal søke å finne tekniske løsninger eller lokalisering av master som medfører minst mulig skade på verneområdet.

Anvendelse av prinsippene i § 12 kan få avgjørende betydning for om man anser nødvendighetskriteriet for oppfylt for en gitt lokalitet. Dersom det finnes alternative lokaliseringer utenfor verneområdet som er bedre for naturmangfoldet, og som ivaretar behovet for dekning, vil dette tale for at nødvendighetskriteriet ikke er oppfylt.

Tilsvarende dersom det finnes alternative lokaliseringer innenfor verneområdet, eller hvis det finnes alternative tekniske løsninger som kan begrense skadevirkningene ved etablering innenfor verneområdet. Det er kun den minst skadelige lokaliteten og teknikken som kan anses for "nødvendig". Det vises i denne sammenheng også til Sivilombudsmannens uttalelse inntatt i ombudsmannens årsmelding for 2006 side 262 vedrørende betydningen av alternative lokaliseringer.

På samme måte må også basestasjonens konkrete utforming vurderes. Nødvendighetskriteriet vil vanskelig anses oppfylt for en gitt basestasjonskonstruksjon dersom det lar seg gjøre å utforme basestasjonen på en måte som er gunstigere for naturmangfoldet, herunder landskapet, naturtyper og arter.

Forvaltningsmyndighetens skjønnsette og vilkår

Hvis nødvendighetskriteriet i naturmangfoldloven § 48 første ledd er oppfylt, vil det bero på et alminnelig forvaltningsskjønn (såkalt «fritt skjønn») om det skal gis tillatelse eller ikke. I denne vurderingen bør forvaltningsmyndigheten ta utgangspunkt i føringene i Prop. 100 S (2010-2011). Proposisjonen sier bl.a.:

"Det skal ikke bygges nye basestasjoner eller master i nasjonalparkene, med unntak for mindre masteforhøyelser på eventuelt eksisterende stasjoner/ master for å få plass til å henge opp nødnettanten. Dersom hensynet til liv og helse tilsier bygging av nye basestasjoner i nasjonalparker må dette likevel konkret vurderes i noen få enkelttilfeller. Så langt det er mulig skal man søke å unngå plassering av nye basestasjoner eller master i andre verneområder, inngrepsfrie områder og andre verdifulle naturområder."

Denne føringen, samt en streng vurdering av nødvendighetskriteriet i lovens § 48, gjør at skjønnsettet samlet sett i denne typen saker blir forholdsvis lite. Men forvaltningsmyndigheten skal med grunnlag i tilgjengelig kunnskap om prosjektet og kunnskap om effekter på verneverdiene, vurdere om en dispensasjon bør gis.

Ved vurdering av om dispensasjon bør gis skal det også legges vekt på om tiltakets negative effekter kan avhjelpes ved at det stilles vilkår om avbøtende tiltak.

I vurderingen skal det blant annet legges vekt på:

- Om eventuelt nye basestasjoner eller master kan samlokaliseres med eksisterende anlegg
- Lokalisering som gir minst mulig visuell forstyrrelse
- Utforming og fargebruk på ulike innretninger, herunder kamuflering
- Om tilstrekkelig strømforsyning kan oppnås gjennom solcelleanlegg/nødaggregat, og om eventuelt kraftfremføring skal skje i luftspenn eller som jordkabel.
- Hvordan ev. byggarbeider skal gjennomføres, herunder ev. behov for bruk av motorferdsel

- Hvilken tid på året anleggsarbeid og motorferdsel skal utføres

Dersom det gis tillatelse til oppføring av innretninger innenfor verneområdet, skal forvaltningsmyndigheten nøye vurdere, gjerne i samråd med utbygger/tiltakshaver, hvilken plassering og hvilke tekniske løsninger som gir minst skadevirkning for verneområdet. Naturmangfoldloven § 11, jf. § 12, medfører at tiltakshaver må påregne høyere utbyggingskostnader for å unngå skade på naturmangfoldet.

Forvaltningsmyndigheten for et verneområde kan generelt i medhold av den alminnelige vilkårlæren, og i tillegg med henvisning til naturmangfoldloven § 11, gå langt i å sette vilkår som reduserer skadevirkningene ved utbygging og drift av basestasjoner/master. Det må imidlertid alltid være saklig sammenheng mellom det vedtak som treffes og de vilkår som benyttes.

Ytterligere veiledning

Det vises til Prop. 100 S (2010-2011) for ytterligere informasjon om nødnettutbyggingen. Det vises til Miljøverndepartementets veileder T-1514 for ytterligere veiledning om naturmangfoldloven kap. II. Det vises videre til Direktoratet for nødkommunikasjons nettsider www.dinkom.no for ytterligere veiledning om nødnettutbyggingen. I tillegg vises det til veilederen "[Utbygging av mobiltelenettet og forholdet til miljø](#)" utgitt av Samferdselsdepartementet, som har en viss informasjonsverdi for denne type utbygginger, selv om den ikke direkte gjelder nødnett.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Torbjørn Lange
avdelingsdirektør

Kopi:
Direktoratet for naturforvaltning
Direktoratet for nødkommunikasjon
Justisdepartementet

Bildet viser dagens sambandsstasjon på Golvertind sett fra sør. Røde kjepler i forkant markerer arealet som vil bli berørt ved evt. oppføring av ny radiohytte og mast.

Dagens basestasjon og omsøkt plassering av ny basestasjon. I sør vises toppen av Kvigtind.

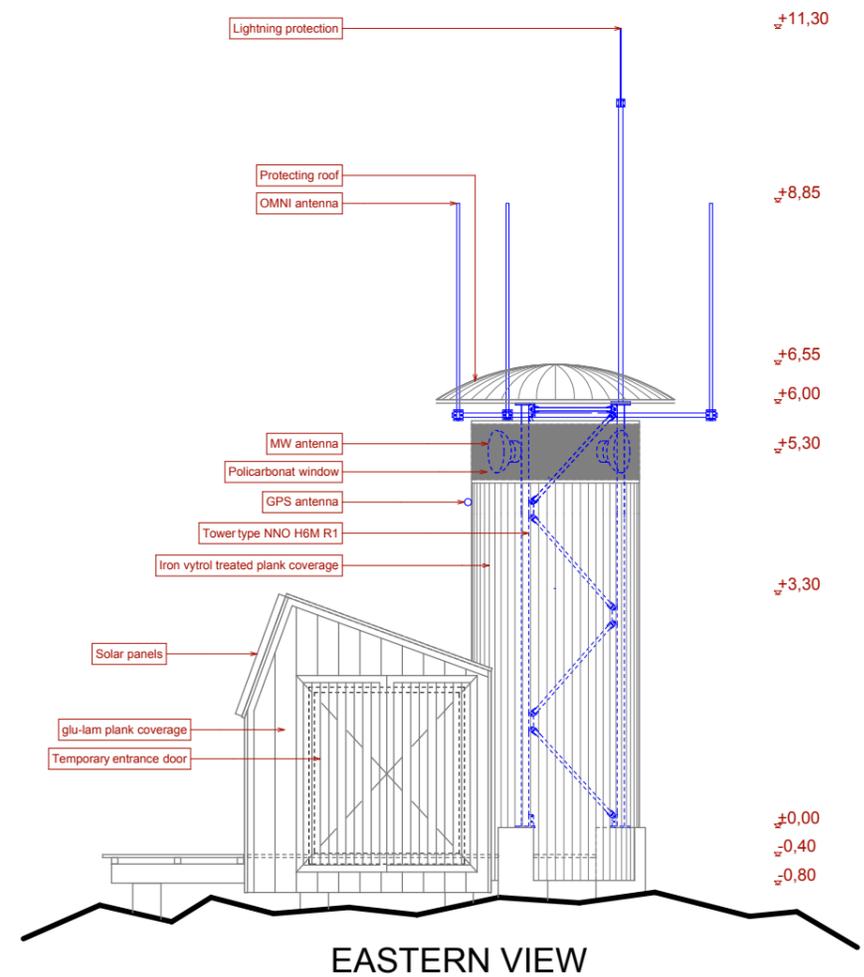
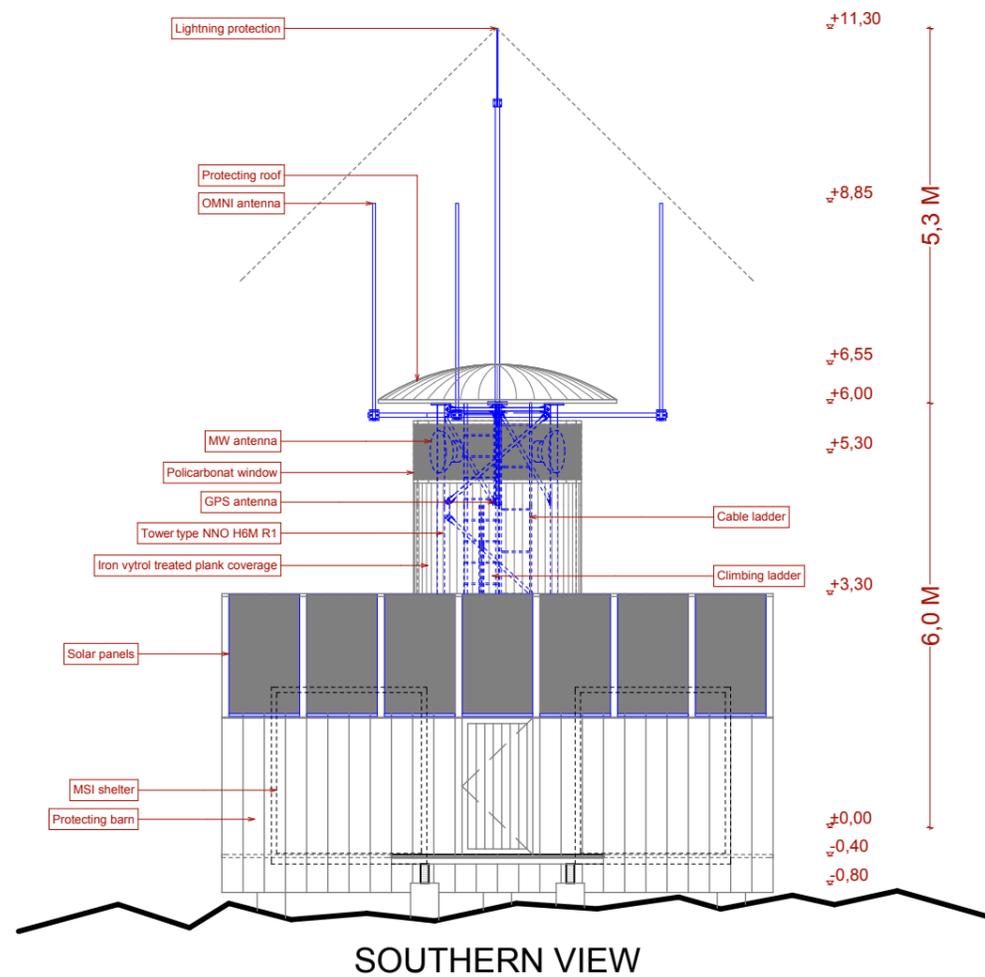

NOTES/COMMENTS:

TEMPLATE:
N-ND-F03-YYYYY APPX01_01

- T2 APPROVED
- T2 REJECTED WITH COMMENTS
- 1B APPROVED
- 1B APPROVED WITH COMMENTS
- 1B REJECTED
- 2B APPROVED
- 2B APPROVED WITH COMMENTS
- 2B REJECTED
- VOIDED
- FOR INFORMATION

SIGNED:
DATE:

01	ISSUED FOR 2A:	12.05.14	IVHA	MIDA	ANDI
REV	REASON FOR ISSUE:	DATE:	DEVE BY:	CONTR. BY:	APPR. BY:
PROJECT: NØDNETT CONTRACT: NETWORK DELIVERY PHASE: ALL SITE ID: APS-NP_6,0M SITE NAME: ALL DOC NAME: SOUTHERN AND EASTERN VIEWS			RESPONSIBLE ORGANIZATION: MOTOROLA SOLUTIONS		
NØDNETT CONFIDENTIAL			SCALE: 1:100		
			REPLACED BY:		REPLACES:
DNK Direktoratet for nødkommunikasjon		DOC.-DRAWING NR.:	PAGE#	REVISION	
		N-ND-F03-32117-APPX01	3	01	